

ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินสำหรับนักศึกษาชาวจีน

ปริญญาบัตร
ของ
สิริมาศ แก้วกันทา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

มกราคม 2560

ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินสำหรับนักศึกษาชาวจีน

ปริญญานิพนธ์
ของ
สิริมาศ แก้วกันทา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

มกราคม 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินสำหรับนักศึกษาชาวจีน

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

มกราคม 2560

สิริมาศ แก้วกันทา. (2560). ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน สำหรับนักศึกษาชาวจีน. ปรินทิพนิพนธ์ ศศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาปรินทิพนิพนธ์: อาจารย์ ดร.นิธิตพร พรอำไพสกุล.

ปรินทิพนิพนธ์นี้มีความมุ่งหมายเพื่อสร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินสำหรับนักศึกษาชาวจีนที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ โดยเป็นการวิจัยเชิงทดลอง มีวิธีการดำเนินการทดลองคือศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อสอนภาษาและวัฒนธรรม และการสร้างชุดการสอน ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินสำหรับนักศึกษาชาวจีน แล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาปรินทิพนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ แล้วนำเครื่องมือไปทดลองกับนักศึกษาชาวจีนจำนวน 2 ครั้ง ครั้งแรกจำนวน 1 คน และ ครั้งที่ 2 จำนวน 3 คน เพื่อตรวจคุณภาพของเครื่องมือพร้อมปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง จากนั้นนำเครื่องมือไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษาชาวจีนระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 จำนวน 15 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลหาประสิทธิภาพชุดการสอนและหาค่าดัชนีประสิทธิผลเพื่อวัดพัฒนาการผู้เรียน

ผลการวิจัยพบว่าชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินสำหรับนักศึกษาชาวจีนจำนวน 9 ชุดการสอน ได้แก่ ชุดการสอนที่ 1 ครอบครัวยุคใหม่ ชุดการสอนที่ 2 น้ำกับวิถีชีวิตไทย ชุดการสอนที่ 3 อาหารการกินของคนไทย ชุดการสอนที่ 4 สีกับการแต่งกายของคนไทย ชุดการสอนที่ 5 การโกนจุกแบบไทย ชุดการสอนที่ 6 การอุปสมบท ชุดการสอนที่ 7 การรดน้ำสังข์ ชุดการสอนที่ 8 การทำบุญงานศพ และชุดการสอนที่ 9 ในหลวงกับประชาชนชาวไทย มีค่าประสิทธิภาพ 79.85/77.60 ผ่านเกณฑ์ 75/75 ตามที่กำหนดไว้ และมีค่าดัชนีประสิทธิผล 0.60 แสดงให้เห็นว่าชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถพัฒนานักศึกษาชาวจีนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมไทย รวมถึงพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความจากสี่นวนิยาย ทำให้ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนดีขึ้นจึงมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการสอนสำหรับนักศึกษาชาวจีน

INSTRUCTIONAL PACKAGE ON THAI LANGUAGE AND CULTURE FROM THE NOVEL
TITLED SIPANDIN FOR CHINESE STUDENTS

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Arts Degree in Thai Language
at Srinakharinwirot University
January 2017

Sirimart Kaewkanta. (2017). *Instructional Package on Thai Language and Culture from The Novel Titled SIPANDIN for Chinese Students*. Master's Project. M.A. (Thai). Bangkok: Graduate School. Srinakharinwirot University. Advisor: Dr. Niton Pornumpaisakul.

This thesis is an experimental research that aimed to construct an instructional package on Thai language and culture from *SIPANDIN* or *Four Reigns* for Chinese students as a means to improve their Thai reading skill. The researcher studied the documents related to the use of teaching materials on language and culture and the construction of an instructional package. After the construction of the research tools, which included an instructional package on Thai language and culture in *SIPANDIN*, the thesis advisor and three experts checked and gave comments on the instructional package. The researcher revised and corrected the instructional package according to the advice of the experts. The trial of the teaching materials was conducted twice, with a single Chinese student and three Chinese students, respectively. This was done in order to investigate the quality of the research tool as well as to revise it for the experiment. The research tool was used with the sample group, fifteen Chinese undergraduate students in their third year of study, to investigate the efficiency of the teaching materials and the effectiveness index.

The study revealed that the nine Chapters of Thai language and culture in *SIPANDIN* for Chinese students included in the Instructional Package 1. We are Thai Family 2. Water and the Thai Way of Life, 3. Thai Food and Eating, 4. Colour and Thai Dress Code, 5. Traditional Shaving Cork, 6. Entering Monkhood, 7. Water Pouring, 8. Funeral Ceremony and 9. The King and His People. The efficiency of the instructional package is 79.85/77.60, higher than the set criteria 75/75, and the effectiveness index of 0.60. The study revealed that the Instructional Package constructed by the researcher helped Chinese students to improve their knowledge and understanding of the Thai language and culture as well as their reading skill, which affects their achievement. It levels was recommended that the Instructional Package be used in teaching Chinese students.

ปริญญาโท
เรื่อง
ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินสำหรับนักศึกษาชาวจีน
ของ
สิริมาศ แก้วกันทา

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
วันที่..... เดือน..... พ.ศ. 2560

อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ที่ปรึกษา

..... ประธาน

(อาจารย์ ดร.นิธอร พรอำไพสกุล)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภักดิ์ มหาราการ)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.นิธอร พรอำไพสกุล)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัศวินท์ เรืองรอง)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จด้วยดีจากการที่ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์ ความเมตตา กรุณาจากผู้เกี่ยวข้องหลายท่าน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ อาจารย์ ดร. นิธิธร พรอำไพสกุล ที่คอยดูแล อบรม สั่งสอน รวมถึงเสียสละเวลาให้ปริญญานิพนธ์นี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ที่เคารพรัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภัค มหาวารการ กรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ที่กรุณาเมตตา สั่งสอนลูกศิษย์คนนี้ ทั้งการใช้ชีวิต การทำงาน รวมถึงให้ข้อเสนอแนะการทำปริญญานิพนธ์เล่มนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัครวิทย์ เรืองรอง ผู้ทรงคุณวุฒิ ภายนอก ที่ให้ความเมตตากรุณา ตลอดจนให้คำแนะนำผู้วิจัยเพื่อปรับปรุงแก้ไขปริญญานิพนธ์เรื่องนี้ ให้ดีขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้งสามท่าน รองศาสตราจารย์แสงอรุณ กนกพงศ์ ชัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิรัช วงศ์ภินันต์วัฒนา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. หทัยรัตน์ ทับพร ที่กรุณาตรวจสอบชุดการสอนนี้ให้เหมาะสมสำหรับการนำไปใช้กับนักศึกษาชาวจีน

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ผู้สอนและคณาจารย์ในหลักสูตรศิลปศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่าน ที่คอยอบรมสั่งสอน มอบความรู้เป็นดั่งแสงสว่างนำทางให้เกิดปริญญานิพนธ์เรื่องนี้ขึ้น

ผู้วิจัยขอขอบคุณนิสิตระดับปริญญาโทรุ่นพี่ เพื่อนๆ และรุ่นน้องทุกคนที่คอยช่วยเหลือ ให้คำแนะนำและมอบกำลังใจที่ดีต่อกันมาตลอด โดยเฉพาะอาจารย์หนึ่งฤทัย ปานแก้ว รุ่นพี่ที่น่ารัก คอยให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยขณะดำเนินการเก็บข้อมูลวิจัย ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น รวมถึง น้องนักศึกษาจีน ระดับปริญญาตรีที่ให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยจากการเก็บข้อมูลสัมภาษณ์และ ดำเนินการทดลองจนทำให้ชุดการสอนนี้มีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มอบทุนอุดหนุน การเข้าร่วมประชุมและเสนอผลงานของนิสิตบัณฑิตศึกษา ประจำปี 2560 ให้ผู้วิจัยได้เผยแพร่และ นำเสนอปริญญานิพนธ์เล่มนี้ให้เป็นที่รู้จักในงานประชุมวิชาการระดับนานาชาติ

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยต้องกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่และครอบครัวอันแสนอบอุ่นที่ มอบโอกาสการศึกษาให้กับลูกมาตลอดชีวิต ขอบพระคุณพ่อและแม่ที่คอยอบรมสั่งสอน เลี้ยงดูลูก จนเติบโตใหญ่ มอบทั้งกำลังใจ กำลังทรัพย์ และกำลังใจให้ลูกผ่านพ้นอุปสรรคต่างๆ จนสำเร็จ การศึกษา ลูกขอมอบรางวัลแห่งความภาคภูมิใจนี้ให้พ่อและแม่ด้วยรักและเคารพ

สิริมาศ แก้วกันทา

สารบัญ

บทที่	หน้า	
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	7
	ความสำคัญของการวิจัย.....	7
	ขอบเขตของการวิจัย.....	7
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2	การใช้สื่อสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยและ	
	การสร้างชุดการสอนสำหรับนักศึกษาชาวจีน.....	8
	การใช้สื่อสอนภาษาและวัฒนธรรม.....	8
	ความหมายของสื่อการเรียนการสอน.....	8
	ความสำคัญของสื่อการเรียนการสอน.....	9
	การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ.....	11
	นวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินกับสังคมไทย.....	13
	ทักษะการอ่านจับใจความสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ.....	20
	ความสำคัญของการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย.....	23
	การสร้างชุดการสอน.....	26
	ความหมายของชุดการสอน.....	26
	แนวคิดในการพัฒนาชุดการสอน.....	28
	องค์ประกอบของชุดการสอน.....	29
	คุณค่าของชุดการสอน.....	31
	การสร้างชุดการสอน.....	33
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	36
	การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	36
	เครื่องมือในการพัฒนาชุดการสอน.....	36
	การสร้างเครื่องมือในการวิจัย.....	36
	การดำเนินการวิจัย.....	55

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	67
สรุปผลการวิจัย.....	67
อภิปรายผล.....	70
ข้อเสนอแนะ.....	72
บรรณานุกรม.....	73
ภาคผนวก.....	80
ภาคผนวก ก.....	81
ภาคผนวก ข.....	91
ภาคผนวก ค.....	95
ภาคผนวก ง.....	106
ภาคผนวก จ.....	134
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	199

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงผลการประเมินคุณภาพชุดการสอนโดยผู้เชี่ยวชาญ.....	40
2 แสดงผลการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของ รองศาสตราจารย์แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย.....	41
3 แสดงผลการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หทัยรัตน์ ทับพร.....	46
4 แสดงเวลาที่ใช้ในการทดลองครั้งที่ 1.....	50
5 แสดงผลคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบระหว่างเรียนของ การทดลองครั้งที่ 1.....	51
6 แสดงเวลาที่ใช้ในการทดลองครั้งที่ 2.....	53
7 แสดงผลคะแนนจากแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนจาก การทดลองครั้งที่ 2.....	53
8 แสดงคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบระหว่างเรียนของการทดลองครั้งที่ 2.....	54
9 แสดงเวลาที่ใช้ในการทดลองครั้งที่ 3.....	56
10 แสดงผลคะแนนที่ได้รับจากแบบทดสอบก่อนเรียนของ การทดลองครั้งที่ 3.....	57
11 แสดงผลคะแนนการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนของการทดลองครั้งที่ 3.....	60
12 แสดงคะแนนการทำแบบทดสอบหลังเรียนของการทดลองครั้งที่ 3.....	62
13 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลต่างระหว่าง คะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของการทดลองครั้งที่ 3.....	65

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 องค์ประกอบของการเรียนการสอน.....	9
2 บรรยากาศการทดลองครั้งที่ 1.....	52
3 บรรยากาศการทดลองครั้งที่ 2.....	55
4 บรรยากาศการทดลองครั้งที่ 3.....	56

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การจัดการเรียนรู้เรื่องภาษาและวัฒนธรรมมีความสำคัญต่อการเรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ เนื่องจากผู้เรียนชาวต่างประเทศที่เรียนภาษาไทยจะต้องเรียนรู้ทักษะทางภาษาไทยและเข้าใจเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดทัศนคติและเข้าใจวิถีชีวิต ความรู้สึกนึกคิด และความเชื่อที่แฝงอยู่ในภาษานั้นๆ ดังที่ ลาโด (Lado. 1964: 149) กล่าวว่าจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่ดี ผู้สอนไม่สามารถสอนภาษาโดยหลีกเลี่ยงการสอนวัฒนธรรมได้ และการเรียนรู้ภาษาที่แท้จริงจะไม่เกิดขึ้น ถ้าผู้เรียนไม่เข้าใจรูปแบบและค่านิยมของวัฒนธรรมซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของภาษา¹ จึงอาจกล่าวได้ว่าการเรียนรู้ภาษาที่ดีจะต้องเรียนภาษาควบคู่กับการเรียนรู้วัฒนธรรมจึงจะทำให้การเรียนภาษาต่างประเทศมีประสิทธิภาพ

การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนในระดับสูงจึงควรจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการทักษะทางภาษาควบคู่กับการเรียนรู้วัฒนธรรม เนื่องจากผู้เรียนระดับสูงจะต้องเข้าใจเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับภาษาในเชิงลึกมากขึ้น ดังที่ นวลทิพย์ เพิ่มเกสร (2552 : 58-63) กล่าวว่า การสอนภาษาไทยให้แก่ผู้เรียนในระดับสูงควรจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการทักษะทางภาษาไว้ด้วยกัน และในบทเรียนควรสอดแทรกความรู้เรื่องไทยศึกษา ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง การศึกษา ประวัติศาสตร์ สังคม ศิลปะ วัฒนธรรม หรือ วิถีชีวิตคนไทย เพื่อจัดการเรียนการสอนภาษาให้เข้ากับบริบทของสังคมไทย

ทักษะทางภาษาที่สำคัญสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ คือทักษะการอ่านเพราะเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนภาษาไทยควบคู่กับทักษะอื่น ดังที่ ศรีวิไล พลมณี (2545: 138-141) กล่าวว่า การสอนทักษะทางภาษาสำหรับผู้เรียนระดับสูง ทักษะการอ่านมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นตัวช่วยพัฒนาทักษะการเขียน รวมถึงทักษะการฟังและการพูดด้วย ดังนั้นเพื่อให้เกิดการพัฒนาทางภาษามากยิ่งขึ้น ผู้สอนควรจัดวิธีการสอนทักษะการอ่านควบคู่กับการเขียน โดยเน้นการอ่านเป็นหลักประกอบกับการเขียน นอกจากนี้ สมพงษ์ วิทยศักดิ์พันธ์ (2548: 233 - 260) กล่าวว่าผู้เรียนชาวต่างชาติที่เรียนภาษาไทยในระดับสูงส่วนใหญ่จะสนใจภาษาและวัฒนธรรมไทย มีความต้องการในการศึกษาภาษาไทยให้เข้าใจมากขึ้น แต่อาจมีปัญหาด้านทักษะการอ่าน การเขียน ดังนั้นการสอนการอ่าน เขียนสำหรับผู้เรียนระดับนี้ผู้สอนต้องกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ กำหนดโครงสร้างบทเรียนให้มีกิจกรรมการอ่านแบบ 3 ขั้นตอน คือขั้นตอนก่อนการอ่านจะเกริ่นนำเข้าสู่บทเรียน

¹ We cannot teach a language well without coming to grips with its cultural content. There can be not real learning of language without understanding something of the patterns and values of the culture of which it is a part (Lado, Robert. (1964). *Language Teaching A Scientific Approach*. p. 149.)

พร้อมอ่านกวาดสายตาอย่างรวดเร็วว่าเรื่องที่อ่านเกี่ยวข้องกับอะไร ชั้นตอนต่อไปเป็นการอ่านละเอียด เพื่อให้ได้ข้อมูล และขั้นสุดท้ายเป็นการอ่านเพื่อเข้าใจจุดประสงค์ของเรื่อง ทักษะผู้แต่ง และลีลาการใช้ภาษา เป็นต้น กล่าวได้ว่าผู้เรียนระดับสูงมีความสนใจด้านภาษาและวัฒนธรรม แต่อาจมีปัญหาด้านทักษะการอ่านและการเขียน ผู้สอนควรจัดเตรียมสื่อที่ช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาให้แก่ผู้เรียน

กลวิธีการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ มีหลากหลายรูปแบบ การใช้สื่อเป็นกลวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้เรียนชาวต่างประเทศที่เรียนภาษาไทยในระดับสูง พบว่า ในรายวิชาที่เกี่ยวกับการเรียนภาษาและวัฒนธรรม ผู้สอนนำสื่อหลากหลายประเภทมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เช่น หนังสือ เพลง นวนิยาย ละครโทรทัศน์ ละครเวที ภาพยนตร์ หนังสือพิมพ์ การทัศนศึกษา รวมถึงการปฏิบัติจริง เช่น การรำไทย การทำอาหารไทย เป็นต้น¹ สิ่งที่น่าสนใจจากการสัมภาษณ์คือ การใช้สื่อประกอบการเรียนภาษาและวัฒนธรรมจะช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจภาษาและเนื้อหาวัฒนธรรมมากขึ้น อีกทั้งทำให้ได้รู้จักประเทศไทยเพิ่มมากขึ้นด้วย ดังนั้นผู้สอนควรจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อเพื่อส่งเสริมความเข้าใจทางด้านภาษาและวัฒนธรรม แก่ผู้เรียนในระดับสูง

นวนิยายเป็นสื่อวรรณกรรมประเภทหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาทักษะทางภาษา รวมถึงเรียนรู้วัฒนธรรมได้ ดังที่ กรมวิชาการ (2540: 1-12) กล่าวว่า สื่อวรรณกรรมจะช่วยพัฒนาทักษะการอ่าน ได้เป็นอย่างดี เพราะการเรียนวรรณกรรมควบคู่ไปกับทักษะการอ่าน นอกจากผู้อ่านจะได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่าน ยังได้ฝึกฝนการใช้ภาษา ช่วยให้เรียนรู้สังคมและวัฒนธรรม

¹ ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้เรียนชาวจีนซึ่งเรียนภาษาและวัฒนธรรม โดยผู้ให้สัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นในการนำสื่อมาใช้ ในการจัดการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย ดังนี้

ผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทยและภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยยูนนานนอร์มอล (Yunnan Normal University) วิทยาลัยศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ และปัจจุบันศึกษาภาษาไทยในระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย แขนงการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้แก่ เจียง หยู (Jiang Yu. 2558: สัมภาษณ์) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมอาจารย์ผู้สอนจะใช้หนังสือเป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน และ ฟาน ชุนเซีย (Fan Chunxia. 2558: สัมภาษณ์) กล่าวว่า นอกจากครูผู้สอนใช้หนังสือเรียนแล้ว ยังใช้สื่อประเภท เพลง ภาพยนตร์ และ powerpoint

หลู เสี่ยวชวน (Lu Xiaochun. 2558: สัมภาษณ์) ผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทย ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สาขาวิชา ภาษาไทย คณะภาษาและวัฒนธรรมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มหาวิทยาลัยชนชาติกวางสี (Guangxi University for Nationalities) กล่าวว่า อาจารย์ผู้สอนใช้บทเพลง ภาพยนตร์ ทัศนศึกษา และการปฏิบัติจริง เช่น การทำอาหารไทย รำไทย

หลิว หยูเหยียน (Liu Yuyan. 2558: สัมภาษณ์) ผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทย ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สาขาวิชา ภาษาไทย คณะศึกษานานาชาติ มหาวิทยาลัยชนชาติกวางสี (Guangxi University for Nationalities) กล่าวว่า มีการใช้สื่อ นวนิยาย หนังสือพิมพ์ ละครโทรทัศน์ เพลง ภาพยนตร์ โฆษณา และ powerpoint

ซู เจียเหยียน (Su Jiayan. 2558: สัมภาษณ์) ผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทย ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สาขาวิชา ภาษาไทย คณะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยครูชนชาติกวางสี (Guangxi Normal University) กล่าวถึงการนำสื่อประกอบการสอน ภาษา หนังสือพิมพ์ นวนิยาย ละครโทรทัศน์ ภาพยนตร์ เพลง และรับชมละครเวที เรื่อง ชุนซ่างชุนแผน

ชีวิตความเป็นอยู่ในอดีตทั้งด้านภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ประเพณีต่างๆ รวมถึงวิถีคิดของผู้คนจาก วรรณกรรมในแต่ละยุคสมัย อาจกล่าวได้ว่าวรรณกรรมเป็นสื่อสำคัญที่นำมาใช้ในการเรียนการสอน ผู้เรียนได้เรียนรู้วัฒนธรรมและพัฒนาทักษะทางภาษาพร้อมๆกัน การใช้สื่อนวนิยายมาจัดการเรียน การสอนภาษาไทยจึงมีคุณค่าและเป็นประโยชน์ให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะสื่อจะช่วยเสริมประสบการณ์ การเรียนรู้ ดังที่ วัชรพล วิบูลศรีน (2556: 16-17) กล่าวถึงความสำคัญของการนำสื่อมาจัดการเรียนการสอนภาษาไทยว่า

สื่อจะช่วยสร้างความสนใจ ลดความซับซ้อน ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้การนำเรื่องราว อุดมคติศึกษาในปัจจุบันจะช่วยลดข้อจำกัดด้านการเรียนรู้ ช่วยแก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคล และความแตกต่างระหว่างประสบการณ์เดิมของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนจดจำเนื้อหาได้มากขึ้น เป็นการขยาย ประสบการณ์โดยนำโลกภายนอกเข้ามาในชั้นเรียนทำให้ผู้เรียนเกิดมโนทัศน์ใหม่แม้ไม่ได้พบเจอโดยตรง

กล่าวได้ว่าการใช้สื่อนวนิยายสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศที่เรียนภาษาไทยในระดับสูง จะช่วยให้เรียนรู้สิ่งใหม่ที่แตกต่างจากพื้นฐานประสบการณ์เดิมของตน เป็นการขยายประสบการณ์ แก่ผู้เรียนแม้ไม่สามารถพาผู้เรียนออกไปศึกษานอกห้องเรียนได้

ในสาธารณรัฐประชาชนจีนผู้เรียนจะได้เรียนวรรณกรรมไทยเพื่อเป็นการเพิ่มพูนวงศัพท์ เพื่อใช้ในการเรียนรู้การอ่านและการเขียน ดังที่ หลิน ซิวเหมย (Lin Xiumei, 2558 : 28-43) กล่าวว่า การเรียนภาษาไทยสำหรับนักศึกษาจีนระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 และ ชั้นปีที่ 4 เป็นการเรียนภาษาในระดับกลางถึงระดับสูง จะเน้นทักษะการอ่าน การเขียน และการแปล เนื้อหา บทอ่านจะมีความยาวและความยาก เพิ่มเติมความรู้ด้านคำศัพท์ด้วยการขยายวงศัพท์ และ จัดความรู้หลากหลายด้านให้แก่ผู้เรียน ทั้งด้านการเมือง กฎหมาย เศรษฐกิจ การเงิน การทหาร รวมถึงวรรณกรรมไทยที่สะท้อนสภาพชีวิตคนไทย สอดคล้องกับ บรรพต ศิริชัย (2558: 92-95) กล่าวถึงเนื้อหาวิชาที่เรียนของนักศึกษาจีนในมหาวิทยาลัยต้าหลี่ (Dali University) ว่า ชั้นปีที่ 3 และปีที่ 4 เรียนเนื้อหาภาษาไทยขั้นสูง เพิ่มเติมวงศัพท์ ทักษะการแปล และไวยากรณ์ไทย รวมถึง วรรณกรรมไทยและการศึกษาอิสระ (ภาคนิพนธ์) ทั้งนี้ได้ยกตัวอย่างหนังสือสนทนาภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 ได้กล่าวถึงนวนิยายสี่แผ่นดิน ในบทที่ 18 สี่แผ่นดิน (ตัดตอน) ให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วย ทั้งนี้ในมหาวิทยาลัยชนชาติกวางสี ผู้สอนนำวรรณกรรมไทยมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนโดย ใช้นวนิยาย เรื่องสั้นที่มีชื่อเสียงในประเทศไทย ดังที่ Lou Yihan (2549: 78-82) กล่าวว่า การจัดการ สอนภาษาไทยสำหรับนักศึกษาจีน ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยชนชาติกวางสี วรรณกรรมไทยมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ เนื่องจากช่วยพัฒนาทักษะ ทางภาษาให้แก่ผู้เรียนยังสะท้อนชีวิตความเป็นอยู่ของคนในแต่ละยุคสมัย ผู้สอนจึงจัดการเรียน การสอนในรายวิชานี้โดยให้นักศึกษาชาวจีนอ่านวรรณกรรมหลากหลายประเภท เช่น สี่แผ่นดิน ข้างหลังภาพ อยู่กับก๋ง คำพิพากษา รวมถึง เรื่องสั้น หรือผลงานนักเขียนรางวัลซีไรต์

นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่ามี การนำนวนิยายเรื่อง **สี่แผ่นดิน** มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ช่วยพัฒนาทักษะการอ่าน การแปล และได้รับความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยอย่างหลากหลาย จากการสัมภาษณ์นักศึกษารุ่นที่เรียนวิชาเอกภาษาไทยพบว่า การที่อาจารย์ผู้สอนให้นักศึกษาอ่าน นวนิยายเรื่อง **สี่แผ่นดิน** ทำให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับเมืองไทยในอดีต รู้จักประเพณี และวัฒนธรรมต่างๆ ทำให้รู้จักคนไทยและสังคมไทยมากขึ้น¹ กล่าวได้ว่านวนิยายเรื่อง **สี่แผ่นดิน** เป็นวรรณกรรมไทยเรื่อง สำคัญที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับนักศึกษาชาวจีน

นวนิยายเรื่อง **สี่แผ่นดิน** แต่งโดยหม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช ผู้มีความรู้ความสามารถ เป็นปราชญ์ที่ชาวต่างประเทศยอมรับกันอย่างกว้างขวาง ได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติให้เป็นศิลปิน แห่งชาติคนแรกในสาขาวรรณศิลป์ ปี พ.ศ. 2528 และยกย่องให้เป็นบุคคลสำคัญของโลกจาก องค์การยูเนสโกใน 4 สาขา ได้แก่ การศึกษา วัฒนธรรม สังคมศาสตร์ และสื่อสารมวลชน จะเห็นว่า ผู้แต่ง **สี่แผ่นดิน** เป็นผู้ที่มีชื่อเสียงจึงมีความน่าเชื่อถือได้ การยอมรับทั้งในประเทศและต่างประเทศ แม้ผู้แต่งจะมีผลงานการประพันธ์หลายเรื่องที่ทรงคุณค่าและรู้จักอย่างแพร่หลาย แต่ผลงานที่ถือว่าเป็น วรรณกรรมเรื่องเด่นของผู้แต่งคือนวนิยายเรื่อง **สี่แผ่นดิน** ดังที่ รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ (2549: 27) กล่าวว่า

“สี่แผ่นดิน” ถือเป็นเพชรน้ำเอกในบรรดาผลงานประพันธ์ของหม่อมราชวงศ์ คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นผลงานที่ยอดเยี่ยมทั้งด้านเนื้อหาเรื่องราว การสร้างตัวละคร ฉาก บทสนทนา และกลวิธีทางวรรณศิลป์ ทำให้หลายคนยกย่องว่าเป็น วรรณคดีแห่งกรุงรัตนโกสินทร์

ความสำคัญของหนังสือเล่มนี้ทั้งด้านผู้แต่งและเนื้อหาทำให้นวนิยายเรื่องนี้ได้รับการยกย่องว่ามีความดีเด่นด้านเนื้อหาโดยนำเรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ในอดีตมาถ่ายทอดให้ผู้อ่านได้รับรู้ ดังที่ คึกฤทธิ์ ปราโมช (2548: คำนำ) กล่าวว่า

¹ ผู้วิจัยสัมภาษณ์นักศึกษารุ่นที่เคยเรียนภาษาไทยโดยใช้วรรณกรรมไทยเรื่อง **สี่แผ่นดิน** จากการสัมภาษณ์ หู เย้ (Hu Yue) ผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย คณะภาษาและวัฒนธรรมตะวันออก มหาวิทยาลัย ภาษาต่างประเทศซีอาน และปัจจุบันศึกษาภาษาไทยในระดับปริญญาโท สาขาภาษาไทย แขนงการสอนภาษาไทยในฐานะ ภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กล่าวว่า ได้อ่านนวนิยายเรื่อง **สี่แผ่นดิน** ในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 โดยอาจารย์ ผู้สอนให้นักศึกษาในชั้นเรียนแบ่งกลุ่มเท่าๆกันจำนวน 4 กลุ่ม จากนั้นให้นักศึกษาในแต่ละกลุ่มอ่านและสังเคราะห์เรื่อง **สี่แผ่นดิน** แต่ละเล่ม ทั้งนี้ผู้วิจัยได้สอบถามเกี่ยวกับอุปสรรคจากการอ่านนวนิยายเรื่อง **สี่แผ่นดิน** พบว่า ถึงแม้จะมีบางคำที่เป็นภาษาเก่า ผู้เรียนไม่เข้าใจแต่ผู้เรียนสามารถเปิดพจนานุกรม แปลความหมายให้เข้าใจเนื้อหาได้ ซึ่งหลังจากการอ่านแต่ละกลุ่มก็นำเสนอทำให้ ได้รับความรู้ ความเข้าใจเรื่องราวสังคมไทยในอดีต ประเพณี ความเชื่อ วิถีชีวิตต่างๆของไทยในแต่ละยุคสมัยที่ทำให้เข้าใจความคิด ของคนไทยมากยิ่งขึ้น

“สี่แผ่นดิน” เป็นที่รวบรวม “รายละเอียดเบื้องหลังประวัติศาสตร์” เนื่องจากฉากทั้งหลายทั้งปวงที่ผู้เขียนนำมาใช้เป็นของจริงทั้งหมด แต่ตัวละครเป็นของสมมติ กล่าวถึงภาพรายละเอียดเบื้องหลังเหตุการณ์ ตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จนถึงสิ้นแผ่นดินพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล นอกจากจะให้ความบันเทิงแก่ผู้อ่าน ยังกล่าวถึงเหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญหลายอย่าง รวมถึงรายละเอียดของชีวิตความเป็นอยู่ การอบรม ประเพณีต่างๆ ที่เป็นมูลฐานความคิดและการกระทำใ้บุคคลในสังคมนั้นมีปฏิภริยาที่แตกต่างกันไปตามเรื่องราวและการเปลี่ยนแปลงใดๆที่มากกระทบตัว

การผสมผสานประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีจึงเป็นความดีเด่นของวรรณกรรมไทยเรื่องสี่แผ่นดิน ซึ่งช่วยให้ผู้อ่านได้รู้จักสังคมไทยที่เปลี่ยนแปลงจากอดีตมาถึงปัจจุบันเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้เข้าใจตัวตนและความเป็น “ราก” ทางวัฒนธรรมของคนไทย นอกจากความนิยมเรื่องสี่แผ่นดินในประเทศไทยแล้ว นวนิยายเรื่องนี้ยังได้รับความนิยมจากต่างประเทศด้วย โดยได้รับการแปลเป็นภาษาต่างประเทศอีกหลายภาษา เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาเยอรมัน ภาษาญี่ปุ่น และภาษาจีน ดังที่ จักรกฤษณ์ ดวงพัตรา และสายวรุณ น้อยนิมิตร (2553 : 75-82) กล่าวว่า

นวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินได้รับความสนใจจากชาวต่างชาติถูกแปลเป็นภาษาต่างๆ หลายภาษา หลายสำนวน เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาเยอรมัน ภาษาญี่ปุ่น และภาษาจีน ซึ่งมีการแปลถึง 2 สำนวน อีกทั้งยังได้รับความสนใจจากนักวิชาการนำวรรณกรรมเรื่อง สี่แผ่นดินไปเปรียบกับวรรณกรรมต่างประเทศที่มีชื่อเสียงหลายเรื่อง เช่น **Gone With The Wind** ของ Margaret Mitchabriel, **One Hundred Years of Solitude** ของ Gabriel Garcia Marquez, **The Romance of The Harem** ของ Anna Harriette Leonowens, **Sense and Sensibility** ของ Jane Austen และ **War and Peace** ของ Leo Nikolayevinch Tolstoy

จากที่กล่าวมาข้างต้นนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินจึงมีความเหมาะสมที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมผ่านทักษะการอ่าน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำเนื้อหาที่เกี่ยวกับชองกับภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน ใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศที่เรียนภาษาไทยในระดับสูง อีกทั้งยังช่วยพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ เพื่อจะได้เรียนรู้และเข้าใจเมืองไทยเพิ่มมากขึ้น ยกตัวอย่างชุดการสอนที่ผู้เรียนจะได้ศึกษาโดยนำบทอ่านจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินที่เสนอเรื่องราวเกี่ยวกับลักษณะของครอบครัวไทยในอดีต ดังนี้

เมื่อ พ.ศ. 2435 พลอยมีอายุได้สิบขวบ ถ้าใครไปถามพลอยในขณะนั้นว่า ใครเป็นบิดา พลอยก็ตอบว่าชื่อพระยาพิพิธ มารดาชื่อแหม่ม เป็นเอกภรรยาของ พระยาพิพิธแต่ไม่ใช่ในฐานะคุณหญิง เพราะคุณหญิงท่านชื่อเอี่ยม เป็นคนอัมพาไม่ได้อยู่กับเจ้าคุณพ่อ แต่กลับไปอยู่บ้านเดิมของท่านเสีย ตั้งแต่ก่อนพลอยเกิด คงเหลืออยู่แต่บุตรของคุณหญิงอยู่ในบ้านสามคน คือคุณอุ่น พี่สาวใหญ่ อายุสิบเก้าปี คุณชิต พี่ชายคนรอง อายุสิบหกปี คุณเชย พี่สาวคนเล็กแก่กว่าพลอยสองปี พลอยมีพี่ชายร่วมมารดาอีกคนหนึ่ง อายุแก่กว่าพลอยปีเศษ ชื่อพ่อเพิ่ม และมีน้องสาวคนละมารดาเกิดจากแม่แหวกรยา เจ้าคุณพ่อคนรองแม่ลงไปชื่อหวาน อ่อนกว่าพลอยสองปี

(ถึกฤทธิ์ ปราโมช. (2548). *สี่แผ่นดิน*. หน้า 2-3.)

ลักษณะเด่นของบทอ่านข้างต้นแสดงความรู้ด้านภาษาและวัฒนธรรมเรื่องครอบครัวไทยในอดีตที่กล่าวถึงครอบครัวของพลอยซึ่งเป็นตระกูลขุนนาง ในอดีตสังคมไทยมีการแบ่งชนชั้นทางสังคม ขุนนางถือเป็นกลุ่มคนชั้นสูงที่มีฐานะร่ำรวย มักจะมีครอบครัวแบบครอบครัวซ้อน คือครอบครัวที่สามีมีภรรยาหลายคนและอาศัยอยู่ในครอบครัวเดียวกัน ซึ่งการที่ผู้ชายมีภรรยาหลายคนจะต้องปกครองคนหลายคนได้ แสดงให้เห็นว่าเป็นผู้มีอำนาจ วาสนา มีความสามารถเลี้ยงดูคนจำนวนมากได้ นอกจากนี้ระบบครอบครัวซ้อนเป็นการเลียนแบบการปกครองของพระมหากษัตริย์แสดงถึงระบอบการปกครองของคนไทยในอดีตที่ประชาชนมีความใกล้ชิดกับพระมหากษัตริย์ บทอ่านนี้จะทำให้ผู้เรียนได้รู้จักครอบครัวสังคมไทยในอดีต อีกทั้งยังเห็นวิถีคิดของคนไทยซึ่งยกอำนาจให้ผู้ชายเป็นผู้นำด้านการปกครอง

นอกจากบทอ่านผู้เรียนยังจะได้ศึกษาคำศัพท์จากบทอ่าน และเข้าใจสังคมไทยมากขึ้นจากใบความรู้ด้านการใช้ภาษาเรื่องคำเรียกญาติของคนไทย โดยจะกล่าวถึงการนับญาติในสังคมไทย ซึ่งเป็นคำที่ช่วยบ่งบอกถึงสถานภาพ หน้าที่ และความรับผิดชอบของคนในครอบครัว ซึ่งคำเรียกญาติที่ใช้เรียกในสังคมไทยมี 2 แบบคือ เรียกตามความสัมพันธ์ทางสายเลือดและการแต่งงาน อีกแบบคือใช้เรียกกับบุคคลอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องสายเลือดและการแต่งงาน หรือบุคคลที่ไม่ใช่ญาติเพื่อสร้างความสัมพันธ์เสมือนญาติทำให้รู้สึกมีไมตรีต่อกัน การเรียนเรื่องครอบครัวไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศจะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ด้านภาษาและวัฒนธรรมไทยที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวซึ่งเป็นหน่วยสังคมพื้นฐานที่มีความสำคัญของสังคม เนื่องจากในแต่ละสังคมจะมีการจัดระบบและบทบาทหน้าที่เรื่องครอบครัวที่แตกต่างกันไป การที่ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องครอบครัวไทยที่ความแตกต่างไปจากครอบครัวของตนจะทำให้เข้าใจวิถีการคิดของคนไทย และรู้จักสังคมไทยมากขึ้น

นวนิยายเรื่อง *สี่แผ่นดิน* จึงสะท้อนสภาพสังคมและวัฒนธรรมไทยมีความเหมาะสมด้านเนื้อหาที่จะให้ผู้เรียนชาวจีนได้เรียนภาษาและวัฒนธรรมไทย รวมถึงพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความและการสร้างชุดการสอนเป็นสื่อที่มีความน่าสนใจเหมาะกับการนำไปใช้ในจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทย

ดังกล่าวมาทั้งหมดข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษานวนิยายเรื่อง **สี่แผ่นดิน** ซึ่งมีเนื้อหาที่ทรงคุณค่าแสดงถึงรากฐานทางวัฒนธรรมไทยเหมาะสมที่จะให้ผู้เรียนได้ศึกษาความรู้เกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศที่เรียนภาษาไทยในระดับสูง โดยสร้างเป็นชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่อง **สี่แผ่นดิน** เพื่อได้เรียนรู้เรื่องราวด้านสังคมวัฒนธรรม ประเพณี ช่วยพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความจากสื่อนวนิยายที่ทรงคุณค่า อีกทั้งเป็นแนวทางให้ผู้สนใจได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการสร้างชุดการสอนสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศในเนื้อหาอื่นต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อสร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่อง **สี่แผ่นดิน** สำหรับนักศึกษาชาวจีนที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ

ความสำคัญของการวิจัย

การสร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่อง **สี่แผ่นดิน** สำหรับนักศึกษาชาวจีนจะทำให้ผู้เรียนชาวต่างประเทศได้เรียนรู้ด้านภาษาและวัฒนธรรมไทยควบคู่กับการพัฒนาการอ่านจับใจความโดยใช้สื่อวรรณกรรม

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาชาวจีนระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยยูนนานนอร์มอล (Yunnan Normal University) วิชาเอกภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 แลกเปลี่ยนที่คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 15 คน คัดเลือกแบบเจาะจงซึ่งเป็นผู้มีความรู้ภาษาไทยระดับกลางและเรียนรายวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ชุดการสอน หมายถึง สื่อการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ประกอบการสอนสำหรับครูผู้สอนและนักศึกษาชาวจีนที่เรียนภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมจากนวนิยายเรื่อง **สี่แผ่นดิน**

นักศึกษาชาวจีน หมายถึง นักศึกษาชาวจีนระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยยูนนานนอร์มอล (Yunnan Normal University) วิชาเอกภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 แลกเปลี่ยนที่คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 15 คน คัดเลือกแบบเจาะจงซึ่งเป็นผู้มีความรู้ภาษาไทยระดับกลางและเรียนรายวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย

บทที่ 2

การใช้สื่อสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยและ การสร้างชุดการสอนสำหรับนักศึกษาชาวจีน

นวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีคุณค่า นำเสนอเรื่องราวขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ของคนไทยในอดีต ตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวถึงสิ้นรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล มีเนื้อหาที่เหมาะสมนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับผู้เรียนภาษาไทยในระดับสูง โดยผู้วิจัยจะนำมาสร้างเป็นชุดการสอนซึ่งเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพก่อนนำไปใช้ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องราวในอดีตที่ส่งผลต่อแนวคิดของคนไทยในปัจจุบัน รวมถึงพัฒนาทักษะการอ่านสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาการใช้สื่อสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยและการสร้างชุดการสอนโดยนำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. การใช้สื่อสอนภาษาและวัฒนธรรม
2. การสร้างชุดการสอน

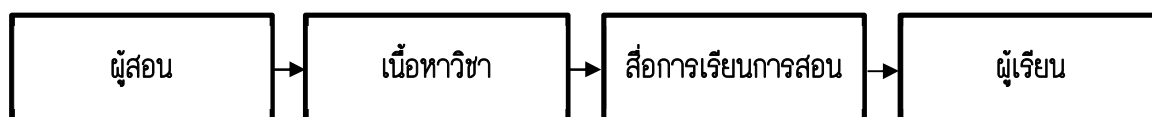
1. การใช้สื่อสอนภาษาและวัฒนธรรม

การจัดการเรียนการสอนจะต้องใช้ “สื่อการเรียนการสอน” เป็นตัวกลางหรือสะพานเชื่อมโยงความรู้ให้แก่ผู้เรียน ผู้วิจัยเห็นความสำคัญว่าสื่อเป็นปัจจัยสำคัญในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากการเรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งสื่อถือว่ามีค่าสำคัญ ผู้สอนจะต้องใช้สื่อเพื่อนำความรู้ไปสู่ผู้เรียน ขณะที่ผู้เรียนก็ต้องใช้สื่อเพื่อการเรียนรู้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินสำหรับนักศึกษาชาวจีน โดยจะศึกษาตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 ความหมายของสื่อการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพจะใช้สื่อเป็นตัวกลางในการเชื่อมโยงความรู้ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน เรียกว่า สื่อการเรียนการสอน (Instruction Media) นอกจากนี้ยังมีคำที่มีความหมายคล้ายกัน เช่น สื่อการสอน (Instructional Media or Teaching Media) สื่อการศึกษา (Educational media) เป็นต้น ในปัจจุบันนักศึกษามักเรียกสื่อการเรียนการสอนชนิดต่าง ๆ รวมกันว่า “เทคโนโลยีทางการสอน” (Educational Technology) เป็นกระบวนการนำแนวคิด วิธีการต่าง ๆ มาบูรณาการเพื่อใช้จัดการเรียนการสอน

ผู้สอนมีหน้าที่ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้บรรลุตามวัตถุประสงค์และความมุ่งหมายที่คาดหวังไว้ สื่อการสอนจึงเป็นช่องทางหนึ่งในการนำความรู้จากผู้สอนไปยังผู้เรียน ซึ่งอาจอยู่ในรูปของตัวอักษร ภาพ เสียง หรือกิจกรรมต่างๆที่ผู้สอนกำหนดไว้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ภาพประกอบ 1 องค์ประกอบของระบบการเรียนการสอน¹

ผู้วิจัยศึกษาความหมายของสื่อการสอนจากนักการศึกษาหลายท่านที่ได้กล่าวถึงความหมายสื่อการเรียนการสอน ดังที่ มีชัย วุฒิคุณ (2540: 22) กล่าวว่า สื่อ (Medium - Media) เป็นคำภาษาละตินแปลว่า “ระหว่าง” หรือ “ตัวกลาง” หรือ “พาหนะ” ในการนำพาสื่อการเรียนการสอนจึงเป็นเครื่องมือหรือช่องทางหรือตัวกลางระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนช่วยให้ผู้สอนวางแผนการสอนได้เป็นอย่างดีสามารถดำเนินการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ สื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีหลากหลายประเภท ดังที่ ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2526: 136) และกิดานันท์ มลิทอง (2549: 100) กล่าวถึงสื่อการสอนว่าเป็นสิ่งที่ใช้เป็นตัวกลางสื่อสารในการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมาย เช่น หนังสือ บทเรียนโปรแกรม ชุดการสอน รูปภาพ สไลด์ ภาพยนตร์ เทปโทรทัศน์ เทปบันทึกเสียง วิดีโอ วีดีโอ แผ่นภูมิ ภาพนิ่ง และอื่นๆ นอกจากสื่อที่เป็นวัสดุอุปกรณ์แล้ว ยังครอบคลุมถึงกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนด้วย ดังที่ บรราน และคนอื่นๆ (วาสนา ซาวหา. 2533: 8; อ้างอิงจาก Brown; & ther, 1973) กล่าวว่า สื่อการสอนเป็นอุปกรณ์ที่ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ที่ดี นอกจากนี้ยังรวมถึงกิจกรรมต่างๆ เช่น การศึกษานอกสถานที่ การแสดงบทบาท การทดลอง การสำรวจ และการสัมภาษณ์ เป็นต้น

จากข้างต้นกล่าวถึงความหมายของสื่อการเรียนการสอนจากนักการศึกษาหลายท่านสามารถสรุปได้ว่าสื่อการเรียนการสอนเป็นตัวกลางเชื่อมระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยผู้สอนจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ อีกทั้งยังช่วยเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายแก่ผู้เรียนอีกด้วย

1.2 ความสำคัญของสื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอนมีความสำคัญในการสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน และเป็นส่วนหนึ่งในการจัดกระบวนการเรียนการสอน นักการศึกษาหลายท่านกล่าวถึงความสำคัญของสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน ดังที่ กิดานันท์ มลิทอง (2536: 83) กล่าวถึงความสำคัญของสื่อเพื่อใช้ใน

¹ บุญยฤทธิ์ คงคาเพชร. (2526). การผลิตสื่อการสอน. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. หน้า1.

การจัดการเรียนการสอนต่อผู้เรียนและผู้สอนว่า สื่อจะช่วยผู้เรียนเรียนรู้เนื้อหาที่ยุงยาก ซับซ้อน ให้เข้าใจได้ง่ายขึ้นในระยะเวลาที่รวดเร็ว จึงเป็นการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ยังช่วยกระตุ้น ความสนใจ ทำให้เกิดความสุขสนุกสนาน ไม่เบื่อหน่าย และยังช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจตรงกัน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในชั้นเรียนมากขึ้น ช่วยลดปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ อีกด้วย นอกจากนี้ยังกล่าวถึงความสำคัญของสื่อกับผู้สอนว่า การใช้สื่อต่างๆประกอบการสอน จะช่วยสร้างบรรยากาศในการสอนให้น่าสนใจมากขึ้น ผู้สอนมีความสุขสนุกสนานมากกว่าการสอนแบบ บรรยาย และเป็นการสร้างความเชื่อมั่นต่อตนเอง เนื่องจากสื่อช่วยแบ่งเบาภาระการสอนของครูด้านการ เตรียมเนื้อหา กระตุ้นให้ผู้สอนตื่นตัวตลอดเวลาเนื่องจากต้องคอยเตรียมอุปกรณ์ สื่อใหม่ๆที่จะ มาใช้ในการสอน ตลอดจนการคิดค้นกลวิธีการสอนที่ทำให้การเรียนการสอนน่าสนใจมากยิ่งขึ้นด้วย

สื่อที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มีหลากหลายประเภท ผู้สอนสามารถนำสิ่งของใกล้ตัวมาประยุกต์ใช้เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน ดังที่ พัทณี ภักดี (2545) ค้นคว้าเกี่ยวกับ การศึกษาผลการใช้สื่อในชีวิตประจำวัน ประกอบการสอนอ่านภาษาอังกฤษ ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการใช้สื่อในชีวิตประจำวัน เช่น หนังสือพิมพ์ ฉลากยา ฉลาก สินค้า และใบประกาศโฆษณา นำเสนอคำศัพท์ สำนวนภาษา เนื้อหาที่มีความทันสมัย กระชับทัน เหตุการณ์ สร้างเป็นบทอ่านโดยไม่ตัดแปลงจากต้นฉบับเดิม พบว่าสื่อเหล่านี้ทำให้ผู้เรียนเกิด ความสนใจ กระตือรือร้น และสามารถตีความเรื่องที่อ่านได้ ซึ่งช่วยเพิ่มประสบการณ์และพัฒนา ทักษะการอ่านได้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีการนำสื่อประเภทอื่นซึ่งเป็นภาพเคลื่อนไหว ประกอบด้วยภาพและเสียงมาใช้จัดการเรียนการสอน กระตุ้นความสนใจแก่ผู้เรียน ดังที่ อัครพร แสงอรุณเลิศ (2551) ศึกษาการใช้ภาพยนตร์เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับก้าวหน้า โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะ การเขียนภาษาอังกฤษหลังจากการเรียนโดยใช้ภาพยนตร์และเปรียบเทียบการคิดอย่างมี วิจารณญาณของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในรายวิชา ภาษาอังกฤษเพิ่มเติมอิสระ (๑42211) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบทดสอบวัดทักษะการเขียนและแบบทดสอบวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ผลการวิจัยพบว่า ภาพยนตร์ช่วยเร้าความสนใจของนักเรียน ทำให้สามารถจดจำเนื้อหาได้เพิ่มขึ้น นักเรียนมีทักษะ การเขียนอยู่ในระดับที่ดีขึ้น และสามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงขึ้นเมื่อได้รับชมภาพยนตร์ ในการ พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถตรงตามจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ นอกจากนี้สื่อในชีวิตประจำวัน ผู้สอนสามารถออกแบบสื่อการสอนให้เหมาะสมผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมาย ดังที่ อัญชลี ทำทอง (2554) ศึกษาการสร้าง ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้นิทาน พื้นบ้านสำหรับนักเรียนต่างชาติเเยียร์ 11 (มัธยมศึกษาปีที่ 4) โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จส์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างชุดการสอนสำหรับครูและศึกษาความเข้าใจการอ่านจับใจความของ นักเรียนต่างชาติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ชุดการสอนและแบบทดสอบหลังเรียน ผลจาก

การใช้ชุดการสอนโดยใช้นิทานพื้นบ้านพบว่าก่อนหน้านั้นผู้เรียนไม่มีทักษะการอ่านจับใจความ เมื่อนำชุดการสอนมาใช้ทำให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่านจับใจความสูงขึ้น โดยมีผลการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 90 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ดังนั้นชุดการสอนนี้จึงเป็นสื่อที่เหมาะสมสำหรับครูเพื่อจะใช้ประกอบการสอนอ่านจับใจความแก่นักเรียนต่างชาติในโรงเรียนนานาชาติเซนจอห์นได้เป็นอย่างดี

จากงานวิจัยข้างต้นจะเห็นว่าสื่อช่วยพัฒนาผู้เรียนและผู้สอน สื่อจะช่วยผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และจะช่วยสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนเพื่อให้ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่คาดหวังไว้

1.3 การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ

สื่อมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนเพราะให้ความรู้และสร้างความเข้าใจ ช่วยอธิบายสิ่งที่เข้าใจยากให้ผู้เรียนเข้าใจง่ายขึ้น โดยผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น เข้าใจเนื้อหามากขึ้น และยังสร้างความสนใจให้ผู้เรียนไม่เบื่อหน่าย ดังที่ นวลทิพย์ เพิ่มเกษร (2552: 64-67) กล่าวว่า ในการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ควรดำเนินกิจกรรมการสอนทักษะทางภาษาโดยใช้สื่อหลากหลายรูปแบบ โดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนที่ใช้สื่อจำนวนสองกลุ่ม คือกลุ่มผู้เรียนภาษาไทยในประเทศไทย ควรจะให้เยี่ยมชม วัดไทย พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ และสถานที่ท่องเที่ยวในต่างจังหวัด กลุ่มที่สองคือกลุ่มผู้เรียนภาษาไทยในต่างประเทศ ครูผู้สอนควรหาโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรื่องราวของคนไทยโดยจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น ให้นักศึกษาต่างชาติสื่อสารโดยตรงกับเจ้าของภาษาเพื่อแลกเปลี่ยนความคิด ทศนคติ ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทย นอกจากนี้สามารถใช้สื่อประเภท วีซีดี ดีวีดี ซึ่งมีความบันเทิงประกอบการสอนวิถีชีวิตไทย หรือสอนให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ เช่น การร้องเพลง รำวงมาตรฐาน การละเล่นของไทย การแสดงพื้นบ้าน การแสดงละครสั้น รวมถึงการทำอาหารไทยด้วย สอดคล้องกับการศึกษาของ Huang Tingting (2555) ศึกษาการสร้างแบบเรียนภาษาไทยจาก เพลงไทยในคอนเสิร์ตคุณพระช่วยสำแดงสด ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 สำหรับนักศึกษาจีน วิชาเอกภาษาไทย ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยชนชาติกวางสี โดยใช้เพลงเป็นสื่อในการช่วยจดจำ และเพิ่มพูนประสบการณ์ทางภาษาเพื่อใช้ในการพัฒนาการสื่อสาร ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนโดยจัดทำบทเรียนที่มีเนื้อเพลงประกอบการสอน จำนวน 10 บท ผู้วิจัยพบว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ เนื่องจากจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อที่หลากหลาย เช่น ภาพประกอบ เพลง และวีดิทัศน์ ซึ่งช่วยสร้างความสนใจของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนร่วมมือในการทำกิจกรรมเป็น อย่างดี ส่งผลต่อการศึกษาค้นคว้าแบบเรียนคำศัพท์ภาษาไทยจากเพลงไทยในคอนเสิร์ต คุณพระช่วยสำแดงสด ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 สำหรับนักศึกษาจีน วิชาเอกภาษาไทย ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยชนชาติกวางสีมีประสิทธิภาพ 88.40/89.30 มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนกับนักศึกษาจีนได้

นอกจากนี้ยังมีผู้นำสื่อด้านศิลปวัฒนธรรมไทยมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ดังที่ เล เจิ่น หมาก ชาย (2553) ได้ศึกษา การสร้างแบบเรียนความรู้เรื่อง ศิลปะไทย สำหรับ นักศึกษาชาวเวียดนาม โดยใช้ความรู้เรื่องศิลปะไทย ได้แก่ มวยไทย เครื่องดนตรีไทย การแสดง หุ่นละครเล็ก การร้อยมาลัยดอกไม้สด และการแกะสลักผักและผลไม้ มาสร้างเป็นบทเรียน 5 บท โดยใช้เนื้อหาทางวัฒนธรรมไทยเกี่ยวศิลปะไทย ช่วยสร้างความสนใจให้นักศึกษาชาวเวียดนามเป็นอย่างมาก เนื่องจากนักศึกษายังไม่มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องนี้มาก่อน ทำให้นักศึกษาตื่นตัว และตั้งใจเรียน จึงให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดี ทำให้บรรยากาศในห้องเรียน ไม่ตึงเครียดเพราะนักศึกษามีแรงจูงใจในการเรียนรู้วิถีชีวิตของเจ้าของภาษา ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่าได้แบบเรียนที่มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ 92.2/92.4 แสดงว่าแบบเรียนนี้สามารถ นำไปใช้ได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในสาธารณรัฐประชาชนจีนนิยมนำสื่อมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนหลากหลายประเภท ดังที่ หลิน ซิวเหมย (Lin Xiumei. 2558: 32-43) กล่าวถึง การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนในประเทศจีน ในการประชุมวิชาการระดับชาติ “ภาษา วรรณคดีไทย และการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ: การเรียนรู้และสร้างสรรค์จาก สังคมไทยสู่สังคมโลก” ครั้งที่ 2 ว่า ปัจจุบันข้อมูลข่าวสารต่างๆมีความสำคัญในการจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อจึงมีความหลากหลาย ทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์และสื่อเทคโนโลยี เช่น เอกสารบทเรียน ภาพของจริง รายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ สื่อคอมพิวเตอร์ และห้องปฏิบัติการทางภาษา ที่สำคัญอย่างยิ่งในการเรียนการสอนคือตำราเรียน โดยตำราเรียนชั้น พื้นฐานจะจัดไว้สำหรับนักศึกษาจีนชั้นปีที่ 1 และ ชั้นปีที่ 2 เนื้อส่วนใหญ่เน้นทักษะฟังพูดเป็นหลัก เนื้อหาที่ใช้เรียน ได้แก่ บทสนทนาในชีวิตประจำวัน ความรู้เกี่ยวกับประเทศไทย มารยาทไทย สถานที่ท่องเที่ยวในประเทศจีน ประวัติศาสตร์จีน เป็นต้น ส่วนตำราเรียนหรือแบบเรียนในชั้นปีที่ 3 และ 4 เป็นระดับสูงจะเน้นทักษะการอ่าน การเขียน และการแปล เนื้อหาสาระที่เรียนประกอบด้วย ความรู้ด้านกฎหมาย เศรษฐกิจ การเมือง การทหาร และวรรณกรรมไทยที่สะท้อนชีวิตคนไทยใน ชนบทและในเมืองหลวง โดยบทความส่วนใหญ่จะนำมาจากสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ไทย นิตยสารไทย นวนิยายไทย เรื่องสั้นไทย และบทร้อยกรอง เป็นต้น Zang Li (2557) พัฒนาสื่อ การเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาชาวจีนโดยศึกษา แบบเรียนภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยว สำหรับนักศึกษาชาวจีน วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยยูนนานนอร์มอล สาธารณรัฐ ประชาชนจีน เป็นการสร้างสื่อแบบเรียนโดยใช้สถานที่ท่องเที่ยว วัตถุประสงค์เพื่อสร้างและ หาประสิทธิภาพของแบบเรียนตามเกณฑ์ 80/80 เนื้อหาของแบบเรียนแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ การท่องเที่ยวในประเทศจีน และการท่องเที่ยวในประเทศไทยจำนวน 8 บท เมื่อนำไปใช้กับ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาชาวจีน วิชาเอกภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 สาขาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัย ยูนนานนอร์มอล จำนวน 10 คน ผลการศึกษาพบว่าแบบเรียนมีประสิทธิภาพ $E1/E2 = 85.06/82.00$ ถือว่าสูงกว่าเกณฑ์ แบบเรียนนี้จึงสามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนได้

นอกจากนี้ยังมีการนำสื่อวรรณกรรมมาใช้ในการจัดการเรียนสอนสำหรับผู้เรียนชาวจีน ดังที่ Chao Peng (2557) ได้ใช้สื่อวรรณกรรมมาสร้างแบบเรียนภาษาไทยให้ผู้เรียนชาวจีน โดยสร้างแบบเรียนภาษาไทยจากวรรณกรรมที่สะท้อนวัฒนธรรมไทยและวิถีชีวิตของคนไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน เป็นการสร้างแบบเรียนโดยนำวรรณกรรมเรื่องความสุขของกะทิ เมืองหลวง และมอมสร้างบทอ่าน พบว่า การใช้วรรณกรรมนอกจากจะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วัฒนธรรมและวิถีชีวิตคนไทยแล้ว ยังทำให้ผู้เรียนได้ฝึกอ่านวรรณกรรมที่มีคุณค่า แบบเรียนนี้ นำใช้กับ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาชาวจีน วิชาเอกภาษาไทย ชั้นปีที่ 4 ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยยูหนานนอร์มอร์ล จำนวน 15 คน ผลการวิจัยพบว่า แบบเรียนนี้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ 82.60/83.70 สามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนได้ การนำสื่อหนังสือพิมพ์ซึ่งสามารถพบได้ในชีวิตประจำวันมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ดังที่ Xiang Xiaoyan (2556) ศึกษาการสร้างชุดการสอนอ่านหนังสือพิมพ์ภาษาไทยสำหรับนักศึกษาชาวจีน โดยใช้สื่อหนังสือพิมพ์สร้างเป็นชุดการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน เพราะการอ่านเป็น พื้นฐานของการเรียนทักษะทางภาษาในทุกๆระดับ เนื้อหาที่ใช้ในการสอนจะนำมาจากหนังสือพิมพ์ที่มีความทันสมัย นำเสนอเรื่องราวของสังคมไทย มาสร้างเป็นบทอ่านในชุดการสอน จึงเป็นการขยาย ประสบการณ์ของผู้เรียน ซึ่งผลการศึกษาพบว่าชุดการสอนนี้ช่วยพัฒนาทักษะการอ่านของผู้เรียน และมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ 90/85 นำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนา ทักษะการอ่านจากหนังสือพิมพ์แก่นักศึกษาชาวจีนได้

1.4 นวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินกับสังคมไทย

ผู้วิจัยสนใจศึกษาวรรณกรรมไทยประเภทนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน เพื่อใช้ในการสร้าง ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับนักศึกษาชาวจีน ในการศึกษานวนิยายเรื่องนี้ผู้วิจัยจะ ศึกษาจำนวนทั้ง 4 เล่ม โดยเนื้อหาในนวนิยายจะกล่าวถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้นในแต่ละรัชกาล ดังนี้

- แผ่นดินที่ 1 เรื่องราวในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5
- แผ่นดินที่ 2 เรื่องราวในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6
- แผ่นดินที่ 3 เรื่องราวในสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7
- แผ่นดินที่ 4 เรื่องราวในสมัยพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ 8

นวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินที่ผู้วิจัยใช้ในการศึกษานี้เป็นเล่มที่จัดพิมพ์ขึ้นในปี พ.ศ. 2534 เนื่องในวาระครบรอบ 80 ปี พลตรี หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช ประธานกรรมการธนาคาร กรุงเทพฯ พาณิชยกรรม จำกัด ผู้วิจัยจะศึกษาประวัติของหนังสือและผู้แต่ง ลักษณะคำประพันธ์ เรื่องย่อ และคุณค่าของนวนิยาย ดังนี้

1.4.1 ประวัติผู้แต่ง

สี่แผ่นดินเป็นวรรณกรรมไทยประเภทนวนิยาย แต่งโดยหม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถหลากหลาย มีบทบาทในสังคมไทยทั้งในฐานะนักการเมือง นักการธนาคาร นักพูด นักเขียน เคยร่วมแสดงภาพยนตร์กับฮอลลีวูด และเป็นผู้ริเริ่มการก่อตั้งโรงเรียนนักศึกษา (โชนธรรมศาสตร์) เพื่ออนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ ได้รับยกย่องเป็น “ปราชญ์แห่งสยาม” ที่ชาวต่างประเทศยอมรับอย่างกว้างขวาง แต่ผลงานที่นับว่าโดดเด่นและประสบความสำเร็จมากที่สุดคือ “งานประพันธ์” ดังคำกล่าวในคำประกาศเกียรติคุณ หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช ศิลปินแห่งชาติคนแรกในสาขาวรรณศิลป์ ประจำปีพุทธศักราช 2528 ว่า ผลงานต่างๆของหม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช งานเขียนทั้งบทความ เรื่องสั้น เรื่องแปล สารคดี บทปาฐกถา คำอภิปราย คำสนทนาที่หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช เขียนหรือพูดในวาระต่างๆ มีผู้รวบรวมเป็นหนังสือไว้ทั้งหมดไม่น้อยกว่า 115 เล่ม บางเล่มได้รับการตีพิมพ์ซ้ำ เช่น นวนิยายเรื่อง **สี่แผ่นดิน** **ไฟแดง** **หลายชีวิต** **ซูสีไทเฮา** เป็นต้น วันที่ 23 ตุลาคม พ.ศ. 2552 องค์การยูเนสโก ประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็นบุคคลสำคัญของโลก ใน 4 สาขา ได้แก่ ด้านการศึกษา วัฒนธรรม สังคมศาสตร์ และสื่อสารมวลชน ประจำปีพุทธศักราช 2553 – 2554

1.4.2 ความเป็นมาของเรื่องสี่แผ่นดิน

สี่แผ่นดินตีพิมพ์ครั้งแรกในหนังสือพิมพ์สยามรัฐ เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2494 และจบบริบูรณ์ในวันพุธที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2495 ใช้ระยะเวลาในการตีพิมพ์ 1 ปี 4 วัน **สี่แผ่นดิน**ในหนังสือพิมพ์สยามรัฐได้รับความนิยมเป็นอย่างมากจนได้รับการตีพิมพ์เป็นรูปเล่มครั้งแรกในปี พ.ศ. 2496 และได้รับการตีพิมพ์ซ้ำเรื่อยๆ ซึ่งในปัจจุบัน (พ.ศ.2560) เป็นการพิมพ์ครั้งที่ 16 โดยสำนักพิมพ์ดอกหญ้า

1.4.3 ลักษณะการประพันธ์

นวนิยายเรื่อง**สี่แผ่นดิน** เป็นนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ (Historical novel) เล่าเรื่องชีวิตต่างๆในแต่ละรัชกาลผ่านตัวละครหลักคือ “แม่พลอย” สะท้อนให้เห็นเรื่องราวในช่วงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) จนถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล (รัชกาลที่ 8)

1.4.4 เรื่องย่อสี่แผ่นดิน

แผ่นดินที่ 1 เริ่มต้นในปี พ.ศ. 2435 เมื่อพลอยอายุ 10 ขวบ ตรงกับสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) พลอยเป็นลูกของพระยาพิพิธ มารดาชื่อแฉ่มเป็นภรรยาเอกแต่ไม่ใช่ในฐานะคุณหญิง คุณหญิงของท่านเจ้าคุณคือคุณหญิงเอี่ยม ซึ่งย้ายกลับไปอยู่บ้านเดิมที่อัมพวา พระยาพิพิธได้ปลุกเรือหนึ่งให้แม่แฉ่มกับลูกๆ คือพ่อเพิ่มพี่ชาย

คนโต และพลอยให้อยู่ใกล้กับตัวตึกในบริเวณบ้าน มีป่าวไว้ใช้ทำงานหนึ่งคนชื่อนางพิศ พระยาพิพิธมี 4 คน คือ คุณอุ้นพี่สาวโตอายุ 19 ปี คุณชิตพี่ชายคนรองอายุ 16 ปี และคุณเชย พี่สาวคนเล็กอายุแก่กว่าพลอยสองปี ลูกอีกคนเกิดจากแม่แหวป่าวในบ้านชื่อหวาน พลอยสนิทกับคุณเชยมากที่สุด เพราะอายุไล่เลี่ยกัน

พลอยอยู่บ้านคลองบางหลวงจนกระทั่งแม่แหวกับพระยาพิพิธทะเลาะกันอย่างรุนแรงเรื่องความเจ้าชู้ แม่แหวจึงตัดสินใจพาพลอยออกจากบ้าน และทิ้งให้พ่อเพิ่มอยู่กับพระยาพิพิธ แม่แหวพาพลอยไปถวายตัวให้เสด็จในวังหลวง แล้วออกไปทำงานกับญาติที่หัวเมืองต่างจังหวัด ทิ้งให้พลอยอยู่กับคุณสายข้าหลวงคนสนิทของเสด็จและช้อยซึ่งเป็นหลานแท้ๆของคุณสาย ระหว่างที่อยู่ในวังหลวงพลอยได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากเสด็จเป็นอย่างมาก ได้รับการอบรมจากคุณสายซึ่งสอนให้หัดอ่านเขียนหนังสือ เรียนรู้เกี่ยวกับธรรมเนียมประเพณีชาววัง ต่อมาพลอยและช้อยได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากเสด็จโณนจุกให้ พิธีนี้แสดงการเปลี่ยนแปลงที่จะย่างเข้าสู่วัยสาว งานโณนจุกจัดขึ้นที่บ้านของช้อย หลังจากงานโณนจุกพลอยได้ข่าวว่าแม่แหวเสียชีวิต

พลอยใช้ชีวิตแบบสาวชาววังกับช้อยที่สนิทกันตั้งแต่เด็กจนโตเป็นสาวพลอยผูกพันกับพี่เนืองพี่ชายของช้อย หลังจากงานโณนจุกความรู้สึกของทั้งสองเปลี่ยนแปลงไปจากความรู้สึกแบบพี่น้องกลายเป็นความรู้สึกแบบหนุ่มสาว แต่ต้องเลิกรักกันเมื่อพี่เนืองย้ายราชการและไปมีเมียเป็นสาวชาวบ้านที่หัวเมืองนครสวรรค์

พลอยได้พบกับคุณเปรมมหาดเล็กหลวงลูกหลานเจ้าพระยาโชฎีกฯ ซึ่งเป็นตระกูลที่ร่ำรวยมากในงานฉลองพระเจ้าอยู่เสด็จกลับประพาสยุโรป คุณเปรมตกหลุมรักพลอยตั้งแต่แรกเห็น จึงให้พ่อเพิ่มช่วยเป็นพ่อสื่อ แต่พลอยไม่สนใจคุณเปรมจึงเข้าหาทางผู้ใหญ่เพื่อขอร้องพลอยพระยาพิพิธตอบตกลงให้พลอยแต่งงานกับคุณเปรม พลอยจึงต้องลาเสด็จออกจากวัง หลังแต่งงานพลอยย้ายมาอยู่บ้านของคุณเปรมและพบว่า คุณเปรมมีลูกกับป่าวในบ้านชื่ออัน พลอยรับอันเป็นบุตรบุญธรรมและดูแลเหมือนเป็นลูกแท้ๆ ลูกคนแรกของพลอยชื่ออัน ในช่วงปลายรัชกาลที่ 5 ชีวิตของพลอยพบเหตุการณ์ที่ทำให้เสียใจสองครั้ง ครั้งแรกพระยาพิพิธพ่อของพลอยเสียชีวิตครั้งที่สองเป็นเหตุการณ์ที่พลอยรู้สึกสะเทือนใจมากกว่าครั้งแรกคือข่าวพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) หรือพระพุทธเจ้าหลวงประชวรและสวรรคต

แผ่นดินที่หนึ่งมีการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมไทยหลากหลายด้าน การที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) ประพาสยุโรปเพื่อเจริญสัมพันธไมตรีกับต่างประเทศ ทำให้เกิดแนวคิดความเท่าเทียมกันของชายหญิง การพัฒนาความเจริญให้แก่บ้านเมือง การสร้างถนน การเดินทางด้วยรถไฟ รวมถึงการรับอิทธิพลวัฒนธรรมตะวันตกทำให้วิถีชีวิตของคนไทยเปลี่ยน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงจะเริ่มจากวังหลวงในสังคมของคนชั้นสูงแล้วแพร่กระจายไปสู่ประชาชน เช่น การขี่จักรยาน การถ่ายรูป การรับประทานอาหารฝรั่ง การแต่งกายตามตะวันตก รวมถึงการปฏิวัติราชประเพณีเกี่ยวกับเครื่องต้นที่ในอดีตถือว่าเป็นของสูง และการวางตัวของ

พระเจ้าแผ่นดินต่อข้าราชการและราษฎรที่เข้าเฝ้าอย่างเป็นกันเอง ไม่เคร่งครัดตามธรรมเนียมโบราณซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเสมอภาคเท่าเทียมกัน ไม่แบ่งชั้นวรรณะตามทัศนะตะวันตก

แผ่นดินที่ 2 ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 พลอยคลอดลูกคนที่สองชื่ออ้อด ซึ่งตั้งท้องข้ามแผ่นดินมา ส่วนคนที่สามเป็นผู้หญิงชื่อประไพ งานราชการของคุณเปรมราบรื่นไปได้ด้วยดี ต้นรัชกาลได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็น “พระบริบาลภูมินารถ” วันหนึ่งคุณอุ้นพี่สาวที่ไม่เคยยอมรับพลอยว่าเป็นลูกของพระยาพิพิธมาขอความช่วยเหลือเกี่ยวกับหนี้สินที่คุณชิตก่อไว้ และนำบ้านคลองบางหลวงมาจำนองกับพลอย พลอยช่วยเหลือและชวนคุณอุ้นมาพักในบริเวณบ้านของคุณเปรม ต่อมาอ้นกับอ้อดไปเรียนเมืองนอก อ้นเรียนกฎหมายที่ประเทศฝรั่งเศส อ้อดเรียนอักษรศาสตร์ที่ประเทศอังกฤษ อ้นเข้าโรงเรียนนายร้อยเพราะอยากเป็นทหาร ส่วนประไพเมื่อโตขึ้นสนิทสนมกับคุณอุ้น ทำให้พลอยต้องกังวลใจ เนื่องจากเกรงว่าคุณอุ้นจะตามใจจนเสียนิสัย

ในปลายแผ่นดินที่สองคุณเปรมได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็น “พระยาบาท-มลายย์บำรุง” พลอยได้เป็น “คุณหญิงพลอย” ในที่สุดอ้นก็เรียนจบกฎหมายกลับมาเมืองไทย โดยมีภรรยาหม่อมชาวฝรั่งเศสชื่อ ลูซิลล์ มาด้วย ทำให้คุณเปรมและพลอยตกใจมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณเปรมที่ดูจะไม่ชอบใจนัก แต่แล้วก็มีข่าวร้ายทำให้พลอยและชาวไทยทุกคนต้องเสียใจอีกครั้ง เมื่อพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวสวรรคต เหตุการณ์ครั้งนี้ทำให้คุณเปรมเสียใจมากกระทั่งล้มป่วยเพราะสูญเสียเจ้านายอันเป็นที่รัก

ในแผ่นดินที่สองมีการเปลี่ยนแปลงหลากหลายด้าน พระเจ้าแผ่นดินนี้พระองค์ไม่ประทับในวังหลวงเหมือนอดีตทำให้บรรยากาศในวังดูเจียมเจหงา ประชาชนยังคงยึดถือความเปลี่ยนแปลงในราชสำนักเป็นแบบอย่างในการใช้ชีวิต ไม่ว่าจะเป็นการแต่งกาย กิริยามารยาท วิธีการพูด อาหารการกิน เป็นราชสำนักเปิดที่ไม่จำกัดชนชั้นวรรณะหรือชาติตระกูล คนที่มีความรู้แม้จะอยู่ในตระกูลธรรมดาให้เข้ามารับราชการได้ แผ่นดินนี้เรียกว่า “แผ่นดินของคนหนุ่ม” พระมหากษัตริย์ได้รับการศึกษาจากต่างประเทศ จึงมีทัศนคติ วิสัยทัศน์ที่ทันสมัย เห็นได้จากควรมีพระมหาลีพระองค์เดียวแตกต่างจากสมัยก่อนที่มีพระมหาลีหลายพระองค์ มีสนมนางกำนัลจำนวนมาก จากพระราชนิยมส่งผลให้ระบบครอบครัวไทยเปลี่ยนแปลงในอดีตที่เป็นระบบครอบครัวซ้อน เปลี่ยนแปลงเป็นลักษณะครอบครัวเดี่ยว ในอดีตตามพระราชประเพณีโบราณพระเจ้าอยู่หัวจะไม่ทรงละครต่อที่สาธารณะ แต่ในสมัยรัชกาลที่ 6 พระเจ้าอยู่หัวโปรดเรื่องการละครมากทรงพระราชนิพนธ์บทละครและแสดงละครด้วยพระองค์เอง ถือว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงราชประเพณีที่สืบทอดกันมานาน และเป็นยุคบุกเบิกของการแสดงละครร่วมกันของชายและหญิง นอกจากนี้การมีวิธีคิดแบบคนสมัยใหม่ส่งผลให้คนที่มีความรู้ทางการเงินมักจะส่งลูกไปเรียนต่อต่างประเทศ มีความนิยมเปลี่ยนแปลงการแต่งกายให้ทันสมัย ไม่กินหมาก ขัดฟันขาวให้เงางาม ใช้รถยนต์แทนรถม้า ฯลฯ

แผ่นดินที่ 3 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 คุณเปรมเริ่มป่วยกระเสาะกระแสะเพราะตรอมใจที่ในหลวงแผ่นดินก่อนสวรรคต อี้อดกลับมาเมืองไทยอยู่กับพลอยโดยยังไม่หางานทำ ส่วนคุณเปรมแกล้งมากแต่ก็ยังรับราชการ คุณเปรมตัดสินใจลาออกจากราชการเนื่องจากกระทรวงต้องลดพนักงานเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ คุณเปรมกลับมาอยู่บ้านได้สักระยะก็ให้ความสนใจกับม้าเพราะคุณเปรมเลี้ยงม้ามาตั้งแต่แผ่นดินก่อน เมื่อมีเวลาว่างคุณเปรมมักขี่ม้าออกไปไกลคนเดียวด้วยความคะนอง จนวันหนึ่งคุณเปรมตกม้าเสียชีวิต พลอยเสียใจมากแต่ก็ยังมีความสุขที่ต้องดูแล ประไพโตเป็นสาวสวยเหมือนแม่ แต่มีนิสัยเจ้าชู้คบหาเพื่อนผู้ชายหลายคน ประไพตัดสินใจแต่งงานกับคุณเสวีเพื่อนของอันที่สนิทกัน แต่ชีวิตการแต่งงานของประไพไม่มีความสุข เพราะทั้งคู่แต่งงานตามความเหมาะสมทางฐานะและชื่อเสียงทางสังคมมากกว่าความรักจึงปราศจากความเข้าใจที่แท้จริง หลังงานฉลองพระนครอันเข้าร่วมกับคณะราษฎรซึ่งเป็นกลุ่มนักเรียนนอกหัวสมัยใหม่ ก่อกบฏทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครอง จนเกิดความขัดแย้งกันในครอบครัวระหว่างอันและอันที่อยู่ฝ่ายอนุรักษนิยมต้องการให้มีการปกครองแบบเดิม เวลาต่อมาพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงตกลงยอมอยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ ในการปกครองระบอบประชาธิปไตยแทนระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองดังกล่าวทำให้อันถูกจับต้องกลายเป็นนักโทษทางการเมืองเนื่องจากแพ้การสู้รบกับฝ่ายรัฐบาล ในช่วงนี้มีเหตุการณ์ต่างเกิดขึ้นมากมายทั้งปัญหาในครอบครัวพี่น้องแตกความสามัคคี รวมถึงเหตุการณ์ความวุ่นวายทางการเมืองทำให้พลอยเริ่มทำใจให้ยอมรับการเปลี่ยนแปลง

แผ่นดินที่สามมีการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมโดยเฉพาะทางด้านการเมืองวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ.2475 มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองโดยกลุ่มคณะราษฎรซึ่งเป็นกลุ่มนักเรียนไทยที่ไปศึกษาต่างประเทศ ต้องการนำความรู้มาพัฒนาบ้านเมืองเพราะมีโอกาสได้พบเห็นรูปแบบการปกครองแบบตะวันตกตามแนวคิดสังคมนิยม ประกอบกับความไม่พอใจในสภาพภาพสังคมไทยที่ราษฎรยังถูกชนชั้นปกครองปิดกั้นความคิดและโอกาสในการเลื่อนฐานะทางสังคมจึงมีการรวมกลุ่มกันทั้งฝ่ายทหารและพลเรือนที่มีแนวคิดแบบตะวันตก ทำการเรียกร้องให้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย ซึ่งถือว่าการเปลี่ยนแปลงศูนย์กลางการปกครองจากที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขอยู่เหนืออำนาจกฎหมายทุกด้าน เป็นการปกครองโดยมีรัฐธรรมนูญและให้พระมหากษัตริย์อยู่ใต้กฎหมาย

แผ่นดินที่ 4 ตรงกับสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ในหลวงพระองค์เล็กที่พลอยรักและเทิดทูน เนื่องจากพระองค์ยังเล็กจะต้องไปศึกษาต่อต่างประเทศจึงมีผู้สำเร็จราชการแทน ในแผ่นดินนี้เกิดผลกระทบในสงครามโลกครั้งที่สอง ญี่ปุ่นบุกเข้ามายึดอำนาจในไทย ทำให้ประเทศพันธมิตรโจมตีไทย บ้านของคุณเปรมได้รับความเสียหายจากระเบิดสงครามพลอยจึงต้องย้ายไปอยู่บ้านคลองบางหลวงที่ซึ่งเคยอาศัยอยู่มากตั้งแต่เด็ก อี้อดลูกชายที่พลอยรักมากที่สุดทะเลาะกับพี่น้องเมื่อแผ่นดินที่แล้ว เพราะไม่ยอมหางานทำเป็นหลักแหล่ง ต้องหนีไปทำงาน

ที่หัวเมืองทางใต้ การงานของอ้อตดูเหมือนจะไปได้ดี จนกระทั่งพลอยได้รับข่าวว่าลูกชายป่วยเป็นไข้มาลาเรียและเสียชีวิต ท่ามกลางข่าวร้ายที่พลอยต้องสูญเสียคนที่รัก ยังมีข่าวดีเมื่ออันพันโทษแล้วกลับมาอยู่กับพลอย การที่พลอยไม่สามารถอยู่ดูใจลูกชายที่รักมากที่สุดในวินาทีสุดท้ายได้จึงตรอมใจจนเริ่มป่วยออกๆ แอดๆ มีเหตุการณ์ที่ทำให้พลอยกลับมาสดชื่นและมีกำลังใจอีกครั้งคือเมื่อได้ข่าวพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล (รัชกาลที่ 8) กำลังจะเสด็จนิวัติกลับพระนคร พลอยรู้สึกสุขใจที่ได้รับเสด็จและเห็นพระองค์อย่างชัดเจนบนตาดฟ้าของอาคารหลังหนึ่ง พระองค์กำลังโบกพระหัตถ์พร้อมกับพระอนุชาที่ประทับเคียงข้างบนรถพระที่นั่ง หลังจากที่อ้อตเสียชีวิตอันกลับมาไม่นานก็ตัดสินใจออกบวชเพื่อชำระล้างจิตใจและอุทิศส่วนกุศลให้กับอ้อต พลอยรู้สึกปลาบปลื้มใจมาก แต่แล้วพลอยและคนไทยทุกคนก็ต้องพบกับเหตุการณ์สูญเสียครั้งใหญ่อีกครั้งเมื่อในวันที่ 9 มิถุนายน 2489 พลอยได้รับข่าวว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดลถูกลอบปลงพระชนม์ การจากไปของในหลวงรัชกาลนี้อย่างไม่ทันตั้งตัว ทำให้พลอยปลงตากับเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น รวมถึงเหตุการณ์การจากไปของอ้อต ชีวิตของพลอยผ่านมาสี่แผ่นดินมีเหตุการณ์ต่างๆ เกิดขึ้นมากมายทั้งทุกข์และสุข พลอยเสียชีวิตอย่างสงบในวันเดียวกันนี้เอง

ในแผ่นดินนี้ เมืองไทยเข้าสู่การปกครองในระบอบประชาธิปไตย มีรัฐธรรมนูญเป็นหลักในการปกครองประเทศ มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขอยู่ใต้กฎหมาย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล (รัชกาลที่ 8) ขึ้นครองราชย์ขณะที่ทรงพระเยาว์ ต้องศึกษาต่อที่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์เพื่อนำความรู้มาพัฒนาประเทศจึงแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ สังคมในสมัยนี้มีการเปลี่ยนแปลงโดยรัฐบาล ในสมัยจอมพลป. พิบูลสงคราม เช่น ยกเลิกการพระราชทานบรรดาศักดิ์ ห้ามกินหมาก ปฏิรูปตัวอักษรไทยให้อ่านเขียนได้ง่ายขึ้นตัดยเหตุผลความจำเป็นทางการเมืองที่ต้องเจริญสัมพันธไมตรีกับญี่ปุ่นในภาวะสงครามโลกครั้งที่ 2 เปลี่ยนแปลงการแต่งกายให้เป็นสากลขึ้น ชายหญิงทุกคนออกจากบ้านต้องสวมหมวกสวมรองเท้า ให้ยกเลิกการนุ่งโจงกระเบน เปลี่ยนเป็นนุ่งผ้าถุงและกระโปรงแทน รับประทานก๋วยเตี๋ยวเพื่อฟื้นฟูภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ แต่เมื่อมีการเปลี่ยนผู้นำประเทศคนใหม่วัฒนธรรมและข้อปฏิบัติดังกล่าวข้างต้นจึงยกเลิกไป

1.4.5 คุณค่าของนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน

สี่แผ่นดิน มีความโดดเด่นเมื่อนำเนื้อเรื่องมาจัดประเภทวรรณกรรมอยู่ในกลุ่ม “นวนิยายอิงประวัติศาสตร์” เพราะทั้งเวลาและสถานที่อันเป็นฉากในเรื่องสี่แผ่นดินล้วนเป็นของจริงดังที่ คีตกฤษ์ ปราโมช (2534: คำนำ) กล่าวว่า

เจตนาของผู้เขียนในเรื่องนี้เพื่อบันทึกภาพรายละเอียดเบื้องหลังเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 จนถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล รัชกาลที่ 8 โดยใช้ฉากในเรื่องเป็นของจริงทั้งหมด แต่ตัวละครเป็นของสมมติ เพื่อจารึกประวัติศาสตร์ รายละเอียดชีวิตและความเป็นอยู่ ตลอดจนความคิดเห็นของผู้คนในสมัยนั้นที่ต้องพบเหตุการณ์ การเปลี่ยนแปลง สี่แผ่นดินจึงเป็นที่รวบรวม “รายละเอียดเบื้องหลังประวัติศาสตร์” นอกจาก

จะให้ความบันเทิงแล้ว ยังกล่าวถึงการอบรม ประเพณีวิถีชีวิตของผู้คนให้เข้าใจดีได้อย่างแจ่มแจ้ง และเมื่อมีเหตุการณ์ใดมากระทบตัว เพราะเหตุใดจึงมีปฏิกิริยาบางอย่างเกิดขึ้นหลังจากเหตุการณ์นั้นๆ

นวนิยายเรื่อง **สี่แผ่นดิน** เป็นเสมือนแหล่งบันทึกเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ให้คนไทยเข้าใจอดีตของคนไทยซึ่งเป็นพื้นฐานความคิด ความเชื่อ ความเข้าใจที่ส่งผลมาจนถึงปัจจุบัน รวมถึงความโดดเด่นทางการใช้ภาษาในนวนิยาย **สี่แผ่นดิน** จึงได้รับการยกย่อง ดังที่ รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ (2549: 27) กล่าวว่า

“**สี่แผ่นดิน**” ถือเป็นเพชรน้ำเอกในบรรดาผลงานประพันธ์ของหม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นผลงานที่ยอดเยี่ยมทั้งด้านเนื้อหาเรื่องราว การสร้างตัวละคร บทสนทนา และกลวิธีทางวรรณศิลป์ ทำให้หลายคนยกย่องว่าเป็น “วรรณคดีแห่งกรุงรัตนโกสินทร์”

ด้วยพลังฝีมือการเขียนของหม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช ทำให้ **สี่แผ่นดิน** เป็นที่นิยม มีนักเขียนและผู้อ่าน “ศึกษาและเรียนรู้” จึงทำให้มีผู้แสดงทัศนะว่านักเขียนไทยที่แต่งนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ในเวลาต่อมา ต่างนำเรื่อง **สี่แผ่นดิน** เป็นแบบแผนประเพณี (Tradition) ในการแต่งทั้งสิ้น

นวนิยายเรื่อง **สี่แผ่นดิน** ถือว่าเป็นนวนิยายที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายมาจนถึงปัจจุบัน ถูกนำไปดัดแปลงเป็น “สื่อการแสดง” หลายประเภท เช่น บทละครวิทยุ บทละครเวที บทละครล้อการเมือง บทละครเทิดพระเกียรติ บทละครตลก บทภาพยนตร์โฆษณา บทละครกลอนสด และบทละครโทรทัศน์ที่ถูกนำมาดัดแปลงมากที่สุดจำนวน 5 ครั้ง และการยกย่องให้เป็นหนังสือ 1 ใน 100 เล่มที่คนไทยควรอ่าน การตีพิมพ์นวนิยายเรื่อง **สี่แผ่นดิน** มากกว่าสิบครั้งแสดงถึงความนิยมในประเทศและยังได้รับความนิยมจากต่างประเทศโดยได้รับการแปลเป็นภาษาต่างประเทศหลายภาษา เช่น ภาษาเยอรมัน ภาษาอังกฤษ ภาษาญี่ปุ่น และภาษาจีนถึงสองสำนวน **สี่แผ่นดิน** ยังได้รับความสนใจจากนักวิชาการทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ดังที่ จักรกฤษณ์ ดวงพัตรา และสายวรุณ น้อยนิมิตร (2553: 75-82) กล่าวว่า

นวนิยายเรื่อง **สี่แผ่นดิน** ไปนำมาเปรียบเทียบกับวรรณกรรมเอกต่างประเทศหลายเรื่อง เช่น **Gone With The Wind** ของ Margaret Mitchabriel, **One Hundred Years of Solitude** ของ Gabriel Garcia Marquez, **The Romance of The Harem** ของ Anna Harriette Leonowens, **Sense and Sensibility** ของ Jane Austen และ **War and Peace** ของ Leo Nikolayevinch Tolstoy ซึ่งจากการศึกษาเปรียบเทียบโดยนาวรรณคดีเอกเรื่องต่างๆ มาใช้เป็นเกณฑ์กำหนดค่า (touchstone) สามารถอภิปรายผลได้ว่า **สี่แผ่นดิน** เป็น “วรรณกรรมเอกของโลก (World masterpiece)”

จากความโดดเด่นของนวนิยายเรื่อง **สี่แผ่นดิน** ข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา สังคมและวัฒนธรรมในเรื่อง **สี่แผ่นดิน** เพื่อใช้ในการสอนสำหรับผู้เรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทยเป็น ภาษาต่างประเทศในระดับสูง ซึ่งอยู่ในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 และ ปีที่ 4 สนใจเรื่องราวด้าน ภาษาและวัฒนธรรมไทยและเน้นทักษะการอ่านจับใจความ ผู้วิจัยเห็นว่าการนำสื่อนวนิยายเรื่อง **สี่แผ่นดิน** ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับภาษา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ที่เกิดในช่วงระยะเวลาที่ สำคัญคือก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองจะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สังคมและวัฒนธรรม จากในช่วงรัชกาลที่ 5 - รัชกาลที่ 8 อีกทั้งช่วยทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้ชุดการสอนซึ่งเป็นการ นำสื่อหลายประเภทมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเข้าใจมากขึ้นได้

1.5 ทักษะการอ่านจับใจความสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ

ในการจัดการเรียนการสอนทักษะการอ่านสำหรับผู้เรียนสำหรับชาวต่างประเทศ โดยเฉพาะการอ่านจับใจความมีความสำคัญ เนื่องจากผู้เรียนจะต้องใช้ทักษะในการทำความเข้าใจ กับเรื่องราวต่าง ๆ เพื่อให้เข้าใจเนื้อหามากยิ่งขึ้น ศรีวิไล พลมณี (2545: 138-141) กล่าวว่า การสอนการอ่านความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ เพราะการเรียนรู้นอกจากทักษะ การฟังและพูด การอ่านจะช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาของผู้เรียนให้เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ผู้สอนควรจะสอน การอ่านและการเขียนควบคู่กัน โดยเน้นการอ่านเป็นหลักและให้การเขียนเป็นตัวประกอบและ ชี้ให้เห็นว่าการอ่านเป็นตัวช่วยในการพูดและการฟังด้วย การอ่านจับใจความเป็นทักษะที่ผู้เรียนควร ฝึกฝนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในระดับสูง ดังที่ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2537:88-97) กล่าวว่า การอ่านจับใจความเป็นการอ่านเพื่อทำความเข้าใจสารที่น่าเสนอ ทั้งความหมายของคำ ประโยค และข้อความเพื่อจับใจความสำคัญและแนวคิดของผู้เขียน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจกระบวนการจากสื่อที่ น่าเสนอ ผู้สอนควรให้ผู้เรียนเรียนรู้วิธีการอ่านจับใจความเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจ สอดคล้องกับ ดนยา วงศ์ระชะชัย (2542: 158-162) กล่าวว่า การอ่านจับใจความมีความสำคัญ เป็นการอ่านอย่างละเอียดเพื่อสรุปใจความสำคัญ ในแต่ละย่อหน้าจะมีใจความสำคัญเป็นข้อความที่ ทำหน้าที่ครอบคลุมข้อความอื่นทั้งหมด ข้อความอื่นจะเป็นรายละเอียดหรือส่วนขยายใจความสำคัญ กล่าวได้ว่าใจความสำคัญคือข้อความหลักที่ทำให้เรื่องราวต่าง ๆ ดำเนินต่อไป การอ่านจับใจความจึง เป็นทักษะการอ่านขั้นพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อการเรียนในระดับสูง โดยเฉพาะการอ่านนวนิยาย แวมยูรา เหมือนนิล (2538: 9-16) กล่าวว่า การอ่านจับใจความว่าเป็นพื้นฐานที่สำคัญมากสำหรับ การอ่านระดับสูง เป็นการอ่านเพื่อค้นคว้าเนื้อหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือ โดยเฉพาะ การอ่านนวนิยายซึ่งเป็นงานเขียนที่มุ่งให้ผู้อ่านเกิดความเพลิดเพลิน แนวคิดสำคัญของเรื่อง จะไม่กล่าวถึงโดยตรง ผู้อ่านจะต้องพิจารณาโดยมุ่งจับใจความสำคัญเพื่อตอบคำถามให้ได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร และทำไม เพื่อเก็บรายละเอียดของเรื่องทำให้เข้าใจเรื่องราว ได้มากขึ้น

การสร้างเครื่องมือและศึกษากลวิธีการสอนโดยใช้เทคนิคและสื่อหลากหลายประเภท เพื่อให้พัฒนาทักษะการอ่านจับใจความให้ดีขึ้น มีผู้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการอ่านจับใจความ ดังที่ ดวงคิด วงศ์ภักดิ์ (2539) ศึกษาการพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญสำหรับ **นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง** ผู้วิจัยพบว่าผู้เรียน ชนกลุ่มน้อยเป็นเด็กที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง มีปัญหาด้านทักษะการอ่านจับใจความจึงสร้างแบบฝึกทักษะเพื่อใช้เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจจากสารที่ต้องการสื่อความ ได้ถูกต้อง ผลการศึกษาพบว่า ผู้เรียนมีความสนใจ ตั้งใจทำชุดฝึกทักษะและกระตือรือร้นที่จะเรียน จึงทำให้ชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความ มีประสิทธิภาพ 90.50/63.15 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 60/60 คะแนนเฉลี่ยการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ มูรอด มูซอ (2554) ศึกษาการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความเบื้องต้น **สำหรับชาวต่างประเทศ** ผู้วิจัยพบปัญหาผู้เรียนชาวต่างชาติระดับต้นสามารถอ่านสะกดคำ เข้าใจ ความหมายของคำ เรียบเรียงคำเป็นประโยคได้แล้ว แต่ยังมีปัญหาด้านการอ่านจับใจความ ซึ่งสาเหตุหนึ่งเกิดจากขาดการฝึกฝนทักษะ จึงสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความขึ้นให้ เหมาะสมกับผู้เรียน หลังจากสร้างและนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างพบว่าแบบฝึกช่วยพัฒนาทักษะ การอ่านจับใจความของผู้เรียนให้ดีขึ้น และมีค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกผ่านเกณฑ์เท่ากับ 86.40/87.00 นอกจากการสร้างแบบฝึกทักษะแล้ว ยังมีการสร้างชุดการสอนเป็นเครื่องมือที่ช่วย พัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ ดังที่ เชนจรรวัช ชาวกาญจนกิจ (2547) ศึกษาการพัฒนาชุดการ สอนวิชาภาษาอังกฤษเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 พบว่า ชุดการสอนเป็นสื่อที่ผ่านกระบวนการสร้างอย่างเป็นระบบ ทำให้มีคุณภาพและเหมาะสมกับนักเรียน ในช่วงชั้นที่ 4 (มัธยมศึกษาปีที่ 5) เมื่อนำมาทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างแล้วพบว่าชุดการสอน มีประสิทธิภาพ 87.33/87.89 ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 85/85 การพัฒนาเครื่องมือที่ช่วยพัฒนาทักษะ การอ่านจับใจความยังมีการผลิตโดยใช้สื่อที่ทันสมัย ดังที่ อัครวิน มณีราษฎร์ (2551) วิจัยการศึกษา ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีผลต่อ การเรียนวิชาการอ่านภาษาอังกฤษต่ำกว่าเกณฑ์โดยใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ พบว่า การสร้างบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเป็นสื่อที่ทันสมัยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีผลการ เรียนภาษาอังกฤษต่ำกว่าเกณฑ์ ช่วยสร้างแรงจูงใจทำให้มีพัฒนาการอ่านจับใจความดีขึ้น เมื่อได้ ทำกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองจากบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้นักเรียนยังมีผลสัมฤทธิ์การอ่าน จับใจความภาษาอังกฤษดีขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความพึงพอใจต่อการเรียน ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์

นอกจากการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความโดยสร้างเครื่องมือมาพัฒนาผู้เรียนแล้ว ผู้สอนสามารถนำสื่อหลากหลายประเภทมาประยุกต์ใช้เพื่อในการสอน มีผู้ศึกษาการใช้เทคนิค การสอนและการใช้สื่อหลากหลายประเภทมาช่วยพัฒนาการอ่านจับใจความ ดังที่ ธัญเทพ กองสุข (2557) ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค **KWLH PLUS** ที่มีต่อความสามารถในการอ่าน

จับใจความและการเขียนสรุปความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า การใช้เทคนิค KWLH PLUS มีการจัดกิจกรรมการสอน 6 ขั้นตอน ได้แก่ ชั้น K การอ่านเพื่อระดมความรู้ (What you Know) ชั้น W ตั้งคำถามหรือสิ่งที่ต้องการรู้ (What you want to know) ชั้น L ตอบคำถามสิ่งที่ต้องการรู้ (What you learned) ชั้น H แนวทางและแหล่งสืบค้นข้อมูล (How can you learn more) ชั้นการสร้างมโนทัศน์ (Mapping) นำข้อมูลที่ได้สร้างเป็นผังมโนทัศน์ และขั้นสรุป (Summarizing) ประมวลความรู้ที่ได้โดยเขียนเป็นแผนภาพตามความเข้าใจของตนเอง จากการนำเทคนิคนี้ไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่านักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อีกทั้งยังมีการศึกษาเปรียบเทียบวิธีการสอนก็จะช่วยพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความให้ดีขึ้น ดังที่ สุจารี มีแดนไผ่ (2547) ศึกษาการเปรียบเทียบผลการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษแก่เด็กที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ3R และวิธีสอนตามคู่มือครู พบว่าเมื่อเปรียบเทียบวิธีการสอนทั้งสองแบบสำหรับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ขาดแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ เมื่อจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิค SQ3R คือการอ่านแบบคร่าวๆเพื่อหาจุดสำคัญ (Survey) แล้วตั้งคำถามที่สัมพันธ์กับใจความสำคัญ (Question) จากนั้นจึงอ่าน (Read) เพื่อทำความเข้าใจและจับประเด็นเพื่อหาคำตอบ แล้วท่อง (Recite) ประเด็นสำคัญเพื่อให้จำได้ สุดท้ายเป็นการทบทวน (Review) หัวข้อหรือประเด็นต่างๆที่บันทึกไว้ เมื่อนำไปทดลองพบว่าวิธีสอนแบบ SQ3R ช่วยให้การเรียนของนักเรียนดีขึ้นและแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .1 เมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการเรียนด้วยคู่มือครู สอดคล้องกับ อุมพร ทัศนุรักษ์ (2554) วิจัยการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC กับการสอนอ่านตามคู่มือครู พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่สอนด้วยการอ่านจับใจความแบบ ซี ไอ อาร์ ซี (CIRC: Cooperation Integrated Reading and Composition) การเรียนการสอนที่ครูให้นักเรียนที่เก่งกว่าช่วยเหลือนักเรียนที่อ่อนกว่า แบ่งกลุ่มเน้นการทำงานช่วยเหลือกันเป็นสำคัญ เมื่อเปรียบเทียบกับการสอนอ่านตามคู่มือครู พบว่าการสอนแบบ CIRC ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงกว่าการสอนอ่านตามคู่มือครู

นอกจากการสอนอ่านจับใจความด้วยเทคนิคการสอนแบบต่างๆแล้ว มีการศึกษาโดยจะนำสื่อมาใช้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ดังที่ วรรัตน์ ซอเชวี (2556) สร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความจากนิทานสุภาษิตสำหรับชาวต่างชาติ เนื่องจากพบว่าผู้เรียนชาวต่างชาติขาดทักษะการอ่านโดยเฉพาะการอ่านจับใจความ ยังไม่เข้าใจเรื่องที่อ่านหรือสรุปความสำคัญจากเรื่องได้ ประกอบกับยังขาดสื่อการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนซึ่งเป็นชาวต่างประเทศ จึงสร้างแบบฝึกขึ้นโดยใช้วรรณกรรมประเภทนิทาน การใช้สื่อประเภทนิทานสุภาษิตซึ่งจะให้ความเพลิดเพลินแล้ว ยังให้ข้อคิดและคำสอนต่างๆแก่ผู้เรียนชาวต่างชาติ ผลการทดลองพบผู้เรียนสามารถอ่านจับใจความได้ดีขึ้นและมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 96.80/96.00 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

80/80 ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับ สุพรรณิ อ่อนจาก (2548) ที่นำเสนอนิทานประกอบภาพมาใช้สอนอ่านจับใจความในงานวิจัยการศึกษาความสามารถการอ่านจับใจความของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการสอนอ่านโดยใช้นิทานประกอบภาพ พบว่านักเรียนบางคนเรียนรู้ได้ดีจากทักษะการดู นิทานที่มีภาพประกอบ จะมีการใช้คำง่าย ๆ พบเห็นในชีวิตประจำวัน มาเล่าเรื่อง ทำให้นักเรียนอ่านจับใจความสำคัญได้ เมื่อนำมาทดลองกับกลุ่มตัวอย่างทำให้ทราบว่า การใช้นิทานภาพประกอบช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ในระดับดีขึ้น นอกจากนี้สื่อประเภทนิทานแล้ว ยังมีการนำเรื่องสั้นใช้จัดการเรียนการสอนอ่านจับใจความด้วย ดังที่ วันวิสาข์ พิมพ์จินดา (2556) ศึกษาการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความเรื่องสั้น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โครงการหลักสูตรภาคภาษาอังกฤษ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) เนื่องจากนักเรียนในโครงการนี้จะใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารทั้งในโรงเรียนและบ้าน จึงทำให้มีปัญหาการใช้ภาษาไทย โดยเฉพาะทักษะการอ่านจับใจความซึ่งเป็นความรู้พื้นฐานทางภาษาไทย ผู้วิจัยจึงนำสื่อประเภทเรื่องสั้นซึ่งเป็นวรรณกรรมที่มีเนื้อหากระชับ มีความคิดหลัก สารสำคัญของเรื่องเพียงเรื่องเดียวมาสร้างเป็นแบบฝึก เมื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างพบว่า มีค่าประสิทธิภาพ 84.40/96.23 ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงว่าแบบฝึกนี้ช่วยพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความได้อย่างมีประสิทธิภาพ การนำสื่อประเภทเพลงมาช่วยพัฒนาการอ่านจับใจความก็เป็นการจัดการเรียนการสอนที่น่าสนใจ เนื่องจากเพลงจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกสนุก เพลิดเพลิน ดังที่ เบญจรัตน์ ปิ่นเวหา (2549) ศึกษาการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบการสอน พบว่าสื่อประเภทเพลงช่วยเพิ่มความสามารถในการอ่านจับใจความของผู้เรียน เนื่องจากเพลงมีสาระความรู้ที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อเรื่อง สรุปเรื่อง และเรียงลำดับเหตุการณ์ได้ นอกจากนี้เพลงยังทำให้บรรยากาศในชั้นเรียนสนุกสนานและเป็นกันเองมากยิ่งขึ้น

จากการศึกษาข้างต้น พบว่าทักษะอ่านจับใจความเป็นทักษะพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับสูง เพื่อให้ผู้เรียนชาวต่างประเทศเกิดการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมจากนวนิยายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สอนจะต้องพัฒนาทักษะการอ่านจับใจของผู้เรียน โดยใช้สื่อที่จัดลำดับเนื้อหาความยากง่ายตามความเหมาะสมของผู้เรียน และนำสื่อประเภทอื่นช่วยจัดการเรียนรู้ รวมถึงสร้างแรงจูงใจแก่ผู้เรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศอย่างเหมาะสม

1.6 ความสำคัญของการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมในภาษาต่างประเทศ

การเรียนภาษาต่างประเทศจำเป็นจะต้องศึกษาวัฒนธรรมของชาติที่เรียนภาษานั้น ๆ ด้วย เนื่องจากภาษาเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมที่ช่วยถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของคนในชาติ ภาษาเป็นเครื่องมือที่ช่วยบันทึกวัฒนธรรม ภาษาและวัฒนธรรมจึงมีความสัมพันธ์กัน ในการจัด

การเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศจึงควรจัดการเรียนการสอนภาษาควบคู่ไปกับวัฒนธรรม ดังที่ สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532: 15) กล่าวว่า ความรู้ทางวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนภาษา ครูผู้สอนจะต้องสอนวัฒนธรรมควบคู่กันไปด้วยเพราะการไม่สอนวัฒนธรรมก็เหมือนกับการสอนสัญลักษณ์ที่ไม่มีความหมาย การเรียนรู้วัฒนธรรมของเจ้าของภาษาจะช่วยพัฒนาผู้เรียนทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งใหม่ที่แตกต่างไปจากวัฒนธรรมเดิมของตน ทำให้ผู้เรียนเป็นคนใจกว้าง มองโลกในแง่ดีมากขึ้นและยอมรับสิ่งแปลกใหม่ อีกทั้งช่วยดึงดูดความสนใจของผู้เรียน ทำให้เข้าใจมากกว่าการเรียนภาษาเพียงอย่างเดียว ในการเรียนภาษาและวัฒนธรรมจะต้องมีการกำหนดหัวข้อประเด็นในการศึกษา ดังที่ ธนานันท์ ตรงดีและคณะ (2551: 19) กล่าวว่า การศึกษาวัฒนธรรมเป็นศาสตร์ที่กว้าง สามารถศึกษาตามประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ วิถีการดำเนินชีวิต สิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการดำเนินชีวิต ได้แก่ การทำมาหากิน อาหาร เสื้อผ้า ยารักษาโรค และการปลูกบ้านเรือน การอยู่ร่วมกันในสังคม ได้แก่ กฎระเบียบในสังคม กติกาต่าง ๆ ที่คนยอมรับร่วมกัน การศึกษาคุณธรรม จริยธรรม ศิลธรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความจริงาม ศึกษาสุนทรียศาสตร์ เช่น การร้องเพลง การเล่นดนตรี รูปทรงสถาปัตยกรรมต่าง ๆ ที่สำคัญที่สุด คือ การศึกษาภาษาซึ่งเป็นองค์ประกอบหลักของวัฒนธรรม ที่มนุษย์ใช้ในการติดต่อสื่อสาร ผ่านทักษะการพูด การเขียน รวมถึงสัญลักษณ์ต่าง ๆ เมื่อทราบประเด็นในการศึกษาภาษาและวัฒนธรรมแล้ว ควรจะกำหนดจุดมุ่งหมายในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน แอลเลน และ วาเลท (ศรีวิไล พลมณี. 2545: 206; อ้างอิงจาก Allen; & Valette, 1977) กล่าวว่า ในการสอนวัฒนธรรมควรมีจุดประสงค์ เพื่อสร้างความตระหนักในด้านวัฒนธรรมเจ้าของภาษาแก่ผู้เรียน ได้รับความสนใจของผู้เรียนในการเรียนภาษาต่างประเทศ พัฒนาความสามารถในตัวผู้เรียนให้ปฏิบัติตนได้ในสังคมวัฒนธรรมเจ้าของภาษา และสร้างความเข้าใจในค่านิยม และทัศนคติของวัฒนธรรมเจ้าของภาษา

การเรียนภาษาและวัฒนธรรมจึงมีประโยชน์แก่ผู้เรียนภาษาต่างประเทศ เนื่องจาก การเรียนภาษาได้ดีจะต้องเรียนรู้วัฒนธรรมของชาตินั้นๆ ด้วย การที่ผู้เรียนรู้วัฒนธรรมของชาตินั้นๆ จะทำให้สามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องกับบริบททางสังคมนั้น ดังที่ นวลทิพย์ เพิ่มเกษร (2552: 16-17) กล่าวถึงประโยชน์ของการสอดแทรกวัฒนธรรมในการเรียนการสอนภาษาไทย ว่า การเรียนการสอนภาษาไทยนั้น หากผู้สอนสอดแทรกวัฒนธรรมไทยให้แก่ผู้เรียน ย่อมก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนหลายประการ กล่าวคือช่วยให้ผู้เรียนสามารถสื่อความหมายได้ถูกต้อง เพราะเมื่อผู้เรียนเข้าใจวัฒนธรรมไทย เช่น เข้าใจขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อ ทัศนคติ ค่านิยมของคนไทยแล้ว จะทำให้เข้าใจวิธีคิด การกระทำตลอดจนคำพูดที่ใช้สื่อสารของคนไทยด้วย นอกจากนี้การสอนแบบสอดแทรกวัฒนธรรมจะช่วยให้ผู้เรียนได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินจากการเรียน อีกทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อวัฒนธรรมไทย เพราะผู้เรียนที่เรียนรู้วัฒนธรรมไทยในขณะที่เรียนภาษาแล้ว ย่อมเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรมระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมของชาติตน ส่งผลให้ผู้สอนและผู้เรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อกัน การสอนวัฒนธรรมจึงมีบทบาทสำคัญต่อการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ภัทรพร หิรัญภัทร์ (2548: 68) กล่าวว่า วัฒนธรรมมีบทบาทต่อการเรียนการสอนภาษาที่สอง เนื่องจากความแตกต่างทางวัฒนธรรมมีผลกระทบต่อการ

เรียนการสอน ดังนั้นเป็นหน้าที่ของผู้เรียนและผู้สอนที่จะต้องเชื่อมโยงความรู้ด้านภาษาและวัฒนธรรม เพื่อให้รู้จักและเข้าใจ รวมถึงยอมรับความแตกต่างเพื่อที่จะทำให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ ทั้งนี้ มีผู้วิจัยหลายท่านนำประเด็นเนื้อหาด้านวัฒนธรรมมาช่วยจัดการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับผู้เรียน ชาวต่างประเทศ ดังที่ ชนิตา หอวัฒนพิบูลย์ (2557) ได้ศึกษา **แบบเรียนภาษาไทยเชิงวัฒนธรรม เรื่อง โขน สำหรับนักเรียนระดับชั้นเียร์ 6 โรงเรียนนานาชาติเซนต์แอนดรูว์ส** โดยมี จุดมุ่งหมายเพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบเรียนภาษาไทยเชิงวัฒนธรรม เรื่อง โขน สำหรับ นักเรียนระดับชั้นเียร์ 6 โรงเรียนนานาชาติเซนต์แอนดรูว์ส สาทรรตามเกณฑ์ 80/80 เครื่องมือที่ใช้ คือแบบเรียนจำนวน 5 บทที่คัดเลือกเนื้อหาโดยคำนึงถึงการนำไปใช้จริงในการดูโขน ได้แก่ ประวัติ ที่มาของโขน ประเภทของโขนและวิธีการดูโขน ตัวละครในการแสดงโขน เครื่องแต่งกายโขนและ ประเภทของหัวโขน และเครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดงโขน เมื่อนำไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง พบว่า แบบเรียนมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ คือ 85.40/88.00 สามารถนำไปใช้จัดการเรียน การสอนได้ และการนำเรื่องโขนมาสอนให้แก่ผู้เรียนช่วยพัฒนาทักษะในการดูโขน อีกทั้งเป็น การเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยแก่ผู้เรียนด้วย

นอกจากศิลปวัฒนธรรมที่นำมาใช้ในการสอนภาษาและวัฒนธรรมแล้ว มีการ นำเนื้อหาเกี่ยวกับวิถีชีวิตและความเชื่อต่าง ๆ ของคนไทยมาใช้จัดการเรียนการสอนเพื่อให้รู้จัก คนไทย เข้าใจคนไทยมากยิ่งขึ้น ดังที่ นิตยา วิจารณ์ันท์ (2551) ศึกษา **การสร้างแบบเรียนเรื่อง การทำบุญสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ** โดยสร้างแบบเรียน 6 บท มีเนื้อหาทางวัฒนธรรมการ ทำบุญที่ปรากฏในงานประเพณี เทศกาลต่าง ๆ โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้คำศัพท์ทางวัฒนธรรม บทอ่านเกี่ยวกับการทำบุญ ผลการศึกษาพบว่า แบบเรียนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด การเรียนเรื่องการทำบุญเป็นสิ่งที่ชาวต่างประเทศให้ความสนใจ จึงสร้างแรงจูงใจในการเรียน โดยนำ เรื่องราวที่สะท้อนให้เห็นเกี่ยวกับวิถีชีวิตไทยความเชื่อในสังคมไทย ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนเพิ่มขึ้น ช่วยเพิ่มความรู้ทางด้านวัฒนธรรมและเป็นการพัฒนาทักษะการอ่าน เพิ่มวงศัพท์ให้แก่ผู้เรียน เช่นเดียวกับ ณิชวุฒิ สภาพรต (2553) ที่ศึกษา **การสร้างแบบเรียน ภาษาไทยเรื่องวิถีชีวิตไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ** เพื่อสร้างแบบเรียนภาษาและ วัฒนธรรมไทยให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยสร้างแบบเรียน 5 บท ที่เกี่ยวข้องกับ การดำเนินชีวิตของคนไทย ลักษณะนิสัยของคนไทย ความสัมพันธ์ของบุคคล ความสัมพันธ์ของ คนไทยกับสิ่งแวดล้อม ความเชื่อและความสำคัญของพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นเนื้อหาที่เป็นนามธรรม และมีความสำคัญมากเนื่องจากเป็นจุดกำเนิดของประเพณีและวัฒนธรรมไทย ผู้วิจัยจึงนำไปสร้าง เป็นแบบเรียนแล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างพบว่า แบบเรียนมีประสิทธิภาพสูง สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนวัฒนธรรมไทยให้แก่ผู้เรียนชาวต่างประเทศ ช่วยให้มี ความเข้าใจในวิถีชีวิต ของคนไทย และสามารถปฏิบัติตัวให้เข้ากับคนไทยได้ถูกต้อง

กล่าวได้ว่าการเรียนภาษาและวัฒนธรรมไทยมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ เนื่องจากการเรียนรู้วัฒนธรรมจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเจ้าภาษานั้น ๆ ดีขึ้น และทำให้เกิดการพัฒนาทักษะทางภาษาด้วย อีกทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดี มีความคิด ความเข้าใจต่อผู้คนในสังคมนั้นสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

2. การสร้างชุดการสอน

ปัจจุบันการเรียนรู้เกิดจากการที่ครูผู้สอนเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนโดยเชื่อมโยงความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนผ่าน “สื่อกลาง” ให้เกิดการเรียนตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การจัดระบบสื่อการสอนประเภทต่างๆ ในรูปแบบของสื่อประสม พร้อมทั้งตรวจสอบขั้นตอนอย่างเป็นระบบเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เรียกว่า “ชุดการสอน” ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความหมาย องค์ประกอบ ประโยชน์ของชุดการสอน รวมถึงวิธีการสร้างเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา ตามหัวข้อดังต่อไปนี้

2.1 ความหมายของชุดการสอน

ชุดการสอนหรือชุดการเรียนรู้ มาจากคำว่า Instructional Package หรือ Instructional Kits หรือ Learning Package เดิมใช้คำว่า “ชุดการสอน” เพราะเป็นสื่อที่ครูนำมาใช้จัดการเรียนการสอน ต่อมาเมื่อแนวคิดการยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมากขึ้น จึงนิยมเรียกชุดการสอนเป็น “ชุดการเรียนรู้” หรือ “ชุดการเรียนรู้” และบางคนเรียกรวมกันว่า “ชุดการเรียนการสอน” โดยให้เหตุผลว่า การเรียนรู้เป็นกิจกรรมของผู้เรียนและการสอนเป็นกิจกรรมของครู

ชุดการสอนเป็นสื่อการเรียนการสอนประเภทหนึ่งที่เรียกว่า “สื่อประสม” ช่วยในการจัดการเรียนการสอน นักการศึกษาต่างยอมรับว่าการใช้ “สื่อการเรียนการสอน” เป็นรากฐานของการเรียนรู้ที่ดี เพราะเป็นสื่อกลางสำหรับถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการต่างๆ จากผู้สอนสู่ผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาความหมายของชุดการสอนจากนักการศึกษาหลากหลายท่านสรุปได้ว่า ชุดการสอนเป็นสื่อประสมกล่าวคือเป็นการนำสื่อหลากหลายประเภท รวมถึงวิธีการต่างๆ ที่สัมพันธ์กันมาใช้ส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจมากขึ้น โดยจัดทำอย่างเป็นระบบ มีการหาประสิทธิภาพเพื่อสามารถนำไปใช้ได้จริงอย่างตามวัตถุประสงค์ ดังที่ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2530: 117-118) กล่าวว่า ชุดการสอนเป็นสื่อประสมที่มีการจัดระบบเนื้อหาวิชาและประสบการณ์ของแต่ละหน่วย โดยคำนึงถึงผู้เรียน หลักการเรียนรู้ รวมถึงการนำสื่อการเรียนการสอนมาใช้ให้สอดคล้องกับวิชา หน่วย หัวเรื่อง วัตถุประสงค์เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้เรียนให้ดีขึ้น ชุดการสอนยังเป็นการนำสื่อหลายชนิดมาช่วยจัดการเรียนการสอน ดังที่ สุนันทาสุนทรประเสริฐ (2533: 1) กล่าวว่า ชุดการสอนเป็นสื่อนวัตกรรมที่มีจุดมุ่งหมายเฉพาะเรื่องที่จะสอนเท่านั้น โดยอาศัยการบูรณาการจากสื่อหลายชนิด ซึ่งช่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนนั้นๆ สอดคล้องกับ สุรศักดิ์ ปาเฮ (2553: 152) กล่าวว่า สื่อจะช่วยให้

ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในบทเรียนที่ซับซ้อนได้ง่ายขึ้นในระยะเวลาสั้นๆ กระตุ้นให้เกิดความสนใจ ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจตรงกัน และเกิดประสบการณ์ร่วมกันในชั้นเรียน โดยการจัดการสอนโดยใช้สื่อจะช่วยลดความแตกต่างระหว่างบุคคล กล่าวได้ว่าชุดสอนที่นำสื่อมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนจะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้การใช้ชุดการสอนเป็นการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบที่ช่วยพัฒนาผู้เรียน ดังที่ เสาวภา นิสมโกมล (2553) ได้ศึกษา **การสร้างชุดการสอนคำศัพท์ภาษาไทยระดับต้นสำหรับนักเรียนชาวต่างประเทศ** เนื่องจากพบปัญหาการเรียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติคือผู้เรียนไม่รู้คำศัพท์ ทำให้ไม่สามารถสื่อสารได้ จึงสร้างชุดการสอนเพื่อเพิ่มวงศัพท์แก่ผู้เรียนผลปรากฏว่า นักเรียนระดับต้นที่ใช้ชุดการสอนนี้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น สามารถจดจำคำ ความหมาย อ่านเขียนคำศัพท์ และติดต่อสื่อสารเป็นในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี

นอกจากชุดการสอนจะช่วยพัฒนาผู้เรียนแล้วชุดการสอนยังช่วยพัฒนาผู้สอนด้วย บุญเกื้อ ควรหาเวช (2530: 67) กล่าวว่า ชุดการสอนเป็นการนำสื่อการสอนตั้งแต่สองชนิดขึ้นไป เรียกว่า “สื่อประสม” มาจัดลำดับขั้นตอนอย่างเป็นระบบเพื่อช่วยเสริมประสบการณ์ตามลำดับขั้นที่จัดไว้ ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ตามที่ต้องการ และช่วยส่งเสริมให้ผู้สอนเกิดความมั่นใจพร้อมที่จะสอนด้วย สอดคล้อง ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2521: 88) ที่กล่าวถึงบทบาทของครูผู้สอนเมื่อนำสื่อมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนว่า สื่อการสอนจะช่วยเปลี่ยนบทบาทของครูผู้สอนจากเดิมที่ต้องเป็นผู้พูดตลอดคาบในชั้นเรียนให้เป็นเพียงผู้แนะแนวทางการเรียน ทำให้การสอนของครูดำเนินไปอย่างสะดวกและมีประสิทธิภาพ อีกทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น ดังที่ ธัญญรัตน์ พูลสวัสดิ์ (2554) ศึกษาการสร้าง **ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องภาษาและวัฒนธรรมไทยในการละเล่นของเด็กไทยสำหรับชาวต่างชาติ** โดยนำการละเล่นของไทยมาใช้เป็นสื่อในการสอนภาษาและวัฒนธรรม จัดทำเป็นชุดการสอนจำนวน 5 ชุด ได้แก่ โพงพาง มอญซ่อนผ้า จำใจผลไม้ รีรีข้าวสาร และงูกินหาง เรียงลำดับชุดจากบทร้องที่สั้นที่สุดไปยังชุดที่ยาวที่สุด พบว่าผู้เรียนสนใจและตั้งใจเรียนมาก เนื่องจากผู้เรียนชาวต่างชาติยังไม่มีพื้นความรู้เกี่ยวกับการละเล่นของเด็กไทย จึงให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมในชั้นเรียนได้เป็นอย่างดี การละเล่นช่วยสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้ไม่ตึงเครียด นักเรียนเกิดแรงจูงใจ สนใจการเรียนภาษาและวัฒนธรรมไทยมากขึ้น อีกทั้งยังเข้าใจและยอมรับความเป็นไทยและวิถีชีวิตไทยเพิ่มมากขึ้น มีประโยชน์ต่อครูผู้สอนภาษาไทยให้แก่ชาวต่างชาติ เนื่องจากชุดการสอนมีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนกลุ่มสาระภาษาไทยในสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปประยุกต์เพื่อใช้เป็นแนวทางในพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ชุดการสอนช่วยพัฒนาผู้เรียนและผู้สอนให้เกิดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่สามารถบูรณาการความรู้ต่างๆที่สัมพันธ์กันมาเชื่อมโยงกันได้ ดังที่ ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2526: 196) กล่าวว่า ชุดการสอนสามารถเชื่อมโยงความรู้ในรายวิชาอื่นที่สัมพันธ์กัน ถือว่าเป็นการเรียนรู้อย่างบูรณาการ จึงเป็นการส่งเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยสามารถสรุปความหมายของชุดการสอนได้ว่า ชุดการสอนควรนำสื่อ

หลากหลายประเภทมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมการเรียนรู้แบบบูรณาการความรู้โดยใช้สื่อ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และช่วยให้ครูจัดการเรียน การสอนได้ดียิ่งขึ้น

2.2 แนวคิดในการพัฒนาชุดการสอน

การพัฒนาชุดการสอนจำเป็นต้องมีแนวคิดในการพัฒนาชุดการสอนเพื่อให้ชุดการสอนที่ สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523: 119-120) กล่าวว่า การพัฒนาชุดการสอนจะต้อง ใช้แนวคิดหลัก 5 ประการ ดังนี้

แนวคิดที่ 1 ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นการนำหลักจิตวิทยา มา ประยุกต์ใช้ในการสอน โดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนว่า ผู้เรียนแต่ละคนมีความถนัดและ ความสนใจที่ต่างกัน ทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ สังคม และด้านบุคลิกภาพอื่นๆ

แนวคิดที่ 2 ความพยายามที่จะเปลี่ยนการเรียนการสอนที่ยึด “ครู” เป็นแหล่ง ความรู้หลัก การใช้ชุดการสอนโดยนำสื่อต่าง ๆ มาจัดการสอนให้แก่ผู้เรียน จะช่วยลดบทบาท การสอนของผู้สอน โดยวิธีการเรียนนี้ครูจะเป็นผู้ให้ความรู้แก่ผู้เรียนเพียงบางส่วน นอกจากนั้น ผู้เรียนจะศึกษาความรู้ด้วยตนเองจากสิ่งที่ผู้สอนเตรียมไว้ เป็นการเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student Centered)

แนวคิดที่ 3 การใช้สื่อทัศนูปกรณ์ในรูปของการจัดระบบสื่อหลายอย่างมา บูรณาการให้เหมาะสม การใช้สื่อเป็นแหล่งความรู้แทนที่ครูผู้สอนเป็นผู้ถ่ายทอดให้ผู้เรียน ตลอดเวลา เป็นแนวทางในการผลิตสื่อการเรียนการสอนแบบประสมที่เรียกว่า “ชุดการสอน”

แนวคิดที่ 4 ปฏิริยาสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและนักเรียนกับสภาพแวดล้อม การใช้ชุดการสอนเป็นส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงออกและทำงานเป็นกลุ่ม จากเดิมครูทำหน้าที่ถ่ายทอด ความรู้อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียน เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันในรูปแบบของ ชุดการสอน โดยครูเป็นเพียงผู้ส่งเสริมและช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนต้องการ

แนวคิดที่ 5 การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ เป็นการสอนโดยยึดหลักจิตวิทยา มา สนับสนุน เช่นการใช้แรงเสริม การเรียนตามลำดับขั้น การถ่ายโยงการเรียนรู้ การเรียนด้วย ชุดการสอนเป็นการเรียนแบบโปรแกรมที่จะให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรม ตัดสินใจด้วยตนเอง ครูจะใช้ หลักจิตวิทยาสนับสนุนเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจ

จากแนวคิดการพัฒนาชุดการสอนจะเป็นแนวทางให้ผู้วิจัยตระหนักว่าชุดการสอนมี ความเหมาะสมที่จะนำมาใช้กับผู้เรียนชาวต่างประเทศ เนื่องจากผู้เรียนชาวต่างชาติที่เข้ามาเรียน ภาษาไทยในประเทศไทย อาจยังไม่เข้าใจบริบทในสังคมไทย ทั้งด้านภาษาและวัฒนธรรม การใช้ ชุดการสอนจะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้และเข้าใจภาษาและวัฒนธรรมไทยมากขึ้น ดังที่ ประสิทธิ์ชัย สำเภาทอง (2555) ได้สร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยเรื่องนำเที่ยว เกาะรัตนโกสินทร์สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนไทยและ

นักเรียนต่างชาติที่เรียนในโรงเรียนฝรั่งเศสนานาชาติ กรุงเทพฯ ระดับชั้น 2 และ 3 โดยเลือกกลุ่มแบบเจาะจงจำนวน 12 คน พบว่าเมื่อผู้เรียนใช้ชุดการสอนทำให้ได้เรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทย อีกทั้งยังช่วยพัฒนาทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน ซึ่งถือว่าการเรียนรู้แบบบูรณาการ ควรจัดเนื้อหาบทเรียนจากง่ายไปยากยังถือเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้คอยชี้แนะ ซึ่งเป็นการนำแนวความคิดการพัฒนาชุดการสอนมาใช้กับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ นอกจากนี้ เงิน เก็ม ตู (2552) ได้สร้าง ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับผู้เรียนชาวเวียดนาม เรื่อง “วันสำคัญของไทย” ผู้วิจัยนำแนวความคิดการผลิตชุดการสอนมาใช้ในการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้วิจัยเจาะจงใช้ผู้เรียนชาวเวียดนาม คำนึงถึงความต้องการ ความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมของผู้เรียน อีกทั้งการนำสื่อมาใช้ประกอบการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยสร้างความสนใจแก่ผู้เรียน รวมถึงส่งเสริมการเรียนรู้แบบบูรณาการทำให้ผู้เรียนชาวต่างประเทศเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งชาวประเทศเป็นผู้เรียนกลุ่มหนึ่งที่เหมาะสมจะนำแนวความคิดการพัฒนาชุดการสอนมาใช้พัฒนาการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

2.3 องค์ประกอบของชุดการสอน

ชุดการสอนเป็นการนำสื่อหลายชนิดมาใช้ ผู้สอนจะต้องกำหนดรายละเอียดและองค์ประกอบของชุดการสอนตามเนื้อหาและลักษณะของผู้เรียน โดยมีนักการศึกษาหลายท่านได้กำหนดเค้าโครง รายละเอียดของชุดการสอนไว้ ดังนี้

สูนันท์ สังข์ทอง (2526: 134-135) กำหนดองค์ประกอบของชุดการสอน ดังนี้

1. เนื้อหาและมโนทัศน์ (Concept focus) คือเนื้อหาที่ต้องการให้ผู้เรียนศึกษา
2. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (Behaviorally stated objectives) เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในชุดการสอนเพราะจะเป็นตัวกำหนดผลสำเร็จหรือล้มเหลวตามพฤติกรรมของผู้เรียนที่คาดหวังไว้
3. กิจกรรมให้เลือกหลายๆอย่าง (Multiple activities and methodologies) เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีความถนัด ความต้องการที่ต่างกัน การมีกิจกรรมหลากหลายจะช่วยพัฒนาผู้เรียนทุกคน เช่น ทำการทดลอง ทำงานกลุ่ม หรือใช้สื่อการเรียนชนิดต่างๆ
4. วัสดุประกอบการเรียน (Diversified learning resources) คือสื่อการเรียนการสอนจะต้องมีความหลากหลาย ตามกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
5. แบบทดสอบ (Evaluation instruments) สร้างเพื่อหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ซึ่งแบบทดสอบจะใช้ 3 ลักษณะ คือ แบบทดสอบก่อนเรียน แบบทดสอบระหว่างเรียน และแบบทดสอบหลังเรียน
6. กิจกรรมสำรองหรือกิจกรรมเพิ่มเติม (Breadth and depth activities) เป็นกิจกรรมที่เสนอแนะให้ผู้เรียนหลังจากการทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

7. คำชี้แจงการใช้ชุดการสอน (Instruction) เนื่องจากชุดการสอนผลิตขึ้นโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จึงจำเป็นต้องบอกรายละเอียดวิธีการใช้ให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้สามารถเข้าใจและเรียนรู้ด้วยตนเองได้

นอกจากนี้ บุญชม ศรีสะอาด (2541: 95-96) กล่าวว่าองค์ประกอบของชุดการสอนมี 4 ด้านที่สำคัญ ดังนี้

1. คู่มือการใช้ชุดการสอน เป็นคู่มือที่ผู้ใช้ชุดการสอนศึกษาและปฏิบัติ ประกอบด้วยแผนการสอน คำชี้แจงสำหรับผู้สอน บทบาทของผู้เรียน
2. บัตรงาน เป็นบัตรที่คำสั่งให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรม
3. แบบทดสอบวัดความก้าวหน้าของผู้เรียน เป็นแบบทดสอบเพื่อดูการเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
4. สื่อการเรียนต่างๆ เป็นสื่อที่ผู้เรียนได้ศึกษา มีหลากหลายชนิด เช่น บทความเนื้อหาเฉพาะเรื่อง รูปภาพ แผนภูมิต่างๆ เป็นต้น

จากข้างต้นชุดการสอนตามแนวคิดของนักการศึกษาแต่ละคนมีรายละเอียดที่ไม่เหมือนกัน แต่ยังมีลักษณะที่คล้ายคลึงกันอยู่ ทั้งนี้ในการสร้างชุดการสอนแต่ละชุดจะต้องมีองค์ประกอบเหมือนกันทุกชุด ในการสร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินสำหรับนักศึกษาชาวจีน ผู้วิจัยกำหนดองค์ประกอบและรายละเอียดของชุดการสอน ดังนี้

1. คู่มือการใช้ชุดการสอน เป็นส่วนกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้ชุดการสอน ประกอบด้วย

- คำชี้แจงการใช้ชุดการสอน
- คำชี้แจงสำหรับผู้สอน
- บทบาทสำหรับผู้สอน
- บทบาทสำหรับผู้เรียน

2. เนื้อหาสาระและสื่อการสอน ประกอบด้วย

- แผนการสอน
- บทอ่านจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน
- ใบกิจกรรมทักษะการอ่าน
- ใบความรู้
- ใบกิจกรรมส่งเสริมทักษะการอ่าน
- แบบเฉลย

3. แบบวัดและประเมินผล

- แบบทดสอบท้ายบท
- แบบสังเกต
- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.4 คุณค่าของชุดการสอน

ชุดการสอนเป็นสื่อการเรียนการสอนประเภทหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาผู้เรียน ผู้สอน รวมถึงหลักสูตรการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เป็นสื่อการสอนแบบประสมโดยอาศัยสื่อหลายๆอย่างมาประสมเข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมาย จะเห็นว่าชุดการสอนมีคุณค่าต่อการเพิ่มคุณภาพการเรียนรู้ ดังที่นักการศึกษาหลายท่านกล่าวไว้ ดังนี้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523: 123) สรุปคุณค่าของชุดการสอนไว้ต่อไปนี้

1. ช่วยให้ผู้สอนถ่ายทอดเนื้อหา และประสบการณ์ที่สลับซับซ้อนมีลักษณะเป็นนามธรรมสูง
2. ช่วยสร้างความสนใจของนักเรียนต่อสิ่งที่กำลังศึกษา เพราะชุดการสอนจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนของตนเอง
3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ฝึกการตัดสินใจแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และมีความรับผิดชอบ
4. ช่วยสร้างความพร้อมและมั่นใจแก่ผู้สอน เพราะชุดการสอนผลิตไว้เป็นหมวดหมู่สามารถนำไปใช้ได้ทันที โดยเฉพาะผู้ที่ไม่ค่อยมีเวลาในการเตรียมการสอนล่วงหน้า
5. ทำให้การเรียนการสอนของผู้เรียนเป็นอิสระจากอารมณ์ของผู้สอน ชุดการสอนสามารถทำให้ผู้เรียนเรียนได้ตลอดเวลา
6. ช่วยให้การเรียนเป็นอิสระจากบุคลิกภาพของผู้สอน เนื่องจากชุดการสอนทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้แทนครู แม้ครูจะพูดหรือสอนไม่เก่ง ผู้เรียนก็สามารถเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
7. ในกรณีขาดครู ครูผู้อื่นสามารถสอนแทนได้โดยใช้ชุดการสอน ช่วยให้ครูผู้สอนแทนไม่ต้องเตรียมตัวมากนัก
8. สำหรับชุดการสอนรายบุคคลและชุดการสอนทางไกล เช่นที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จะช่วยให้การศึกษาชุมชนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะผู้เรียนสามารถเรียนเองได้ที่บ้าน

วาสนา ทวีกุลทรัพย์ (2557: 5-6) กล่าวว่าชุดการสอนมีคุณค่าต่อผู้เรียนและผู้สอน ดังนี้

1. ชุดการสอนช่วยให้ผู้สอนถ่ายทอดเนื้อหาสาระที่ซับซ้อนและประสบการณ์ที่เข้าใจยากได้ง่ายขึ้น
2. ชุดการสอนช่วยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน และสร้างความสนใจต่อสิ่งที่กำลังศึกษา
3. ชุดการสอนช่วยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ตัดสินใจ เรียนรู้ด้วยตนเอง ถือเป็น การสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์แก่ผู้เรียน
4. ชุดการสอนต้องผ่านการหาประสิทธิภาพก่อนนำมาใช้ ดังนั้นจึงทำให้ผู้สอนมีความมั่นใจและมีความพร้อมเมื่อนำมาใช้สอน

5. ชุติการสอนทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตลอดเวลา เป็นอิสระจากสถานะหรือความขัดข้องทางอารมณ์ของผู้สอน
6. ชุติการสอนทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้แทนครูผู้สอน แม้ครูจะพูดหรือสอนไม่เก่ง ผู้เรียนก็สามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากชุติการสอนได้รับการหาประสิทธิภาพแล้ว
7. ชุติการสอนสามารถช่วยแก้ปัญหาในกรณีผู้สอนไม่สามารถมาสอนในชั้นเรียนได้ ผู้สอนอาจให้ครูผู้สอนอื่นมาสอนแทน โดยไม่ต้องเตรียมเนื้อหามากนัก
8. ชุติการสอนรายบุคคลและชุติการสอนทางไกล ช่วยลดเวลาและค่าใช้จ่ายจากการเดินทางมาสถานศึกษา

กล่าวได้ว่าชุติการสอนเป็นนวัตกรรมการสอนชนิดหนึ่ง que ผู้สอนสามารถนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากชุติการสอนเป็นการนำสื่อหลากหลายประเภทที่มีคุณค่ามาบูรณาการความรู้ เพื่อช่วยตอบสนองการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ การใช้ชุติการสอนยังส่งเสริม การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของผู้เรียน เป็นสื่อผลิตได้ง่าย ต้นทุนการผลิตต่ำ ประหยัด สะดวกในการเก็บรักษา ดังที่สมหวัง แสงสุวานนท์ (2542) ได้ทำ การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษระหว่างการใช้ชุติการสอนและการสอนปกติ พบว่าผู้เรียนที่ใช้ชุติการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการสอนแบบปกติ เนื่องจากชุติการสอนใช้สื่อหลากหลายประเภททำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น การสร้างชุติการสอนต้องวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนพิจารณาเนื้อหา รวมถึงการวัดและประเมินผล ปัญญา รุ่งเรือง (2551) วิจัยเรื่องการศึกษาผลการเรียนรู้เรื่อง ภูมิศาสตร์ประเทศไทย โดยใช้วิธีสอนที่ใช้ชุติการเรียนรู้กับวิธีสอนแบบปกติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่าการใช้ชุติการสอนทำให้ผู้เรียนเข้าใจมากกว่าเนื่องจากสื่อช่วยสร้างความสนใจผู้เรียน อีกทั้งในการสร้างชุติการสอนจะต้องดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการของผู้เรียน พิจารณาด้านเนื้อหา การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อ รวมถึงการวัดและประเมินผลจากนั้นนำไปหาประสิทธิภาพ ทำให้ชุติการสอนมีความเหมาะสม ผู้เรียนได้เรียนรู้มากกว่าการเรียนแบบปกติ รูปแบบของชุติการสอนมีการทำกิจกรรมหลากหลายรูปแบบ และให้รางวัลเพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียน ดังที่ ไพริน วงศ์ชายะ (2538) ได้ศึกษา การใช้ชุติการสอนเพื่อเตรียมความพร้อมทางภาษาสำหรับนักศึกษาชั้นเด็กเล็กที่พูดภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง พบว่าผู้เรียนชอบการเรียนโดยใช้ชุติการสอน เพราะได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมหลายรูปแบบ มีความสนุกสนาน ครูตรวจผลงานแล้วมีการให้รางวัล ยกย่องชมเชยเป็นการเสริมแรงเพื่อสร้างความภาคภูมิใจแก่ผู้เรียน

2.5 การสร้างชุดการสอน

การสร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่อง **สี่แผ่นดิน** สำหรับนักศึกษาชาวจีนซึ่งเป็นผู้เรียนระดับสูง (ชั้นปีที่ 3) ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนภาษาต่างประเทศที่เรียนภาษาไทยในระดับสูงได้เรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทยควบคู่กับการพัฒนาการอ่านจับใจความโดยใช้สื่อวรรณกรรมเรื่อง **สี่แผ่นดิน** การสร้างชุดการสอนให้มีประสิทธิภาพจะต้องศึกษาวิธีการและขั้นตอนการสร้างชุดการสอน ผู้วิจัยได้ศึกษาจากนักการศึกษาหลายท่านที่ได้เสนอแนะขั้นตอนการสร้างชุดการสอน ดังที่ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523: 128) กล่าวถึงรายละเอียดการสร้างชุดการสอนโดยยึดตามรูปแบบชุดการสอนแผนจุฬาย (Chula Plan) แบ่งได้ 10 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดเนื้อหาและประสบการณ์ กำหนดเป็นหน่วยรายวิชาหรือบูรณาการเนื้อหาสาระตามความเหมาะสม
2. กำหนดหน่วยการสอน แบ่งเนื้อหาวิชาออกเป็นหน่วยการสอน โดยจัดการสอนตามเนื้อหาให้ได้ในหนึ่งสัปดาห์หรือหนึ่งครั้ง
3. กำหนดหัวเรื่อง ผู้สอนต้องกำหนดการสอนในแต่ละหน่วยด้วยตนเองว่าจะให้ประสบการณ์อะไรแก่ผู้เรียนโดยแบ่งออกเป็นหัวเรื่อง
4. กำหนดมโนทัศน์และหลักการ จะต้องกำหนดให้สอดคล้องกันระหว่างหน่วยและหัวเรื่อง โดยให้แนวคิด สาระ และหลักเกณฑ์ที่สำคัญไว้ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกัน
5. กำหนดวัตถุประสงค์ จะต้องให้สอดคล้องกับหัวเรื่อง โดยกำหนดวัตถุประสงค์ทั่วไปแล้วเปลี่ยนเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่มีเงื่อนไขและเกณฑ์ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในแต่ละครั้งให้ชัดเจน
6. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ ควรจัดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมเพื่อใช้เป็นแนวทางในการเลือกและผลิตสื่อการสอน
7. กำหนดแบบประเมินผล ต้องประเมินผลให้ตรงกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมโดยใช้การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ เพื่อให้ผู้สอนทราบการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน
8. เลือกและผลิตสื่อการสอน วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการที่ครูใช้ในการผลิตสื่อการสอนแต่ละหัวเรื่อง ควรจัดสื่อการสอนเป็นหมวดหมู่ใส่กล่องที่เตรียมไว้ ก่อนที่นำไปทดลองใช้หาประสิทธิภาพชุดการสอน
9. หาประสิทธิภาพชุดการสอน ต้องกำหนดเกณฑ์ล่วงหน้าอย่างมีหลักการ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม อีกทั้งยังเป็นการยืนยันว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเมื่อนำไปใช้
10. การใช้ชุดการสอน นำชุดการสอนที่ผ่านการแก้ไขและได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดมาใช้กับผู้เรียนตามประเภทชุดการสอนและตามระดับการศึกษา

การศึกษาข้างต้นสอดคล้องกับ สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2533: 17-18) ที่กล่าวถึง ขั้นตอนชุดการสอนไว้ 4 ขั้นตอนใหญ่ๆ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์เนื้อหา เป็นการกำหนดเนื้อหาบทเรียน ซึ่งในชุดการสอนแต่ละชุด ครูผู้สอนต้องจำแนกเนื้อหาย่อย ได้แก่

1. กำหนดหน่วย หมายถึงการนำวิชาหรือหน่วยการสอนมากำหนดระดับบทเรียนว่าแต่ละหน่วยจะสอนประมาณ 50 – 120 นาที (3-4 คาบเรียน)

2. กำหนดหัวเรื่อง การนำแต่ละหน่วยมากำหนด หัวเรื่องย่อยที่จะนำไปใช้สอน

3. กำหนดมโนคติ หรือความคิดรวบยอด เป็นการกำหนดเป้าหมาย หรือสรุปรวบยอดเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับหัวเรื่อง

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนการสอน เป็นการกำหนดรายละเอียดของครูผู้สอน ว่าเมื่อเริ่มใช้ชุดการสอนจะต้องทำอะไรบ้างตามลำดับ รวมถึงกำหนดกิจกรรมที่ใช้ในห้องเรียน

ขั้นตอนที่ 3 การผลิตสื่อการสอน เป็นการจัดเตรียมสื่อประเภทต่างๆที่กำหนดไว้ในแผนการสอนให้พร้อมก่อนนำไปใช้

ขั้นตอนที่ 4 การทดสอบประสิทธิภาพของชุดการสอน เป็นการประเมินคุณภาพของชุดการสอนก่อนนำไปใช้จริง เพื่อปรับปรุงให้เหมาะสมตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับขั้นตอนการสร้างชุดการสอนและการสร้างชุดการสอนสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศตามแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ดังที่ ฟาง จื่อหวี (2552) ศึกษาการสร้างชุดการสอนทักษะการพูดภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวและการโรงแรมสำหรับนักศึกษาจีน โดยดำเนินการสร้างชุดการสอน 4 ขั้นตอนหลัก คือ ศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหา วางแผนการสอน ดำเนินการสร้างชุดการสอน และประเมินประสิทธิภาพของชุดการสอน ซึ่งในการประเมินประสิทธิภาพของชุดการสอนจะต้องผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านเพื่อพิจารณาความถูกต้อง ความเหมาะสม นำมาปรับปรุงแล้วใช้กับกลุ่มทดลองย่อยสองครั้ง ก่อนการนำไปใช้จริงกับ กลุ่มตัวอย่าง ผลปรากฏว่าชุดการสอนมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ ชรินทร์ ยาระณะ (2530) ได้ศึกษา การผลิตชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้ไม่เคยเรียนภาษาอังกฤษมาก่อน ได้สร้างชุดการสอนโดยศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนภาษาอังกฤษ รวมถึงความต้องการของครูผู้สอน จากนั้นนำปัญหาที่ได้มาสร้างเป็นแผนการสอน กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม รวมถึงจัดเตรียมเนื้อหา และสื่อการเรียนการสอน จากนั้นดำเนินการสร้างชุดการสอน แล้วนำไปประเมินหาประสิทธิภาพชุดการสอน พบว่าชุดการสอนมีคุณภาพและสามารถนำไปได้ดีกับผู้เรียนที่ไม่เคยเรียนภาษาอังกฤษมาก่อน นอกจากนี้ โสมาวดี โอภาโส (2542) ค้นคว้าเกี่ยวกับ การศึกษาผลการใช้ชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษเสริมทักษะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและศึกษาผลการใช้ชุดการสอนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

เนื้อหาที่นำมาสร้างชุดการสอนมาจากหนังสือ English Right From The start book 2 จำนวน 3 ชุดการสอน ในแต่ละชุดประกอบด้วย คู่มือครู บัตรคำศัพท์ แผ่นใสชนิดซ้อนภาพ เกม (ปรับเปลี่ยนเกมต่างกันไปในแต่ละชุด) แบบฝึกหัดระหว่างเรียน และแบบทดสอบหลังเรียน ผลการศึกษาพบว่าการเรียนโดยใช้ชุดการสอนทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นมากกว่าการเรียนแบบปกติ และฐิติมา งามโชคสมุท (2555) ได้ศึกษาเกี่ยวกับชุดการสอนสนทนาภาษาไทยเบื้องต้นเพื่อการทำงานสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศในบริษัท อินโดรามา โพลีเมอร์ส จำกัด (มหาชน) เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดการสอนตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ชุดการสอน คู่มือการใช้ชุดการสอน รายงานส่วนประกอบชุดการสอน แผนการสอน ใบความรู้ ใบคำศัพท์ แบบฝึกหัด ใบเฉลยแบบฝึกหัด วงศัพท์เพิ่มเติม และวัฒนธรรมการใช้ภาษา เนื้อหาของชุดการสอนจะเป็นการสนทนาภาษาไทยที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน สรุปผลการศึกษาว่า ชุดการสอนดังกล่าวสามารถพัฒนาทักษะการสนทนาภาษาไทย เพิ่มพูนวงศัพท์ที่ใช้สื่อสารเพื่อการทำงาน และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความชำนาญในการสนทนามากยิ่งขึ้น

กล่าวได้ว่าการสร้างชุดการสอนสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศจะต้องศึกษารวบรวมข้อมูลด้านเนื้อหา ความต้องการของผู้เรียน เพื่อกำหนดหัวข้อในการสร้าง จากนั้นดำเนินการสร้างชุดการสอน โดยแต่ละชุดการสอนจะมีส่วนประกอบเหมือนกัน แต่เปลี่ยนแปลงรายละเอียดกิจกรรมการเรียนการสอนตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในแต่ละบทเรียน เมื่อสร้างชุดการสอนแล้วจะต้องนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแก้ไข ก่อนจะนำไปทดลองซึ่งการทดลองจะทดลองกับกลุ่มทดลองจำนวน 2 ครั้ง ก่อนจะนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างแล้วนำผลการทดลองที่ได้มาวิเคราะห์และสรุปผลการทดลอง

การศึกษาดังกล่าวทั้งหมดข้างต้นทั้งประเด็นการใช้สื่อการสอนภาษาและวัฒนธรรมและการสร้างชุดการสอน ผู้วิจัยจะใช้เป็นแนวทางในการสร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินสำหรับนักศึกษาชาวจีนให้มีประสิทธิภาพและช่วยพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ อีกทั้งเป็นแนวทางในการสร้างชุดการสอนเนื้อหาอื่นต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินสำหรับนักศึกษาชาวจีน เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจภาษาและวัฒนธรรมไทย อีกทั้งยังช่วยพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้สื่อนวนิยาย ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การดำเนินการวิจัย

1. การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัยในครั้งนี้คือ นักศึกษาชาวจีนระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยยูนนานนอร์มอล (Yunnan Normal University) วิชาเอกภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 แลกเปลี่ยนที่คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 15 คน คัดเลือกแบบเจาะจง ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ภาษาไทยระดับกลางและจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาและวัฒนธรรม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินสำหรับนักศึกษาชาวจีน
2. แบบประเมินคุณภาพของชุดการสอนโดยผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินสำหรับนักศึกษาชาวจีน
3. แบบทดสอบระหว่างเรียนของชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินสำหรับนักศึกษาชาวจีนทั้ง 9 ชุด ชุดการสอนละ 10 ข้อ รวมทั้งหมด 90 ข้อ เป็นข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก
4. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินสำหรับนักศึกษาชาวจีน จำนวน 50 ข้อ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยศึกษานวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้าง

ชุดการสอน จากนั้นดำเนินการสร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่อง **สี่แผ่นดิน** สำหรับนักศึกษาชาวจีน โดยมีขั้นตอนดำเนินการสร้าง ดังนี้

3.1 ขั้นตอนการสร้างชุดการสอน

การสร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่อง **สี่แผ่นดิน** สำหรับนักศึกษาชาวจีน ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการดำเนินการสร้าง ดังนี้

3.1.1 การวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อกำหนดเนื้อหาชุดการสอนที่ใช้ในชุดการสอนแต่ละชุด

3.1.1.1 รายวิชาที่นำชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่อง **สี่แผ่นดิน** สำหรับนักศึกษาชาวจีนไปใช้จัดการเรียนการสอนกับนักศึกษาชาวจีนที่เรียนภาษาไทย ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 คือรายวิชาภาษาและวัฒนธรรมโดยกำหนดคาบเรียนและเวลาเรียนเป็นชุดการสอนละ 2 คาบเรียน คาบเรียนละ 1 ชั่วโมง

3.1.1.2 กำหนดหัวข้อเรื่องที่จะใช้ในการสอนโดยศึกษานวนิยายเรื่อง **สี่แผ่นดิน** แต่งโดยหม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช จำนวน 4 เล่ม จากนั้นผู้วิจัยคัดเลือกเนื้อหาด้านสังคม วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตไทยจากนวนิยายพร้อมทั้งศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับภาษาและวัฒนธรรมไทยเพื่อกำหนดหัวข้อเรื่องของชุดการสอนโดยปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

3.1.1.3 กำหนดหัวข้อเรื่องของชุดการสอนเพื่อนำเนื้อหาภาษาและวัฒนธรรมจากนวนิยายเรื่อง **สี่แผ่นดิน** ที่ผ่านการคัดเลือกจากอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทมาจัดทำชุดการสอน โดยจัดลำดับเนื้อหาตามความยากง่าย ดังนี้

- ชุดการสอนที่ 1 ครอบครัวไทย
- ชุดการสอนที่ 2 น้ำกับวิถีชีวิตไทย
- ชุดการสอนที่ 3 อาหารการกินของคนไทย
- ชุดการสอนที่ 4 สีกับการแต่งกายของคนไทย
- ชุดการสอนที่ 5 การโกนจุกแบบไทย
- ชุดการสอนที่ 6 การอุปสมบท
- ชุดการสอนที่ 7 การรดน้ำสังข์
- ชุดการสอนที่ 8 การทำบุญงานศพ
- ชุดการสอนที่ 9 ในหลวงกับประชาชนชาวไทย

3.1.1.4 นำหัวข้อเรื่องที่ได้สร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่อง **สี่แผ่นดิน** เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำหรับนักศึกษาชาวจีน

3.1.2 การวางแผนและจัดทำแผนการสอน ได้แก่ กำหนดรายละเอียดของครูผู้สอน กำหนดกิจกรรมที่ใช้ในห้องเรียน รวมถึงการประเมินผลสื่อการสอน ตามขั้นตอนดังนี้

3.1.2.1 ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของชุดการสอนแต่ละชุดเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่อง **สี่แผ่นดิน** รวมถึงพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ

3.1.2.2 ดำเนินการสร้างแผนการสอนแต่ละชุดโดยวางแผนกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรม เน้นการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ โดยแผนการสอนแต่ละชุดการสอนประกอบด้วย ชื่อแผนการสอน รายวิชา ชั้นปีผู้เรียน ชื่อผู้สอน และเวลาที่ใช้ในการสอน จากนั้นกล่าวถึงสาระสำคัญอธิบายประเด็นสำคัญที่ผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ กำหนดวัตถุประสงค์ของผู้เรียนแต่ละชุดการสอน เนื้อหาสาระกล่าวถึงรายละเอียดเนื้อหาที่ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ จากชุดการสอน จากนั้นจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยอธิบายเป็นขั้นตอน สื่อที่ใช้ในการสอน รวมถึงการวัดและประเมินผล

3.1.3 การผลิตสื่อการสอน

การจัดทำชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินสำหรับนักศึกษาชาวจีน โดยชุดการสอน ประกอบด้วย

- คำชี้แจงการใช้ชุดการสอน ซึ่งจะอธิบายส่วนประกอบของชุดการสอน ได้แก่ คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คำชี้แจงสำหรับผู้สอน บทบาทของผู้สอน และบทบาทของผู้เรียน

- เนื้อหาสาระของชุดการสอนแต่ละชุด ประกอบด้วย แผนการสอน บทอ่าน จานวนิยาย ไบกิจกรรมทักษะการอ่าน ไบความรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษา ไบกิจกรรมส่งเสริมทักษะการอ่าน และแบบเฉลย

- แบบทดสอบระหว่างเรียนของชุดการสอนแต่ละชุดซึ่งเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 90 ข้อ และแบบเฉลยเพื่อวัดผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในแต่ละชุด รวมถึงใช้ในการหาประสิทธิภาพของชุดการสอน (E1)

- แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ โดยคัดเลือกจากแบบทดสอบระหว่างเรียนจำนวน 90 ข้อเพื่อใช้ในการวัดประสิทธิภาพของชุดการสอน (E2)

3.1.4 การทดสอบประสิทธิภาพของชุดการสอน

นำชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทตรวจสอบคุณภาพ ความถูกต้องของเนื้อหาแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำส่งผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านเพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาประสิทธิภาพชุดการสอน

3.2 การหาคุณภาพของชุดการสอน

การหาคุณภาพของชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน สำหรับนักศึกษาชาวจีน ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามขั้นตอนดังนี้

3.2.1 นำชุดการสอนให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม ทั้งด้านเนื้อหา และกิจกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

รองศาสตราจารย์แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียว เฉลิมพระเกียรติ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หทัยรัตน์ ทับพร คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ก่อนดำเนินการส่งผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินคุณภาพชุดการสอนสำหรับผู้เชี่ยวชาญโดยใช้แบบสอบถามซึ่งมีลักษณะแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (พิสนุ พองศรี, 2552: 50) คือ

คะแนน 5	หมายถึง	ชุดการสอนมีคุณภาพในระดับดีมาก
คะแนน 4	หมายถึง	ชุดการสอนมีคุณภาพในระดับดี
คะแนน 3	หมายถึง	ชุดการสอนมีคุณภาพในระดับพอใช้
คะแนน 2	หมายถึง	ชุดการสอนมีคุณภาพในระดับต้องปรับปรุง
คะแนน 1	หมายถึง	ชุดการสอนมีคุณภาพใช้ไม่ได้

นำผลจากการประเมินมาหาค่าเฉลี่ย เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพชุดการสอน โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51-5.00	หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51-4.50	หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับดี
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51-3.50	หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51-2.50	หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับต้องปรับปรุง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00-1.50	หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับใช้ไม่ได้

สำหรับค่าเฉลี่ยของผู้เชี่ยวชาญที่กล่าวได้ว่าชุดการสอนมีคุณภาพ จะมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป ซึ่งหลังจากที่ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินชุดการสอนแล้ว จะนำแบบประเมินให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทตรวจสอบและนำไปแก้ไข แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อใช้ประเมินคุณภาพชุดการสอน

3.2.2 ผลการประเมินคุณภาพชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินสำหรับนักศึกษาชาวจีนจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ดังนี้

ตาราง 1 แสดงผลการประเมินคุณภาพชุดการสอนโดยผู้เชี่ยวชาญ

ที่	รายการ	คุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ				
		ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3	ค่าเฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ
1	แผนการสอนสอดคล้องกับชุดการสอนในแต่ละบท	4	3	4	3.67	ดี
2	ส่วนประกอบของแผนการสอนครบถ้วนสัมพันธ์กัน	4	4	4	4	ดี
3	เนื้อหาครอบคลุมวัตถุประสงค์	3	4	4	3.67	ดี
4	ระดับความยากง่ายของเนื้อหาเหมาะสมกับผู้เรียน	3	4	4	3.67	ดี
5	ความถูกต้องและความเหมาะสมของเนื้อหา	3	4	4	3.67	ดี
6	แบบฝึกหัดสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	3	4	4	3.67	ดี
7	ความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอน	3	4	4	3.67	ดี
8	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน	4	3	4	3.67	ดี
9	ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านจับใจความจากนวนิยายไทย	3	4	4	3.67	ดี
10	ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายไทย	4	4	5	4.33	ดี
11	ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อหา	3	3	4	3.33	ปานกลาง
12	สะดวกต่อการนำไปใช้	4	3	4	3.67	ดี
รวมเฉลี่ย		3.41	3.6	4.08	3.69	ดี

ตาราง 1 แสดงให้เห็นว่า ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่อง **สี่แผ่นดิน** สำหรับนักศึกษาชาวจีน มีคะแนนเฉลี่ย 3.69 คะแนน อยู่ในช่วงระหว่างค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 - 4.50 แสดงว่าชุดการสอนนี้มีคุณภาพอยู่ในระดับดี แต่ยังมี การปรับปรุงแก้ไข เช่น การเพิ่มคำศัพท์ การเพิ่มรูปภาพ การปรับเปลี่ยนตัวเลือกในแบบทดสอบ เป็นต้น หลังจากได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยนำประเด็นที่ต้องแก้ไขไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทแล้วจึงดำเนินการแก้ไขชุดการสอน ดังนี้

แก้ไขตามคำแนะนำของรองศาสตราจารย์แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย

ตาราง 2 แสดงการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของรองศาสตราจารย์แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย

เนื้อหา	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
ชุดการสอนที่ 1 หน้า 7	-	เพิ่มศัพท์คำว่า “คุณหญิง”	คุณหญิง อ่านว่า คุณ-หญิง หมายถึง น. คำนำหน้าของหญิงที่เป็นภรรยา ของพระยา
ชุดการสอนที่ 1 หน้า 8	ยังมีคำว่า “ชวด” ใน ความหมายอื่นๆ เช่น ชวด น. ชื่อปืนนักษัตร มีหนูเป็นเครื่องหมาย ชวด ก. ผิดหวัง, ไม่ได้ดังหวัง	เพิ่มความหมาย คำว่า “ชวด”	ยังมีคำว่า “ชวด” ในความหมายอื่นๆ เช่น ชวด น. ชื่อปืนนักษัตร มีหนูเป็น เครื่องหมาย ชวด ก. ผิดหวัง, ไม่ได้ดังหวัง ชวด น. ล้างสารสาธารณะ
	-	เพิ่มศัพท์คำว่า “พี่ชายร่วมมารดา”	พี่ชายร่วมมารดา อ่านว่า พี่-ชาย-ร่วม- -มาน -ดา หมายถึง น. พี่ที่เป็นเพศ ชายเกิดจากแม่คนเดียวกัน
ชุดการสอนที่ 1 หน้า 9	-	เพิ่มศัพท์คำว่า “เจลียง”	เจลียง อ่านว่า จะ - เหลียง หมายถึง น. ระเบียบ หรือ ส่วนของเรือนที่ต่อ ออกมาด้านหัวและท้ายเรือน สำหรับนั่งเล่นหรือเดินติดต่อกัน
	 ซาลา	ทำลูกศรชี้ให้ ชัดเจน	 ซาลา
ชุดการสอนที่ 1 หน้า 10	-	เพิ่มศัพท์คำว่า “ชุดจุดบุหรี”	ชุดจุดบุหรี อ่านว่า ชุด - จุด - บุ - หรี หมายถึง น. อุปกรณ์สำหรับสูบบุหรี
	 ลอยชาย	ทำลูกศรชี้ให้ ชัดเจน	 ลอยชาย

ตาราง 2 (ต่อ)

เนื้อหา	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
ชุดการสอนที่ 1 หน้า 13		ควรเพิ่มคำว่า รุ่นที่ 1,2,3,4,5 และรุ่นที่ 6	
ชุดการสอนที่ 1 หน้า 19	10. พ่อของพลอยมีอาชีพอะไร ก. อาชีพทหาร ข. อาชีพสุจริต ค. อาชีพค้าขาย ง. อาชีพรับราชการ	ศัพท์ตัวเลือก ข.อาชีพสุจริต ไม่เข้าพวกให้ เปลี่ยนเป็น ค.อาชีพเกษตรกร	10. พ่อของพลอยมีอาชีพอะไร ก. อาชีพทหาร ข. อาชีพค้าขาย ค. อาชีพเกษตรกร ง. อาชีพรับราชการ
ชุดการสอนที่ 2 หน้า 33	ข้าวเม่าทอด อ่านว่า ข้าว-เม่า-ทอด หมายถึง น.ชื่อขนมชนิดหนึ่ง ใช้ข้าวเม่า ตำคลุกกับมะพร้าวและน้ำตาล ปิ้งหุ้มด้วยกล้วยไข่สุกแล้ว ชุบแป้งทอดเป็นแพๆ	เรียบเรียง ความหมาย ทำความเข้าใจให้ ชัดเจน	ข้าวเม่าทอด อ่านว่า ข้าว-เม่า-ทอด หมายถึง น.ชื่อขนมชนิดหนึ่ง ทำมาจาก ข้าวเม่าคั่วบดผสมน้ำตาลและ มะพร้าว ใส่มะพร้าวขูด จากนั้น จึงนำไปพอกกล้วยไข่ ชุบแป้ง แล้วนำไปทอด
ชุดการสอนที่ 2 หน้า 42	9.การกระทำใดตรงกับสำนวน ที่ว่า น้ำหนึ่งใจเดียวกัน ก.ทุกคนพยายามทำงาน ตามที่ตนเองสนใจ ข.ทุกคนยอมทำงานโดย ไม่สนใจใครรอบข้าง ค.ทุกคนชอบทำหน้าที่ ของคนอื่นมากกว่าของตนเอง ง.ทุกคนร่วมมือร่วมใจกัน ทำงานอย่างสุดความสามารถ	เปลี่ยนตัวเลือก ง.	9.การกระทำใดตรงกับสำนวน ที่ว่า น้ำหนึ่งใจเดียวกัน ก.ทุกคนพยายามทำงาน ตามที่ตนเองสนใจ ข.ทุกคนยอมทำงานโดย ไม่สนใจใครรอบข้าง ค.ทุกคนชอบทำหน้าที่ของ คนอื่นมากกว่าของตนเอง ง.ทุกคนทำงานช่วยเหลือ ซึ่งกันและกันด้วยความเต็มใจ

ตาราง 2 (ต่อ)

เนื้อหา	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
ชุดการสอนที่3 หน้า 59	-	เพิ่มศัพท์คำว่า “เชื่อม”	เชื่อม อ่านว่า เชื่อม หมายถึง ก.ทำของหวาน อย่างหนึ่งโดยเอาน้ำตาลใส่ ในน้ำตั้งไฟเคี่ยวให้ละลาย แล้วใส่สิ่งที่ต้องการเคี่ยวจน ได้ที่
	-	เพิ่มศัพท์คำว่า “แช่อิ่ม”	แช่อิ่ม อ่านว่า แช่ - อิ่ม หมายถึง ก.การแช่ผลไม้ หรืออาหารที่ต้องการลงใน น้ำเชื่อมเข้มข้น จนอืด น้ำตาล
	-	เพิ่มหมวดคำศัพท์ เกี่ยวกับการทาน อาหารแบบ “เปิบข้าว”	หมวดคำศัพท์เกี่ยวกับอาหารแบบ “เปิบข้าว”
ชุดการสอนที่3 หน้า 64	-	เพิ่มการอธิบายเนื้อหา เพื่อให้เห็น ทุนธรรมชาติและ ทุนวัฒนธรรมของไทย	การปรุงอาหารไทยถือเป็น เอกลักษณ์ของชนชาติไทย อันแสดงให้เห็นถึงแหล่ง วัตถุดิบที่หลากหลายและ อุดมสมบูรณ์
ชุดการสอนที่3 หน้า 70	9. จงเติมคำศัพท์ลงใน ประโยคที่กำหนดไว้ให้ ถูกต้อง วิภาจัด _____ กับข้าวไปถวายพระที่วัด ก.เมนู ข.กับข้าว ค.สำหรับ ง.ไม่มีข้อใดถูก	เปลี่ยนตัวเลือก ก. เพราะเป็น ภาษาต่างประเทศ ควรหลีกเลี่ยง	9. จงเติมคำศัพท์ลงใน ประโยคที่กำหนดไว้ให้ ถูกต้อง วิ ภ า จั ด _____ กับข้าวไปถวายพระที่วัด ก.ปิ่นโต ข.กับข้าว ค.สำหรับ ง.ไม่มีข้อใดถูก

ตาราง 2 (ต่อ)

เนื้อหา	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
ชุดการสอนที่4 หน้า 86	ม่วงเม็ดมะปราง อ่านว่า ม่วง – เม็ด-มะ-ปราง หมายถึง ว.สีม่วง (สีของเม็ดมะปราง)	ควรมีภาพผ่าเปิด มะปรางแล้วเห็น สีม่วงชัดๆ	 สีม่วงเม็ดมะปราง
ชุดการสอนที่4 หน้า 87	-	เพิ่มคำศัพท์คำว่า “ลวกๆ” ซึ่งตรงข้าม กับคำว่า “บรรจง”	ลวกๆ อ่านว่า ลวก - ลวก หมายถึง ก.อย่างหยาบๆ, มั่งง่าย, ยังไม่เรียบร้อย
ชุดการสอนที่5 หน้า112	โกนจุก อ่านว่า โกง - จุก หมายถึง ก.ขูดผมหรือตัด ผมออกด้วยคมมีด โกนจุก	เพิ่มการอธิบายว่า “จนถึงหน้าศีรษะ”	โกนจุก อ่านว่า โกง - จุก หมายถึง ก.ขูดผมหรือตัด ผมออกด้วยคมมีดจนถึง หน้าศีรษะ โกนจุก
ชุดการสอนที่5 หน้า118	-	เพิ่มการอธิบาย ใบความรู้เรื่อง การใช้คำว่า “ขวัญ”	เด็กทารกแรกเกิดจะมีจุดอ่อน บางมากบริเวณกะโหลก เรียกว่า ขวัญ สังกะตว่า เป็นจุดที่เด่นตึบๆ คนโบราณจึงหาวิธีป้องกันโดยไว้ กระจุกผม ณ จุดนี้เพื่อป้องกัน อันตรายหากเกิดอุบัติเหตุ เด็กพลัด ตกมือ จากภูมิปัญญาที่นำมาสู่คติ ความเชื่อที่จะเก็บกระหย่อมผมไว้ จนกว่าเด็กจะโตขึ้นและจุด (ขวัญ) นี้ แข็งแรงขึ้น ก็จัดพิธีโกนจุกออก เพื่อ สร้างขวัญและกำลังใจแก่เด็กเพราะ กระหย่อมผมที่ติดตัวเด็กมานาน กว่า 10 ปี หากวันใดหลุดหายไปจาก เจ้าตัว อาจรู้สึกใจหายจึงต้องมี พิธีกรรมเข้ามารองรับเพื่อสร้างความ เชื่อมั่นทั้งต่อตัวเด็กและผู้ใหญ่

ตาราง 2 (ต่อ)

เนื้อหา	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
ชุดการสอนที่ 8 หน้า 190	-	เพิ่มการอธิบายเนื้อหา	ต่อมาการแต่งกายไว้ทุกข์ เปลี่ยนการนุ่งห่มด้วยสีขาว ตามธรรมเนียมจีน ทั้งนี้ ในสมัยรัชกาลที่ 5 มีการรับ วัฒนธรรมตะวันตกเปลี่ยน การแต่งกายเป็นชุดสีดำ จนถึงสมัยจอมพล ป.พิบูลสงครามประกาศให้ แต่งชุดดำเป็นแบบแผน นับตั้งแต่นั้น

การแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา

ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแบบสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนรายบุคคล ดังนี้
เนื้อหาที่ก่อนแก้ไข

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	ความสนใจ				
2	การแสดงความคิดเห็น ตอบคำถาม				
3	การทำกิจกรรมในชั้นเรียนตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย				
4	การใช้ความรู้ทักษะจัดการสถานการณ์ต่างๆในชั้นเรียน				
5	การตรงต่อเวลา				
รวม					

เนื้อหาหลังแก้ไข

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	ตั้งใจเรียน ให้ความร่วมมือในชั้นเรียน				
2	การแสดงความคิดเห็น การตอบคำถามของ ผู้เรียนขณะที่เรียนชุดการสอน				
3	การทำกิจกรรมในชั้นเรียนตามหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย				
4	การใช้ความรู้ทักษะการอ่านจับใจความในการ ทำกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน				
5	การส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนด				
รวม					

ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะว่าให้ระบุการแสดงผลพฤติกรรมให้ชัดเจนในรายการการประเมิน ข้อที่ 1 ข้อที่ 2 ข้อที่ 4 และข้อที่ 5 ว่าจะประเมินช่วงเวลาใด ผู้วิจัยจึงดำเนินการแก้ไขโดยระบุพฤติกรรมในรายการประเมินให้ชัดเจนขึ้น

การแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หทัยรัตน์ ทับพร

ตาราง 3 แสดงการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หทัยรัตน์ ทับพร

เนื้อหา	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
ชุดการสอนที่ 1 หน้า 9	-	เพิ่มรูปภาพประกอบ คำว่า “เจลียง”	 เจลียง
ชุดการสอนที่ 1 หน้า 10	-	เพิ่มรูปภาพประกอบ คำว่า “พรม”	 พรม

ตาราง 3 (ต่อ)

เนื้อหา	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
ชุดการสอนที่3 หน้า 57	-	เพิ่มรูปภาพประกอบ คำว่า “หมูหยอง”	 หมูหยอง
ชุดการสอนที่3 หน้า 69	2.การศึกษาการใช้คำ เกี่ยวกับการปรุงอาหารไทย ทำให้เกิดความเข้าใจใน เรื่องใด ก.ภูมิปัญญาไทย ข.ประเพณีไทย ค.ศิลปกรรมไทย ง. ถูกทุกข้อ	ไม่ควรใช้ ตัวเลือกที่ กล่าวว่า “ถูกทุกข้อ”	2.การศึกษาการใช้คำเกี่ยวกับ การปรุงอาหารไทยทำให้เกิด ความเข้าใจในเรื่องใด ก.ภูมิปัญญาไทย ข.ประเพณีไทย ค.ศิลปกรรมไทย ง. ทัศนกรรมของไทย
ชุดการสอนที่4 หน้า 85	-	เพิ่มรูปภาพ คำว่า “กุลี”	 กุลี
	-	เพิ่มรูปภาพ คำว่า “ผ้าลาย”	 ผ้าลาย
ชุดการสอนที่4 หน้า 93	3.การใช้คำเรียกสีของคน ไทยช่วยให้ผู้เรียนเกิดความ เข้าใจเรื่องใด ก.ความเชื่อของคนไทย ข.ความคิดสร้างสรรค์ ค.วิถีชีวิตของคนไทย ง. ถูกทุกข้อ	ไม่ควรใช้ ตัวเลือกที่ กล่าวว่า “ถูกทุกข้อ”	3.การใช้คำเรียกสีของคนไทย ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ เรื่องใด ก.ความเชื่อของคนไทย ข.ความคิดสร้างสรรค์ ค.วิถีชีวิตของคนไทย ง. ภูมิปัญญาไทย

ตาราง 3 (ต่อ)

เนื้อหา	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
ชุดการสอนที่4 หน้า 95	10.จงเติมคำศัพท์ลงใน ประโยคที่กำหนดให้ถูกต้อง ต้นอ้อจัด_____ แล้วม้วนผ้าเหน็บที่เอว เรียกว่าการนุ่งโจงกระเบน ก.ผ้าห่ม ข.ผ้านุ่ง ค.ผ้าทอ ง.ไม่มีข้อใดถูก	ไม่ควรใช้ ตัวเลือกที่ กล่าวว่า “ไม่มีข้อใดถูก”	10.จงเติมคำศัพท์ลงในประโยค ที่กำหนดให้ถูกต้อง ต้นอ้อจัด_____ แล้วม้วนผ้าเหน็บที่เอวเรียกว่า การนุ่งโจงกระเบน ก.ผ้าห่ม ข.ผ้านุ่ง ค.ผ้าทอ ง.ผ้าแถบ
ชุดการสอนที่5 หน้า 123	4. ขวัญมีความสำคัญต่อ คนในสังคมไทยอย่างไร ก. สะท้อนความเชื่อของ คนไทย ข. สะท้อนสถานภาพของ คนไทย ค. สะท้อนการดูแลตนเอง ของคนไทย ง.ไม่มีข้อใดถูก	ไม่ควรใช้ ตัวเลือกที่ กล่าวว่า “ไม่มีข้อใดถูก”	4. ขวัญมีความสำคัญต่อ คนในสังคมไทยอย่างไร ก. สะท้อนความเชื่อของ คนไทย ข. สะท้อนสถานภาพของ คนไทย ค. สะท้อนการดูแลตนเองของ คนไทย ง.สะท้อนการหลักการดำเนิน ชีวิตของคนไทย
ชุดการสอนที่6 หน้า 149	4. เขาใช้ถ้อยคำที่เรียก เกี่ยวกับพระสงฆ์ได้อย่างไร ถูกต้อง คนลักษณะนี้เป็น อย่างไร ก.เป็นผู้มีทักษะการใช้ ถ้อยคำได้อย่างเหมาะสม ข.เป็นผู้มีทักษะการจดจำ คำพูดได้อย่างเหมาะสม	ไม่ควรใช้ ตัวเลือกที่ กล่าวว่า “ไม่มีข้อใดถูก”	4. เขาใช้ ถ้อยคำที่เรียก เกี่ยวกับพระสงฆ์ได้อย่างไร ถูกต้อง คนลักษณะนี้เป็น อย่างไร ก.เป็นผู้มีทักษะการใช้ถ้อยคำ ได้อย่างเหมาะสม ข.เป็นผู้มีทักษะการจดจำ คำพูดได้อย่างเหมาะสม

ตาราง 3 (ต่อ)

เนื้อหา	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
	ค.เป็นผู้มีความสามารถพิเศษในการใช้คำ ง.ไม่มีข้อใดถูก	ไม่ควรใช้ ตัวเลือกที่ กล่าวว่า “ไม่มีข้อใดถูก”	ค.เป็นผู้มีความสามารถพิเศษในการใช้คำ ง.เป็นผู้ทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา
ชุดการสอนที่7 หน้า 170	4.การแต่งงานมีความสำคัญอย่างไรต่อสังคมไทย ก.ประเพณีที่แสดงถึงการข้ามช่วงวัยที่พร้อมจะสร้างครอบครัว ข.ประเพณีที่แสดงถึงความคิดความเชื่อของคนไทย ค.ประเพณีที่แสดงถึงสภาพสังคมไทยในอดีต ง.ไม่มีข้อใดถูก	ไม่ควรใช้ ตัวเลือกที่ กล่าวว่า “ไม่มีข้อใดถูก”	4.การแต่งงานมีความสำคัญอย่างไรต่อสังคมไทย ก.ประเพณีที่แสดงถึงการข้ามช่วงวัยที่พร้อมจะสร้างครอบครัว ข.ประเพณีที่แสดงถึงความคิดความเชื่อของคนไทย ค.ประเพณีที่แสดงถึงสภาพสังคมไทยในอดีต ง.ประเพณีที่แสดงถึงความกตัญญูต่อพ่อแม่
ชุดการสอนที่8 หน้า 191	1.ใครมานอนเป็นเพื่อนพลอยช่วงที่จัดงานศพคุณเปรม ก. คุณสายและซ้อย ข. คุณเชยและซ้อย ค. แม่แหม่มและซ้อย ง. ไม่มีข้อใดถูก	ไม่ควรใช้ ตัวเลือกที่ กล่าวว่า “ไม่มีข้อใดถูก”	1.ใครมานอนเป็นเพื่อนพลอยช่วงที่จัดงานศพคุณเปรม ก. คุณสายและซ้อย ข. คุณเชยและซ้อย ค. แม่แหม่มและซ้อย ง. แม่สายและซ้อย
ชุดการสอนที่9 หน้า 215	1.คำราชาศัพท์มีลักษณะอย่างไร ก. คำศัพท์ที่ดัดแปลงเพื่อใช้ยกย่องพระมหากษัตริย์ ข. คำศัพท์ที่ใช้กับพระมหากษัตริย์และราชวงศ์ ค. คำศัพท์ที่ใช้เพื่อยกย่องพระมหากษัตริย์ ง. ไม่มีข้อใดถูก	ไม่ควรใช้ ตัวเลือกที่ กล่าวว่า “ไม่มีข้อใดถูก”	1.คำราชาศัพท์มีลักษณะอย่างไร ก. คำศัพท์ที่ดัดแปลงเพื่อใช้ยกย่องพระมหากษัตริย์ ข. คำศัพท์ที่ใช้กับพระมหากษัตริย์และราชวงศ์ ค. คำศัพท์ที่ใช้เพื่อยกย่องพระมหากษัตริย์ ง. คำศัพท์ที่พระมหากษัตริย์ทรงใช้

3.2.3 หลังจากผู้วิจัยแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านแล้ว จึงนำชุดการสอนที่แก้ไขให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง ก่อนนำไปใช้ในกับกลุ่มทดลองจำนวน 2 ครั้งและนำไปปฏิบัติการจริงกับกลุ่มตัวอย่าง

3.2.4 นำชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินสำหรับนักศึกษาชาวจีนมาทดลองครั้งที่ 1 กับกลุ่มทดลองจำนวน 1 คนเพื่อหาคุณภาพของชุดการสอนและปรับปรุงการแก้ไข

กลุ่มตัวอย่าง

การทดลองครั้งที่ 1 กลุ่มทดลองเป็นนักศึกษาชาวจีนที่ศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 คณะภาษาและวัฒนธรรมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มหาวิทยาลัยชนชาติกวางซี (Guangxi University) ที่มาแลกเปลี่ยนเรียนที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สถานที่และระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

สถานที่ดำเนินการทดลอง คือ หอสมุดป๋วยอึ๊งภากรณ์ ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง ตั้งแต่วันที่ 2 กันยายน พ.ศ. 2559 – วันที่ 22 กันยายน พ.ศ. 2559 ดังนี้

ตาราง 4 แสดงเวลาที่ใช้ในการทดลองครั้งที่ 1

ครั้งที่	วันที่	ระยะเวลา	เนื้อหา
1	วันที่ 2 กันยายน พ.ศ. 2559	13.00 – 16.00 น.	คู่มือการใช้ชุดการสอน แบบทดสอบก่อนเรียน ชุดการสอนที่ 1 ครอบครัวยุคใหม่
2	วันที่ 6 กันยายน พ.ศ. 2559	13.00 – 15.00 น.	ชุดการสอนที่ 2 น้ำกับวิถีชีวิตไทย ชุดการสอนที่ 3 อาหารการกินของไทย
3	วันที่ 9 กันยายน พ.ศ. 2559	13.00 – 15.00 น.	ชุดการสอนที่ 4 สีกับการแต่งกายของคนไทย
4	วันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2559	13.00 – 15.00 น.	ชุดการสอนที่ 5 การโกนจุกแบบไทย
5	วันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2559	16.00 – 18.00 น.	ชุดการสอนที่ 6 การอุปสมบท
6	วันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2559	13.00 – 15.00 น.	ชุดการสอนที่ 7 การรดน้ำสังข์
7	วันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2559	13.00 – 15.00 น.	ชุดการสอนที่ 8 การทำบุญงานศพ
8	วันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2559	14.00 – 17.00 น.	ชุดการสอนที่ 9 ในหลวงกับประชาชนชาวไทย
9	วันที่ 22 กันยายน พ.ศ. 2559	13.00 – 14.00 น.	แบบทดสอบหลังเรียน

ผลที่ได้จากการทดลอง

1. คะแนนจากแบบทดสอบก่อนเรียน และแบบทดสอบหลังเรียน กลุ่มทดลองทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 50 ข้อ ข้อละ 2 คะแนน คะแนนเต็ม 100 คะแนน แบบทดสอบก่อนเรียนกลุ่มทดลองได้คะแนน คิดเป็นร้อยละ 66 และแบบทดสอบหลังเรียนกลุ่มทดลองได้คะแนน คิดเป็นร้อยละ 90

2. คะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียน

แบบทดสอบระหว่างเรียนมีทั้งหมด 9 ชุด แต่ละชุดมีข้อสอบ 10 ข้อ ข้อละ 10 คะแนน รวมคะแนนเต็ม 100 คะแนน คะแนนที่ได้จากชุดการสอน ดังนี้

ตาราง 5 แสดงผลคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบระหว่างเรียนของการทดลองครั้งที่ 1

ชุดที่	แบบทดสอบระหว่างเรียน	คะแนน	ระดับคุณภาพ
1	ครอบครัวไทย	80	ดีมาก
2	น้ำกับวิถีชีวิตไทย	70	ดี
3	อาหารการกินของคนไทย	80	ดีมาก
4	สีกับการแต่งกายของคนไทย	70	ดี
5	การโกนจุกแบบไทย	90	ดีมาก
6	การอุปสมบท	70	ดี
7	การรดน้ำสังข์	70	ดี
8	การทำบุญงานศพ	100	ดีมาก
9	ในหลวงกับประชาชนชาวไทย	80	ดีมาก
คะแนนเฉลี่ย		78.88	ดี

จากตารางคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียน หลังเรียน และการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนในการทดลองครั้งที่ 1 ผู้วิจัยพบว่าผู้เรียนเป็นผู้เรียนระดับสูง มีความรู้ ความสามารถในการใช้ภาษาไทยค่อนข้างดี สนใจศึกษาความรู้เกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรม จึงตั้งใจเรียนและให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความเป็นอย่างดี เป็นคนช่างสังเกต เมื่อไม่เข้าใจประเด็นใดจะสอบถามผู้วิจัยทันทีจึงทำให้ได้คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ระหว่างที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผู้เรียนจะช่วยให้ข้อเสนอแนะเพื่อใช้ปรับปรุงชุดการสอน ผู้วิจัยนำคำแนะนำปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อนำไปการแก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่องตามคำแนะนำของกลุ่มทดลอง

ภาพประกอบ 2 บรรยากาศการทดลองครั้งที่ 1¹

3.2.5 นำชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินสำหรับนักศึกษาชาวจีนที่ผ่านการแก้ไขแล้ว มาทดลองครั้งที่ 2 กับกลุ่มทดลองจำนวน 3 คน ซึ่งเป็นผู้เรียนในระดับเก่ง ปานกลาง และอ่อนเพื่อหาคุณภาพของชุดการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนแล้วนำไปปรับปรุงการแก้ไข

กลุ่มตัวอย่าง

การทดลองครั้งที่ 2 กลุ่มทดลองเป็นนักศึกษาชาวจีนที่ศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 วิชาเอกภาษาไทย คณะภาษาต่างประเทศ วิทยาลัยศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยยูนนานนอร์มอล (Yunnan Normal University) ที่มาแลกเปลี่ยนเรียนที่วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พระนครใต้

สถานที่และระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

สถานที่ดำเนินการทดลอง คือ หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง ตั้งแต่วันที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2559 – วันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2559 ดังนี้

¹ ถ่ายภาพโดยนางสาว Jiang Yu นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตาราง 6 แสดงเวลาที่ใช้ในการทดลองครั้งที่ 2

ครั้งที่	วันที่	ระยะเวลา	เนื้อหา
1	วันที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2559	13.00 – 15.00 น.	คู่มือการใช้ชุดการสอน แบบทดสอบก่อนเรียน เล่าเรื่องย่อนวนิยายสี่แผ่นดิน
2	วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2559	15.00 – 17.00 น.	ชุดการสอนที่ 1 ครอบครัวยุคใหม่
3	วันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2559	15.00 – 19.00 น.	ชุดการสอนที่ 2 น้ำกับวิถีชีวิตไทย ชุดการสอนที่ 3 อาหารการกินของไทย
4	วันที่ 4 ตุลาคม พ.ศ. 2559	14.00 – 18.00 น.	ชุดการสอนที่ 4 สีกับการแต่งกายของคนไทย ชุดการสอนที่ 5 การโกนจุกแบบไทย
5	วันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2559	14.00 – 18.00 น.	ชุดการสอนที่ 6 การอุปสมบท ชุดการสอนที่ 7 การรดน้ำสังข์
6	วันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2559	13.00 – 15.00 น.	ชุดการสอนที่ 8 การทำบุญงานศพ
7	วันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2559	16.00 – 18.00 น.	ชุดการสอนที่ 9 ในหลวงกับประชาชนชาวไทย
8	วันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2559	14.00 – 15.00 น.	แบบทดสอบหลังเรียน

ผลที่ได้จากการทดลอง

1. คะแนนจากแบบทดสอบก่อนเรียน และแบบทดสอบหลังเรียน ผู้ทดลองทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 50 ข้อ ข้อละ 2 คะแนน คะแนนเต็ม 100 คะแนน

ตาราง 7 แสดงการผลคะแนนจากแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนจากการทดลองครั้งที่ 2

คนที่	แบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน	ผลต่าง
1	42	84	32
2	42	78	26
3	48	86	28
ค่าเฉลี่ย	44.00	82.66	38.66

2. คะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียน

แบบทดสอบระหว่างเรียนมีทั้งหมด 9 ชุด แต่ละชุดมีข้อสอบ 10 ข้อ ข้อละ 10 คะแนน รวมคะแนนเต็ม 100 คะแนน คะแนนที่ได้จากชุดการสอน ดังตาราง

ตาราง 8 แสดงคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบระหว่างเรียนของการทดลองครั้งที่ 2

คนที่	คะแนนที่ได้จากแบบทดสอบระหว่างเรียน									รวมเฉลี่ย
	ชุดที่1	ชุดที่2	ชุดที่3	ชุดที่4	ชุดที่5	ชุดที่6	ชุดที่7	ชุดที่8	ชุดที่9	
1	80	80	80	70	70	80	80	80	60	75.56
2	80	90	70	80	70	60	70	80	70	74.44
3	90	80	80	90	80	70	80	90	70	81.11
ค่าเฉลี่ย	83.33	83.33	76.67	80.00	73.33	70.00	76.67	83.33	66.67	77.04

จากตารางแสดงผลคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียน แบบทดสอบหลังเรียน และแบบทดสอบระหว่างเรียนพบว่ากลุ่มทดลองสามารถพัฒนาความรู้ด้านภาษาและวัฒนธรรม รวมถึงพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ดังเห็นได้จากผลต่างของคะแนนแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนที่มีความก้าวหน้าถึง 38.66 คะแนน โดยเฉพาะกลุ่มทดลองคนที่ 1 ที่มีความก้าวหน้าถึง 32 คะแนน เป็นคนที่มีความก้าวหน้าสูงสุดในทั้งหมด 3 คน เนื่องจากเป็นคนที่ชอบเรียนรู้ ชอบอ่านนวนิยาย และเมื่อไม่เข้าใจจะยกมือถามทันที ผู้วิจัยพบว่ากลุ่มทดลองชุดนี้ชอบแลกเปลี่ยน แสดงความคิดเห็นกับผู้วิจัย โดยเฉพาะเนื้อหาด้านวัฒนธรรม หลังจากการสัมภาษณ์พบว่าเนื้อหาบางเรื่อง เช่น เรื่อง อาหารการกินของคนไทย เป็นเรื่องที่กลุ่มทดลองกำลังเรียนอยู่จึงสนใจมากเป็นพิเศษ แสดงให้เห็นว่าเนื้อหาของชุดการสอนสอดคล้องกับความต้องการและระดับความรู้ของผู้เรียนชาวต่างชาติ

นอกจากนี้คะแนนที่ได้จากแบบทดสอบระหว่างเรียนคือร้อยละ 77.04 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับคุณภาพดี แสดงว่าชุดการสอนนี้มีคุณภาพ ผู้วิจัยพบว่าชุดการสอนที่ 1 ชุดการสอนที่ 2 และชุดการสอนที่ 8 กลุ่มผู้ทดลองได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งจากการสัมภาษณ์พบว่าเป็นเนื้อหาที่ผู้เรียนเคยเรียนมาก่อนแล้ว จึงสามารถทำความเข้าใจได้รวดเร็วกว่าชุดการสอนอื่นๆ ส่วนชุดการสอนที่ 9 เป็นชุดการสอนที่ผู้เรียนได้รับคะแนนต่ำสุด จากการสัมภาษณ์พบว่ามีเนื้อหายากและมีจำนวนมาก ส่วนคำราชาศัพท์ซึ่งผู้เรียนไม่เคยเรียนมาก่อน อีกทั้งยังมีข้อจำกัดด้านเวลาเรียนจำนวน 2 ชั่วโมง ทำให้ผู้ทดลองไม่สามารถทำความเข้าใจเนื้อหาได้ทันเวลาจึงทำให้ได้คะแนนต่ำสุด

3.2.6 หลังจากนำชุดการสอนไปทดลองครั้งที่ 2 แล้วจึงนำผลการทดลองและข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไข เช่น การเล่าเนื้อเรื่องย่อ การตัดเนื้อหาบางส่วน และส่งอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเพื่อจะได้นำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ปฏิบัติจริง

ภาพประกอบ 3 บรรยากาศการทดลองครั้งที่ 2¹

4. การดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยนำชุดการสอนเรื่องภาษาและวัฒนธรรมไทยจากเรื่องสี่แผ่นดินสำหรับนักศึกษาชาวจีนไปทดลองจำนวน 2 ครั้งแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข จากนั้นจึงทำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คนที่ได้จากการคัดเลือกแบบเจาะจง เพื่อหาประสิทธิภาพชุดการสอนที่ตั้งไว้คือ 75/75

4.1 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัยในครั้งนี้คือ นักศึกษาชาวจีนระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยยูนนานนอร์มอล (Yunnan Normal University) วิชาเอกภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 แลกเปลี่ยนที่คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 15 คน คัดเลือกแบบเจาะจงซึ่งเป็นผู้มีความรู้ภาษาไทยระดับกลางและเรียนในรายวิชาภาษาและวัฒนธรรม

4.2 สถานที่และระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

สถานที่ที่ใช้ในการทดลองคือห้องเรียนของนักศึกษาจีน ชั้น 5 ตึกรัตนพิทยา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองคือวันที่ 25 ตุลาคม พ.ศ. 2559 – 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2559 มีรายละเอียดดังนี้

¹ ถ่ายภาพโดยนางสาว Jiang Yu นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตาราง 9 แสดงเวลาที่ใช้ในการทดลองครั้งที่ 3

ครั้งที่	วันที่	ระยะเวลา	เนื้อหา
1	วันที่ 25 ตุลาคม พ.ศ. 2559	16.00 – 18.00 น.	คู่มือการใช้ชุดการสอน แบบทดสอบก่อนเรียน เล่าเรื่องย่อนวนิยายสี่แผ่นดิน
2	วันที่ 27 ตุลาคม พ.ศ. 2559	16.00 – 18.00 น.	ชุดการสอนที่ 1 ครอบครัวยุคใหม่
3	วันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2559	10.00 – 12.00 น.	ชุดการสอนที่ 2 น้ำกับวิถีชีวิตไทย
		13.00 – 15.00 น.	ชุดการสอนที่ 3 อาหารการกินของไทย
4	วันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2559	16.00 – 18.00 น.	ชุดการสอนที่ 4 สื่อกับการแต่งกายของคนไทย
5	วันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2559	16.00 – 18.00 น.	ชุดการสอนที่ 5 การโกนจุกแบบไทย
6	วันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2559	10.00 – 12.00 น.	ชุดการสอนที่ 6 การอุปสมบท
		13.00 – 15.00 น.	ชุดการสอนที่ 7 การรดน้ำสังข์
7	วันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2559	16.00 – 18.00 น.	ชุดการสอนที่ 8 การทำบุญงานศพ
8	วันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2559	16.00 – 18.00 น.	ชุดการสอนที่ 9 ในหลวงกับประชาชนชาวไทย
9	วันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2559	16.00 – 18.00 น.	แบบทดสอบหลังเรียน

ภาพประกอบ 4 บรรยากาศการทดลองครั้งที่ 3¹

¹ ถ่ายภาพโดยอาจารย์หนึ่งฤทัย ปานแก้ว คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

4.3 คะแนนที่ได้จากการทดลอง

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบทดสอบก่อนเรียน แบบทดสอบระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนเพื่อนำไปวิเคราะห์ในบทต่อไป ดังรายละเอียดนี้

ตาราง 10 แสดงผลคะแนนที่ได้รับจากแบบทดสอบของการทดลองครั้งที่ 3

คนที่	แบบทดสอบ ก่อนเรียน	คะแนนที่ได้รับจากแบบทดสอบระหว่างเรียน									แบบทดสอบ หลังเรียน
		ชุดที่	ชุดที่	ชุดที่	ชุดที่	ชุดที่	ชุดที่	ชุดที่	ชุดที่	ชุดที่	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1	52	90	90	90	90	90	80	80	80	80	86
2	52	80	100	90	80	90	80	70	80	80	92
3	28	70	60	70	80	70	60	70	70	60	64
4	50	70	70	80	70	60	70	80	70	60	64
5	44	80	80	80	80	70	80	90	70	80	70
6	60	90	100	90	90	90	90	80	100	90	94
7	28	70	70	70	70	60	70	70	70	70	72
8	52	100	80	90	80	80	70	80	80	70	72
9	40	80	80	90	80	80	80	80	80	80	82
10	40	80	80	70	80	80	70	90	70	70	70
11	40	90	100	90	90	80	80	80	80	80	80
12	58	90	90	80	80	80	80	90	80	80	82
13	38	90	80	90	80	80	80	90	100	70	78
14	30	80	70	70	80	70	70	70	70	70	68
15	40	90	90	80	90	90	90	90	90	80	90

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างไปวิเคราะห์เพื่อหาค่าประสิทธิภาพ
ดังจะกล่าวในบทต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายสี่แผ่นดินสำหรับนักศึกษาชาวจีนที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านตรวจสอบแล้วนำคำแนะนำมาปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำชุดการสอนไปใช้กับกลุ่มทดลองครั้งที่ 1 จำนวน 1 คน และกลุ่มทดลอง ครั้งที่ 2 จำนวน 3 คน เพื่อปรับปรุงแก้ไขชุดการสอนให้มีคุณภาพเหมาะสมกับผู้เรียนมากขึ้น จากนั้นจึงนำชุดการสอนมาใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คน เพื่อวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดการสอน และหาค่าดัชนีประสิทธิผลของชุดการสอนเพื่อศึกษาความก้าวหน้าของผู้เรียนที่ต่อการเรียนชุดการสอนทั้ง 9 ชุด โดยใช้สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนผู้เรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
E1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้ในชุดการสอนเป็นการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน คิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียน
Σx	แทน	คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียน
E2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์จากการทำแบบวัดผลหลังเรียน คิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน
ΣF	แทน	คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน
E.I.	แทน	ค่าดัชนีประสิทธิผลเพื่อศึกษาความก้าวหน้าของผู้เรียนที่เรียนชุดการสอน

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

1.1 วิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนที่ผู้เรียนทำแบบทดสอบระหว่างเรียนจำนวน 9 ชุดเพื่อหาค่าประสิทธิภาพตัวแรก (E1)

1.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนที่ผู้เรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนเพื่อหาค่าประสิทธิภาพตัวหลัง (E2)

1.3 วิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนตามเกณฑ์ 75/75 (E1/E2)

1.4 ศึกษาความก้าวหน้าของผู้เรียนที่ใช้ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินสำหรับนักศึกษาชาวจีนโดยหาค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.)

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ใช้คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียน ชุดการสอนทั้ง 9 ชุด รวมทั้งหมด 90 ข้อ และแบบทดสอบหลังเรียนจำนวน 50 ข้อ โดยคำนวณเป็นข้อมูลทางสถิติเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่อง สี่แผ่นดิน ตามเกณฑ์ 75/75 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอน ใช้สูตร E1/E2 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2556: 10) ดังนี้

สูตรที่ 1

$$E1 = \frac{\frac{\sum x}{N}}{A} \times 100$$

เมื่อ E1 = ประสิทธิภาพของกระบวนการ
 $\sum x$ = คะแนนรวมของแบบฝึกปฏิบัติกิจกรรมหรืองานที่ทำระหว่างเรียน
 A = คะแนนเต็มของแบบฝึกปฏิบัติทุกชุดรวมกัน
 N = จำนวนผู้เรียน

สูตรที่ 2

$$E2 = \frac{\frac{\sum F}{N}}{B} \times 100$$

เมื่อ E2 = ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
 $\sum F$ = คะแนนรวมของผลลัพธ์ของการประเมินหลังเรียน
 B = คะแนนเต็มของการประเมินหลังเรียน
 N = จำนวนผู้เรียน

2.1. วิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนชุดการสอนจำนวน 9 ชุด เพื่อหาประสิทธิภาพตัวแรก (E1) ของชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่อง สี่แผ่นดิน สำหรับนักศึกษาชาวจีน

ค่าประสิทธิภาพ E1 คำนวณจากคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากแบบทดสอบระหว่างเรียนชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่อง สี่แผ่นดิน สำหรับนักศึกษาชาวจีนทั้ง 9 ชุดการสอน ซึ่งแต่ละชุดการสอนจะประกอบด้วยข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ ข้อละ 10 คะแนน คะแนนเต็ม 100 คะแนน ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตาราง 11 แสดงคะแนนการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนของการทดลองครั้งที่ 3

คนที่	คะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียน								
	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3	ชุดที่ 4	ชุดที่ 5	ชุดที่ 6	ชุดที่ 7	ชุดที่ 8	ชุดที่ 9
1	90	90	90	90	90	80	80	80	80
2	80	100	90	80	90	80	70	80	80
3	70	60	70	80	70	60	70	70	60
4	70	70	80	70	60	70	80	70	60
5	80	80	80	80	70	80	90	70	80
6	90	100	90	90	90	90	80	100	90
7	70	70	70	70	60	70	70	70	70
8	100	80	90	80	80	70	80	80	70
9	80	80	90	80	80	80	80	80	80
10	80	80	70	80	80	70	90	70	70
11	90	100	90	90	80	80	80	80	80
12	90	90	80	80	80	80	90	80	80
13	90	80	90	80	80	80	90	100	70
14	80	70	70	80	70	70	70	70	70
15	90	90	80	90	90	90	90	90	80
ΣX	1250	1240	1230	1220	1170	1150	1210	1190	1120
\bar{X}	83.33	82.67	82.00	81.33	78.00	76.67	80.67	79.33	74.67
E1					79.85				

จากตาราง 11 พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนของชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินสำหรับนักศึกษาชาวจีนคือร้อยละ 79.85 ผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพตัวแรกที่กำหนดไว้ ($E1=75$) ชุดการสอนทั้งหมด 9 ชุดมีค่าประสิทธิภาพดังนี้

ชุดการสอนที่ 1	ครอบครัวไทย	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 83.33
ชุดการสอนที่ 2	น้ำกับวิถีชีวิตไทย	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 82.67
ชุดการสอนที่ 3	อาหารการกินของไทย	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 82.00
ชุดการสอนที่ 4	สีกับการแต่งกายของคนไทย	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 81.33
ชุดการสอนที่ 5	การโกนจุกแบบไทย	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 78.00
ชุดการสอนที่ 6	การอุปสมบท	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 76.67

ชุดการสอนที่ 7 การรดน้ำสังข์	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 80.67
ชุดการสอนที่ 8 การทำบุญงานศพ	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 79.33
ชุดการสอนที่ 9 ในหลวงกับประชาชนชาวไทย	ประสิทธิภาพ	ร้อยละ 74.67

คะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบระหว่างเรียนแต่ละชุดการสอนมีความแตกต่างกัน ชุดการสอนที่มีค่าคะแนนประสิทธิภาพร้อยละ 83.33 สูงที่สุด คือชุดการสอนที่ 1 ครอบครัวยุคใหม่ เนื้อหากล่าวถึงครอบครัวไทยในอดีต รวมถึงคำเรียกญาติของคนไทย เนื้อหาเป็นเรื่องที่กลุ่มตัวอย่างเคยเรียนมาก่อน และการใช้คำเรียกญาติก็มีการใช้เหมือนกันในสังคมจีนจึงเป็นเรื่องใกล้ตัวของผู้เรียน อีกทั้งคำศัพท์ในชุดการสอนนี้เป็นคำศัพท์ง่ายสามารถเรียนรู้และทำความเข้าใจ เนื้อหาได้อย่างรวดเร็วทำจึงทำให้ได้คะแนนมากที่สุด รองลงมาคือชุดการสอนที่ 2 น้ำกับวิถีชีวิตไทย มีคะแนนประสิทธิภาพร้อยละ 82.67 ชุดการสอนนี้มีเนื้อหาที่สนุกสนาน ผู้เรียนส่วนใหญ่ให้ความสนใจเนื้อหา เนื่องจากผู้สอนอธิบายเชื่อมโยงเรื่องน้ำกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเห็นภาพและทำความเข้าใจได้ชัดเจน อีกทั้งยังสนใจความรู้ด้านการใช้ภาษาที่เกี่ยวกับน้ำ โดยเฉพาะเรื่องสำนวนไทยเมื่อผู้เรียนรู้ความหมายก็นำมาเปรียบเทียบกับสำนวนจีน เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ในชั้นเรียน นอกจากนี้ในการจัดการเรียนการสอนยังมีรูปภาพประกอบทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น ต่อมาเป็นชุดการสอนที่ 3 อาหารการกินของคนไทย มีคะแนนประสิทธิภาพร้อยละ 82.00 จากการสัมภาษณ์ผู้เรียนส่วนใหญ่มีคนสนใจและอยากรู้จักอาหารไทย รวมถึงอยากทำอาหารไทย การเรียนรู้เรื่องอาหารการกินของคนไทยรวมถึงคำที่ใช้เรียกในการประกอบอาหารทำให้ผู้เรียนรู้จักกรรมวิธีการทำอาหารของคนไทย และรู้จักภูมิปัญญาไทย ชุดการสอนที่ 4 สีกับการแต่งกายของคนไทย มีค่าประสิทธิภาพร้อยละ 81.33 ชุดการสอนนี้มีผู้เรียนหลายคนให้ความสนใจ ชอบการเรียนรู้เรื่องสี โดยผู้วิจัยเริ่มจากการเปิดเพลงเกี่ยวกับสีให้ผู้เรียนเพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียน จากนั้นให้ผู้เรียนรู้จักคำเรียกสีของคนไทยซึ่งแสดงถึงความคิดของคนไทยและการใช้คำเรียกสีของคนไทยเป็นเรื่องใหม่ที่ผู้เรียนไม่เคยรู้มาก่อนจึงสนใจมากเป็นพิเศษ อีกทั้งยังสนใจการแต่งกายแบบไทยจึงมีผู้เรียนจึงทำคะแนนได้ดี ชุดการสอนที่ 7 การรดน้ำสังข์ มีประสิทธิภาพ ร้อยละ 80.67 เนื้อหาเกี่ยวกับการแต่งงานผู้เรียนเคยเรียนมาแล้วในวิชาวันหยุดและประเพณี จึงทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจคำศัพท์และบทอ่านได้รวดเร็ว ชุดการสอนที่ 8 การทำบุญงานศพ มีค่าประสิทธิภาพร้อยละ 79.33 ชุดการสอนนี้แม้จะเป็นชุดรองสุดท้ายหากเรียงลำดับตามความยากง่าย แต่เนื่องจากเป็นบทอ่านสั้น กระชับ เนื้อหาไม่ยากต่อการทำความเข้าใจ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้สอบถามเปรียบเทียบเกี่ยวกับประเพณีศพของจีนเพื่อให้ผู้เรียนเห็นความเหมือนและความแตกต่างจึงทำให้ผู้เรียนทำคะแนนได้ดี ประกอบกับที่ผู้เรียนเคยเรียนเนื้อหาเรื่องนี้มาก่อนแล้วจึงสามารถทำความเข้าใจได้อย่างรวดเร็ว ชุดการสอนที่ 5 การโกนจุกแบบไทย มีค่าประสิทธิภาพร้อยละ 78.00 ชุดการสอนนี้หากเรียงตามลำดับความยากง่ายของบทเรียน ถือว่าอยู่ในระดับกลาง แต่ผู้เรียนทำคะแนนได้ไม่ดี เนื่องจากเป็นเนื้อหาที่ยังไม่เคยเรียนมาก่อน ประกอบกับมีเนื้อหาจากบทอ่านนวนิยายจำนวนมาก และคำศัพท์ยากหลายคนจึงทำให้ผู้เรียนสับสน ชุดการสอนที่ 6 การอุปสมบท มีค่าประสิทธิภาพ

ร้อยละ 76.67 ชุดการสอนนี้แม้ผู้เรียนจะรู้จักพระสงฆ์และรู้จักพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนาบางอย่าง เนื่องจากเคยเรียนในรายวิชาประเพณีและวันหยุด แต่ชุดการสอนนี้มีบทอ่านจำนวนมากเนื้อหา กล่าวถึงพิธีอุปสมบทหลายขั้นตอน คำศัพท์ในชุดการสอนก็เป็นคำเฉพาะที่ใช้กับพระสงฆ์ซึ่งผู้เรียน ไม่เคยรู้จักมาก่อน ซึ่งต้องจำคำศัพท์ให้ได้จะได้อ่านเข้าใจแต่ในระยะเวลาเรียนที่จำกัดทำให้ผู้เรียน จดจำคำศัพท์เกี่ยวกับพระสงฆ์ไม่ได้ทั้งหมด จึงทำให้สับสนและไม่เข้าใจเนื้อหา และชุดการสอนที่ 9 ในหลวงกับประชาชนชาวไทย ชุดการสอนนี้มีค่าประสิทธิภาพต่ำสุดคือ 74.67 เนื่องจากบทอ่าน นวนิยายมีจำนวนมาก โดยจะแยกเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจที่ปรากฏในนวนิยายของ รัชกาลที่ 5 รัชกาลที่ 6 รัชกาลที่ 7 และรัชกาลที่ 8 ซึ่งเป็นเรื่อง que ผู้เรียนไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อน นอกจากนี้ผู้เรียนต้องเรียนคำราชาศัพท์จำนวนมากต้องใช้เวลาในการจำและทำความเข้าใจ ทั้งนี้ เวลาที่ใช้จัดการเรียนสอนมีจำกัดและเป็นเรื่อง que ผู้เรียนไม่เคยเรียนมาก่อนจึงทำให้ชุดการสอนนี้เป็น ชุดการสอนที่ยากที่สุดทำให้ผู้เรียนทำคะแนนได้คะแนนต่ำ

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนเพื่อหาประสิทธิภาพ E2

แบบทดสอบหลังเรียนเป็นข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือกที่ได้มาจากการคัดเลือกข้อสอบ ระหว่างเรียนในชุดการสอนแต่ละชุด ผู้วิจัยเลือกข้อสอบหลังเรียนทั้งหมด 50 ข้อ ข้อละ 2 คะแนน คะแนนเต็ม 100 คะแนน มีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 12 แสดงคะแนนการทำแบบทดสอบหลังเรียนของการทดลองครั้งที่ 3

คนที่	คะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน คะแนนเต็ม 100
1	86
2	92
3	64
4	64
5	70
6	94
7	72
8	72
9	82
10	70
11	80

ตาราง 12 (ต่อ)

คนที่	คะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน คะแนนเต็ม 100
12	82
13	78
14	68
15	90
Σx	1164
\bar{x}	77.60
E2	77.60

จากตารางพบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่อง สี่แผ่นดิน สำหรับนักศึกษาชาวจีนคือร้อยละ 77.60 ผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพตัวที่สองที่กำหนดไว้ ($E2=75$) จากการวิเคราะห์ข้อมูลและการสัมภาษณ์พบว่าผู้เรียนจำนวน 3 คน ได้คะแนนแบบทดสอบหลังเรียนสูงกว่าร้อยละ 90.00 สูงสุดคือร้อยละ 94.00 แสดงว่าผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาเป็นอย่างดี ประกอบกับผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานในระดับเก่ง ตั้งใจเรียน ไม่เคยขาดเรียน ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดีจึงทำให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้ด้านภาษาและวัฒนธรรม รวมถึงการอ่านจับใจความ ทั้งนี้มีผู้เรียนจำนวน 2 คน ที่ได้คะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ 64.00 ผู้สอนสังเกตว่าเป็นผู้เรียนอ่อน ทำความเข้าใจเนื้อหาช้ากว่าคนอื่น ๆ ไม่กล้าซักถาม จะต้องให้ผู้วิจัยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ ประกอบกับไม่ได้ทบทวนเนื้อหาก่อนทำแบบทดสอบหลังเรียนจึงจำเนื้อหาไม่ได้ทำให้ได้คะแนนต่ำ

สรุปได้ว่าชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่อง สี่แผ่นดิน สำหรับนักศึกษาชาวจีนมีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ที่กำหนด 75/75 โดยแบบทดสอบระหว่างเรียนมีค่าประสิทธิภาพเฉลี่ย $E1=79.85$ และประสิทธิภาพคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบหลังเรียน $E2=77.60$ คะแนนแบบทดสอบระหว่างเรียนสูงกว่าแบบทดสอบหลังเรียน เนื่องจากการเรียนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายมีเนื้อหายาก ระหว่างจัดการเรียนการสอนในส่วนของบทอ่านนวนิยายซึ่งเป็นเรื่องที่ผู้เรียนไม่เคยเรียนมาก่อน ผู้เรียนจะต้องอ่านเรื่องราวและจับประเด็นสำคัญที่นำเสนอให้ได้ แต่เนื่องจากบทอ่านที่นำเสนอ ยังมีบางคำที่ผู้เรียนไม่รู้ความหมาย ซึ่งผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจเรื่องราวได้จากผู้สอนเป็นผู้ทบทวน เล่าเรื่องราว พร้อมอธิบายอารมณ์ ความรู้สึกของตัวละคร รวมถึงประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านให้ผู้เรียนเข้าใจมากขึ้น ส่วนไปความรู้ด้านการใช้ภาษาในแต่ละชุดการสอน เนื้อหาบางเรื่องผู้เรียนเคยเรียนมาก่อนจึงเข้าใจได้รวดเร็ว สำหรับเนื้อหาที่ผู้เรียนยังไม่เคยเรียนมาก่อนจะมีผู้สอนช่วยอธิบายโดยใช้สื่อหลากหลายประเภทมาช่วยเสริม

ความเข้าใจแก่ผู้เรียนจึงทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่ายขึ้น หลังจากเรียนชุดการสอนแต่ละชุดทำชั่วโมง จะให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน ผู้เรียนส่วนใหญ่จะทำคะแนนได้ดี เนื่องจากยังจดจำเนื้อหาที่สอนได้จึงทำคะแนนระหว่างเรียนได้ดีกว่าแตกต่างกับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนซึ่งผู้เรียนจะทำหลังจากที่เรียนชุดการสอนครบทั้ง 9 ชุด เนื่องจากการทดลองนี้เป็นการทดลองนอกเวลาเรียน ผู้เรียนที่ขยันทบทวนเนื้อหาสามารถจำเนื้อหาได้และทำคะแนนได้ดี แต่ส่วนใหญ่จะไม่ค่อยมีเวลาทบทวนบทเรียนเนื่องจากมีการบ้านและต้องทำกิจกรรมในห้องเรียนหลากหลาย ประกอบกับเนื้อหาแต่ละชุดการสอนยากและมีจำนวนมาก ผู้เรียนไม่สามารถจำได้ทั้งหมดจึงได้คะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบหลังเรียนน้อยกว่าก่อนเรียนแต่ยังผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพ $E1/E2 = 70/70$

3. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ความก้าวหน้าของผู้เรียน

การพิจารณาหาค่าดัชนีประสิทธิผลเป็นการวัดผลความก้าวหน้าการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง โดยวัดจากคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน โดยอาศัยการหาค่าดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index: E.I.) (ประสาธน์ เองเฉลิม, 2556: 218-219) ดังนี้

$$E.I. = \frac{P2 - P1}{Total - P1}$$

เมื่อ	P1	แทน	ผลรวมคะแนนก่อนเรียนของทุกคน
	P2	แทน	ผลรวมคะแนนหลังเรียนของทุกคน
	Total	แทน	ผลคูณของจำนวนนักเรียนกับคะแนนเต็ม

ข้อสังเกตเกี่ยวกับค่า E.I. ดัชนีประสิทธิผลจะค่าสูงสุดเท่ากับ 1.00 แสดงว่าคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนมากกว่าคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียน หมายถึงชุดการสอนที่ใช้มีประสิทธิภาพ แต่หากได้ค่า E.I. ดัชนีประสิทธิผลติดลบ -1.00 หรือมีค่าลบมากกว่านั้นแสดงว่าคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนมากกว่าแบบทดสอบหลังเรียน หมายถึงชุดการสอนที่ใช้ไม่มีประสิทธิภาพ

ตาราง 13 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลต่างระหว่างคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนในการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

คนที่	คะแนนแบบทดสอบก่อนเรียน	คะแนนแบบทดสอบหลังเรียน	ผลต่าง
	(100 คะแนน)	(100 คะแนน)	
1	52	86	34
2	52	92	40
3	28	64	36
4	50	64	14
5	44	70	26
6	60	94	34
7	28	72	44
8	52	72	20
9	40	82	42
10	40	70	30
11	40	80	40
12	58	82	24
13	38	78	40
14	30	68	38
15	40	90	50
คะแนนรวม	652	1164	512
E.I.		0.6037	

จากตาราง 13 พบว่าคะแนนรวมของแบบทดสอบก่อนเรียนคือ 652 คะแนน ส่วนคะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียนคือ 1164 คะแนน มีผลต่างอยู่ที่ 512 คะแนน ดัชนีประสิทธิผลคือ 0.60 แสดงว่า ชุดการสอนนี้มีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้าและสามารถพัฒนาการอ่านจับใจความ หลังจากการเรียนชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่อง **สี่แผ่นดิน** สำหรับนักศึกษาชาวจีน

ผลต่างคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนของผู้เรียนคนที่ 14 ได้มากที่สุดคือ 50 ซึ่งได้เกินครึ่งของคะแนนเต็มเมื่อเทียบกับคะแนนก่อนเรียนคือ 40 คะแนน การที่ผู้เรียนมีคะแนนผลต่างมากผู้วิจัยสังเกตว่าผู้เรียนมีความรู้ภาษาไทยระดับสูง มั่นใจในตัวเอง แต่ไม่ระมัดระวังระหว่างทำแบบทดสอบก่อนเรียน สอดคล้องกับให้การสัมภาษณ์ของผู้เรียนพบว่า ผู้เรียนอ่านข้อสอบไม่ละเอียด จึงทำให้ได้คะแนนแบบทดสอบก่อนน้อย แต่หลังจากผู้วิจัยกล่าวตักเตือนว่าควรตรวจสอบอย่างละเอียด

รอบคอบก่อนส่งงานทุกครั้งเพื่อจะไม่เกิดข้อผิดพลาด ผู้เรียนก็เข้าใจและปฏิบัติตาม คะแนนแบบทดสอบหลังเรียนจึงได้มากกว่าก่อนเรียน ประกอบกับผู้เรียนเป็นคนตั้งใจเรียน เข้าเรียนทุกครั้งให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมในชั้นเรียนเป็นอย่างดี และส่งงานตรงเวลาทุกครั้งตามที่ได้รับมอบหมาย เมื่อไม่เข้าใจคำศัพท์หรือเนื้อหาต่างๆจะซักถามทันที หลังการเรียนชุดการสอนแต่ละชุดจะนำบทเรียนไปทบทวน และบางครั้งจะซักถามนอกเวลาเรียนด้วย นอกจากนี้ยังเป็นคนที่สนใจศึกษาความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยหลายด้าน เช่น วัฒนธรรมไทย วรรณคดีไทย นวนิยายไทยละครไทย และการท่องเที่ยวไทย เคยมาเที่ยวประเทศไทยหลายครั้ง และเป็นคนใฝ่รู้นอกจากการเรียนชุดการสอน ผู้เรียนมักมีคำถามที่น่าสนใจนำมาซักถามจึงทำให้ได้คะแนนดีขึ้นหลังจากเรียนชุดการสอนแต่ละชุด สำหรับผลต่างของคะแนนที่มีความก้าวหน้าน้อยคือ 14 คะแนนของผู้เรียนคนที่ 4 เป็นผู้เรียนมีปัญหาด้านทักษะการอ่านและการเขียน การจัดการเรียนการสอนในช่วงแรกผู้วิจัยให้ผู้เรียนแต่ละคนลองอ่านออกเสียงจากบทอ่าน พบว่าผู้เรียนอ่านไม่คล่องและไม่เข้าใจคำศัพท์หลายคำ เมื่อให้ผู้เรียนเขียนตอบคำถามก็ไม่สามารถเขียนตอบได้เนื่องจากไม่เข้าใจคำถาม มักจะเขียนตอบคำถามสั้นๆ ยังไม่สามารถเขียนเป็นประโยคยาวๆได้ หรือเขียนคำตอบด้วยภาษาอังกฤษ จากการสัมภาษณ์ผู้เรียนพบว่าผู้เรียนมาประเทศไทยเป็นครั้งแรก การเรียนภาษาไทยและการใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันเมื่ออยู่ในประเทศไทย สภาพแวดล้อมช่วยฝึกการฟังและการพูดของผู้เรียนให้ดีขึ้น เพราะตอนที่เรียนภาษาไทยในประเทศจีนผู้เรียนได้รับการฝึกฝนเฉพาะในห้องเรียน แต่ในห้องเรียนยังใช้ภาษาจีนติดต่อสื่อสาร จึงไม่ค่อยพัฒนาทักษะทางภาษาไทย เมื่อมีโอกาสมาเรียนที่ประเทศไทยผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการฟังและการพูดดีขึ้น แต่ยังไม่ค่อยได้รับการฝึกฝนทักษะการอ่าน เมื่อผู้วิจัยให้ผู้เรียนแต่ละคนอ่านออกเสียงบทอ่านที่ละคนพบว่าผู้เรียนขาดความมั่นใจออกเสียงเบาเนื่องจากกลัวว่าจะอ่านออกเสียงไม่ถูกต้อง ประกอบกับชุดการสอนมีบทอ่านมีความยาว และมีเนื้อหายากจึงทำให้ขาดแรงจูงใจในการเรียน ผู้วิจัยจึงให้คำแนะนำ คอยสอบถาม พยายามหาแรงจูงใจ และสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้เรียนโดยฝึกให้มีส่วนร่วมในชั้นเรียน เช่น การแสดงความคิดเห็น การตอบคำถาม การทำกิจกรรมกลุ่ม และให้คำชมเชยเป็นกำลังใจแก่ผู้เรียนช่วยให้ผู้เรียนมีความมั่นใจขึ้น จึงทำให้มีพัฒนาการเรียนที่ดีขึ้น แต่ทั้งนี้ยังขาดการทบทวนเนื้อหาหลังเรียนจึงทำให้ผู้เรียนมีผลต่างคะแนนความก้าวหน้าไม่มากเท่าที่ควร

กล่าวโดยสรุปภาพรวมแล้วผู้เรียนทุกคนมีความก้าวหน้าในการเรียนชุดการสอนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่อง **สี่แผ่นดิน** สำหรับนักศึกษาชาวจีน แต่จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งนักศึกษาในกลุ่มนี้มีทั้งผู้เรียนกลุ่มเก่ง ปานกลาง และอ่อนรวมกัน การพัฒนาความสามารถจากการใช้ชุดการสอนของผู้เรียนจึงขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง ทั้งความแตกต่างระหว่างบุคคล การจัดการเรียนการสอน การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน สภาพแวดล้อมภายนอก รวมถึงประสบการณ์ของผู้เรียนก็มีส่วนช่วยในการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเช่นกัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ปริญญานิพนธ์เรื่องชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน สำหรับนักศึกษาชาวจีน เป็นการสร้างชุดการสอนซึ่งจะทำให้ให้นักศึกษาชาวจีนได้เรียนรู้ด้านภาษา และวัฒนธรรมไทยควบคู่กับการพัฒนาการอ่านจับใจความโดยใช้สื่อวรรณกรรม มีเกณฑ์การหาประสิทธิภาพของชุดการสอน คือ 75/75 และหาค่าดัชนีประสิทธิผลเพื่อวัดพัฒนาการผู้เรียน ดังที่ผู้วิจัยจะกล่าวสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

ความมุ่งหมายของปริญญานิพนธ์เรื่องนี้คือเพื่อสร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินสำหรับนักศึกษาชาวจีนที่มีผลต่อการพัฒนาการอ่านจับใจความ โดยความสำคัญของการวิจัยจะเน้นการใช้สื่อวรรณกรรมส่งเสริมความรู้ด้านภาษาและวัฒนธรรมไทย ควบคู่กับการพัฒนาการอ่านจับใจความสำหรับผู้เรียนชาวจีน ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย โดยจะเริ่มจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อสอนภาษาและวัฒนธรรม เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการนำไปสร้างชุดการสอน ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ประกอบด้วย ชุดการสอนจำนวน 9 ชุด แบบทดสอบระหว่างเรียนจากชุดการสอนทั้ง 9 ชุด ชุดละ 10 ข้อ รวมเป็นจำนวน 90 ข้อ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของชุดการสอนจำนวน 50 ข้อ

เมื่อผู้วิจัยสร้างเครื่องมือเรียบร้อยแล้วจึงให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบ แล้วนำไปแก้ไขเพื่อให้ชุดการสอนที่มีคุณภาพ จากนั้นนำเครื่องมือที่ได้ไปใช้ในการทดลองครั้งที่ 1 กับกลุ่มทดลองจำนวน 1 คน และครั้งที่ 2 กับกลุ่มทดลองจำนวน 3 คน ซึ่งหลังการทดลองทุกครั้งผู้วิจัยจะต้องนำข้อเสนอแนะมาวิเคราะห์ ปรับปรุง แก้ไขโดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ตรวจสอบทุกครั้ง จากนั้นนำเครื่องมือมาปฏิบัติใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คน ซึ่งเป็นนักศึกษาชาวจีนระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยยูนนานนอร์มอล (Yunnan Normal University) วิชาเอกภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 แลกเปลี่ยนที่คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 15 คน คัดเลือกแบบเจาะจงโดยเป็นผู้มีความรู้ภาษาไทยระดับกลาง และเรียนรายวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทยเพื่อหาค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนคือ 75/75 และหาค่าดัชนีประสิทธิผลเพื่อวัดพัฒนาการผู้เรียน

การทดลองครั้งที่ 1 กลุ่มทดลองจำนวน 1 คนเป็นนักศึกษาชาวจีนที่ศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 คณะภาษาและวัฒนธรรมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มหาวิทยาลัยชนชาติกวางสี (Guangxi University) ที่มาแลกเปลี่ยนเรียนที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผลการทดลองคะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 66 คะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบ

ระหว่างเรียน คิดเป็นร้อยละ 78.88 และคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 90 จากผลคะแนนเฉลี่ยที่ผู้เรียนได้คะแนนสูงเนื่องจากผู้เรียนมีพื้นฐานภาษาไทยในระดับดีชอบเรียนรู้สิ่งใหม่ ตั้งใจเรียนและให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมระหว่างเรียนเป็นอย่างดี กล้าแสดงความคิดเห็น รู้จักซักถามเนื้อหาที่ไม่เข้าใจ กลุ่มทดลองแสดงความคิดเห็นว่าหากผู้เรียนได้ทำความรู้จักตัวละครและเรื่องย่อนวนิยายเรื่อง **สี่แผ่นดิน** จะทำให้ผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงนำปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำโดยปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทแล้วดำเนินการเล่าเรื่องย่อและแนะนำตัวละครก่อนการเรียนจากชุดการสอนในการทดลองครั้งที่ 2

การทดลองครั้งที่ 2 กลุ่มทดลองจำนวน 3 คนเป็นนักศึกษาชาวจีนที่ศึกษาในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 วิชาเอกภาษาไทย คณะภาษาต่างประเทศ วิทยาลัยศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยยูนนานนอร์มอล (Yunnan Normal University) แลกเปลี่ยนเรียนที่วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พระนครใต้ โดยแบ่งนักศึกษาจีนทั้ง 3 คนเป็นผู้เรียนที่มีระดับผลการเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน ผู้วิจัยคัดเลือกผู้เรียนที่มีระดับผลการเรียนที่แตกต่างกันเพื่อตรวจสอบความยากง่ายของเนื้อหาทำให้ชุดการสอนมีความเหมาะสมกับนักศึกษาจีนทั้งชั้นเรียนซึ่งมีระดับความสามารถในการใช้ภาษาไทยแตกต่างกัน ผลการทดลองพบว่ากลุ่มทดลองได้คะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบก่อนเรียนร้อยละ 44 คะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบระหว่างเรียนร้อยละ 77.04 และคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบหลังเรียนร้อยละ 82.66 แสดงว่าผู้เรียนแต่ละคนมีความรู้ความสามารถในระดับที่ต่างกัน คนที่ 1 ได้ผลต่างคะแนนของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมากที่สุด แม้คะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนจะเท่ากับผู้เรียนคนที่ 2 แต่เป็นคนชอบและสนใจเรื่อง **สี่แผ่นดิน** ผู้เรียนเคยดูละครมาก่อนแต่ไม่เข้าใจเนื้อหา จึงสนใจอ่านนวนิยายเรื่อง **สี่แผ่นดิน** อีกทั้งยังเป็นคนที่รู้จักซักถาม สนใจศึกษาหาความรู้จึงได้คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนดีขึ้น คิดเป็นคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนร้อยละ 84 คนที่ 2 เป็นผู้เรียนที่ใช้เวลาในการอ่านบทอ่านและเขียนใบกิจกรรมช้ากว่าคนอื่น แต่มีความพยายามและตั้งใจเรียนทำให้ได้คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนร้อยละ 78 และคนที่ 3 เป็นคนขยันตั้งใจเรียน สนใจศึกษาความรู้ด้านวัฒนธรรม โดยเฉพาะประวัติศาสตร์ รู้จักทบทวนและสอบถามเนื้อหาที่เรียน ทำให้ได้คะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบหลังเรียนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 86 จากการสัมภาษณ์และวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเมื่อผู้วิจัยเล่าเรื่องย่อและแนะนำตัวละครก่อนการทดลองทำให้ผู้เรียนเข้าใจและอ่านบทอ่านนวนิยายได้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังแนะนำว่าบางชุดการสอนมีเนื้อหาบทอ่านที่ยาวใช้เวลาอ่านนาน ทำให้เกินเวลาเรียนที่กำหนดไว้ จึงแนะนำให้ผู้สอนเกริ่นเหตุการณ์ก่อนการอ่านบทอ่านแล้ว ตัดเนื้อหาสั้นลงเพื่อลดระยะเวลาที่ใช้ในการอ่าน ทำให้ผู้เรียนมีเวลาในการทำใบกิจกรรมมากขึ้น นอกจากนี้ยังแนะนำให้เพิ่มคำศัพท์ที่น่าสนใจ เช่น “พระยา” “ป่าว” เป็นต้น ซึ่งผู้วิจัยนำคำแนะนำดังกล่าวมาปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทแล้วปรับปรุงแก้ไข

การทดลองครั้งที่ 3 เป็นกลุ่มตัวอย่างปฏิบัติการจริง จำนวน 15 คน เป็นนักศึกษาชาวจีนระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยยูนนานนอร์มอล (Yunnan Normal University) วิชาเอกภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 แลกเปลี่ยนที่คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น คัดเลือกแบบเจาะจงซึ่งเป็นผู้มีความรู้ภาษาไทยระดับกลาง และเรียนวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย การทดลองครั้งนี้เป็นการนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยไปปฏิบัติจริงกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาค่าประสิทธิภาพชุดการสอน และศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลเพื่อสังเกตความก้าวหน้าของผู้เรียนจากการใช้ชุดการสอน ผลการทดลองพบว่าคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 43.46 คะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบระหว่างเรียนร้อยละ 79.85 และคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 77.60 ซึ่งคิดเป็นค่าประสิทธิภาพชุดการสอนเท่ากับ $79.85/77.60$ ทั้งนี้ค่าประสิทธิภาพระหว่างเรียนของชุดการสอนมีค่ามากกว่าค่าประสิทธิภาพหลังเรียนเนื่องจากชุดการสอนประกอบด้วย บทอ่านนวนิยาย ไบกิจกรรมทักษะการอ่าน ไบความรู้ด้านการใช้ภาษา ไบกิจกรรมเสริมทักษะการอ่าน และแบบทดสอบท้ายของชุดการสอน มีเนื้อหาที่ยาวและยาก ในระหว่างเรียนผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้คอยชี้แนะ ให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนได้ ผู้เรียนจึงเกิดการเรียนรู้และเข้าใจในช่วงเวลานั้น หลังการสอนแต่ละชุดก็ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบท้ายชุดการสอน ระหว่างนั้นผู้เรียนจะจดจำและทำความเข้าใจเนื้อเรื่องได้จึงทำให้คะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบระหว่างเรียนมีค่ามากกว่า เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบหลังเรียน เนื่องจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนจำนวน 50 ข้อมาจากการคัดเลือกคำถามจากแบบทดสอบหลังเรียนของชุดการสอนแต่ละชุด เป็นการวัดผลเพื่อประมวลความรู้ที่ได้จากการเรียนในชุดการสอนทั้ง 9 ชุด หากชุดการสอนใดมีเนื้อหาที่ยากผู้เรียนก็ไม่สามารถจดจำได้จึงตอบคำถามผิด ทั้งนี้จากการสอบถามผู้เรียนพบว่าชุดการสอนส่วนใหญ่มีเนื้อหาที่ผู้เรียนยังไม่เคยเรียนมาก่อน ในช่วงเวลาเรียนที่จำกัดผู้เรียนอาจไม่สามารถจดจำเรื่องราวได้ทั้งหมด คำศัพท์ยาก ประกอบกับขาดการทบทวนเนื้อหาจึงทำให้ผู้เรียนได้คะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบหลังเรียนน้อยกว่าแต่ยังผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ $75/75$ จากนี้ยังมีค่าดัชนีประสิทธิผล 0.60 ซึ่งคำนวณจากสูตรการคำนวณค่าดัชนีประสิทธิผลโดยใช้คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียนประกอบ พบว่าชุดการสอนนี้มีคุณภาพช่วยให้นักศึกษาชาวจีนที่มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 43.46 พัฒนาความรู้ด้านภาษาและวัฒนธรรมไทย รวมถึงการพัฒนาการอ่านจับใจความโดยหลังจากใช้ชุดการสอนทั้งหมดแล้วผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 77.60 สรุปได้ว่าชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินสำหรับนักศึกษาชาวจีนมีประสิทธิภาพ เหมาะสมที่จะนำไปใช้สอนและเป็นแนวทางในการสร้างชุดการสอนโดยใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทอื่นได้

อภิปรายผล

ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่อง **สี่แผ่นดิน** สำหรับนักศึกษาชาวจีนมี ประสิทธิภาพ 79.85/77.60 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 75/75 เนื่องจากผู้วิจัยได้นำสื่อวรรณกรรม ไทยมาสร้างชุดการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจภาษาและวัฒนธรรมไทย เกิดการเรียนรู้ ภาษาไทยที่ดีขึ้น เนื่องจากชุดการสอนเป็นการนำสื่อที่หลากหลายมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้ดียิ่งขึ้น ดังที่ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2520) กล่าวว่า ชุดการสอนเป็นการนำสื่อหลากหลายประเภทที่มีคุณค่ามาบูรณาการความรู้ ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และการใช้ชุดการสอนยังส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของผู้เรียน ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอนจึงเหมาะสมกับผู้เรียนชาวต่างประเทศ

ผู้วิจัยศึกษาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ พบว่าก่อนจัดการเรียนการสอน ให้กับนักศึกษาชาวจีน ควรจะวิเคราะห์ผู้เรียน รวมถึงความต้องการของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ที่ดีขึ้น การศึกษาพบว่าการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศที่ดีควรให้ผู้เรียนได้ เรียนรู้ภาษาควบคู่กับการเรียนรู้วัฒนธรรม ดังที่ สมพงศ์ วิทย์ศักดิ์พันธ์ (2548: 251-261) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ควรจะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะ ทางภาษาพร้อมกับวัฒนธรรมไทยหลากหลายด้าน เนื่องจากมีผลดีจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถสื่อสาร ในบริบทสังคมไทยได้ถูกต้อง ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อวัฒนธรรมไทย และให้ผู้เรียน เรียนรู้ภาษาได้อย่างสนุกสนาน

การใช้วรรณกรรมจัดการเรียนการสอน นอกจากผู้เรียนจะได้รับความเพลิดเพลินจาก การอ่านแล้ว ยังช่วยส่งเสริมความรู้ด้านภาษาและวัฒนธรรมรวมถึงพัฒนาทักษะทางภาษา ดังที่ ธวัช ปุณโณทก (2527: 10-11) กล่าวว่าวรรณกรรมมีคุณค่าต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ทางด้านภาษา และช่วยฝึกทักษะการอ่าน อีกทั้งให้ความบันเทิงให้แก่ผู้อ่าน นอกจากนี้ยังสะท้อนสภาพสังคมใน หลากหลายแง่มุม ทั้งวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ รวมถึงกฎเกณฑ์ทางสังคม เช่น ค่านิยม จารีตประเพณีต่างๆ รวมถึงสะท้อนการเปลี่ยนแปลงของสังคมนั้นๆ ทั้งนี้นวนิยายเรื่อง **สี่แผ่นดิน** เป็นวรรณกรรมไทยที่ นำเสนอภาพสะท้อนของสังคมไทย ทั้งด้านวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ ของ คนไทยในช่วงเวลารัชกาลที่ 5 – รัชกาลที่ 8 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ยังมีการเปลี่ยนแปลง หลากหลายด้าน จึงจัดหมวดหมู่เป็นนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ เรื่องราวใน **สี่แผ่นดิน** จะเล่าเรื่อง เกี่ยวกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของ “พลอย” ที่รับใช้เสด็จในพระบรมมหาราชวัง การใช้นามเล่าเรื่องใน พระราชวังเป็นสิ่งที่คนทั่วไปไม่อาจสัมผัสได้ เนื่องจากคนส่วนใหญ่ที่ทำงานในวังล้วนมาจากตระกูล ขุนนางชั้นสูง การอ่านนวนิยายเรื่อง **สี่แผ่นดิน** ทำให้ได้ความรู้หลากหลายอย่าง เช่น การแต่งกาย ครอบครัวยุคไทย อาหารการกินของไทย อีกทั้งยังสอดแทรกค่านิยม ขนบธรรมเนียม ประเพณีใน สังคมไทย ได้แก่ ประเพณีลอยกระทง ประเพณีเกี่ยวกับชีวิต ทั้งการทำขวัญ การโกนจุก การบวช การแต่งงาน และการทำศพ รวมถึงค่านิยมต่างๆ ทั้งการกินหมาก การถ่ายรูป จักรยาน การสวมหมวก เป็นต้น

นอกจาก**สี่แผ่นดิน**จะนำเสนอความรู้ด้านวัฒนธรรมทั้งวิถีชีวิตชาววังและชาวบ้านแล้ว จุดเด่นของเรื่องยังแสดงให้เห็นถึง “ความจงรักภักดี” ต่อพระมหากษัตริย์ทุกพระองค์แม้ว่าชีวิตของ “พลอย” จะผ่านเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงหลากหลายอย่าง แต่สิ่งที่ไม่เคยเปลี่ยนแปลงคือ “ความจงรักภักดี” ของพลอยที่มีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ เนื่องจากในวัยเด็กพลอยรับรู้เรื่องราวของพระมหากษัตริย์ผ่านบิดาซึ่งเป็นขุนนาง เมื่อโตขึ้นก็เป็นสาวชาววังใกล้ชิดเจ้านายและราชวงศ์ชั้นสูง ถึงแม้พลอยจะแต่งงานออกมาอยู่นอกวังแต่สามีและลูกของพลอยก็ได้ทำงานใกล้ชิดพระมหากษัตริย์ จึงทำให้พลอยรับรู้และเข้าใจพระราชกรณียกิจต่างๆของพระมหากษัตริย์แต่ละพระองค์ที่ทรงทำเพื่อประชาชนชาวไทยผ่านสายตาของตนเองและคนรอบข้างจึงทำให้เกิดความรักและเทิดทูนพระมหากษัตริย์ ยกให้พระมหากษัตริย์เป็นหลักเป็นที่พึ่งในการดำเนินชีวิต ดังนั้นเมื่อเกิดการสูญเสียผลัดแผ่นดินในแต่ละรัชสมัย อารมณ์ความรู้สึกของพลอยและคนรอบข้างต่างมีความโศกเศร้า เสียใจเหมือนขาดที่พึ่งในการดำเนินชีวิต สอดคล้องกับเหตุการณ์ในวันที่ 13 ตุลาคม 2559 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชเสด็จสวรรคต ประชาชนชาวไทยทุกคนล้วนแต่โศกเศร้า เสียใจไม่ต่างจากแม่พลอยในเรื่อง**สี่แผ่นดิน** เนื่องจากคนไทยทุกคนต่างรับรู้ว่าจะทรงงานหนักเพื่อประชาชนของพระองค์ตลอดระยะเวลาที่ทรงครองราชสมบัติ ถือได้ว่าผู้แต่งมีความสามารถด้านวรรณศิลป์เป็นอย่างมาก เนื่องจากสามารถสะท้อนความรู้สึกของคนไทยที่อยู่ในช่วงเวลานั้นได้อย่างสมจริง จนทำให้ช่วงเวลาที่ผ่านมาหลังจากการสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช นวนิยายเรื่อง**สี่แผ่นดิน**กลับมาได้รับความนิยมอีกครั้ง กล่าวได้ว่านวนิยายเรื่อง**สี่แผ่นดิน**มีความสมจริง นำเสนอภาพสะท้อนวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ประเพณีเกี่ยวกับชีวิตต่างๆ และที่สำคัญยังช่วยให้ผู้อ่านได้เข้าใจความสำคัญของพระมหากษัตริย์ที่มีต่อคนไทย นวนิยายเรื่องนี้จึงมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ

จากที่กล่าวข้างต้นนวนิยายเรื่อง**สี่แผ่นดิน**จึงเหมาะที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับผู้เรียนชาวจีน เพราะเป็นนวนิยายที่มีชื่อเสียงของประเทศไทย รวมถึงต่างประเทศด้วย ได้รับการแปลเป็นภาษาต่างประเทศ ทั้งภาษาอังกฤษ ภาษาเยอรมัน ภาษาญี่ปุ่น และภาษาจีนถึงสองสำนวน เนื้อหานวนิยายเล่าเรื่องชีวิตแม่พลอยที่เป็นลูกขุนนางได้ถวายตัวรับใช้เสด็จในพระบรมมหาราชวัง เช่นเดียวกับประวัติศาสตร์จีนที่ในอดีตที่ปกครองโดยพระมหากษัตริย์หลายราชวงศ์ มีชนชั้นซึ่งเป็นผู้ใกล้ชิดพระมหากษัตริย์เช่นเดียวกับขุนนาง และมีวังหลวงอันเป็นที่อยู่ของพระมหากษัตริย์เหมือนกัน การศึกษานวนิยายเรื่อง**สี่แผ่นดิน**จึงทำให้นักศึกษาชาวจีนได้เห็นความเหมือนและความแตกต่างของสังคมไทยและสังคมจีนในอดีตผ่านฝีมือการเล่าเรื่องด้วยฉากจริงเพื่อบันทึกรายละเอียดเบื้องหลังประวัติศาสตร์ของหม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมชมีชื่อเสียงและเป็นบุคคลสำคัญของไทย การนำนวนิยายเรื่อง**สี่แผ่นดิน**มาใช้ในการสอนจึงน่าสนใจ เพราะนอกจากจะได้รับความบันเทิงแล้ว ยังได้เรียนรู้เหตุการณ์สำคัญในแต่ละยุคสมัยจากการอ่านจับใจความด้วย

การวิจัยเชิงทดลองครั้งนี้นอกจากการสร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่อง **สี่แผ่นดิน** สำหรับนักศึกษาชาวจีนที่มีคุณภาพแล้ว ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลจากสื่อหลากหลายประเภท รวมถึงการเพิ่มเติมประสบการณ์จากการไปทัศนศึกษา ทำให้ผู้วิจัยเรียนรู้วิธีการคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งผู้วิจัยหวังว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นจะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทย รวมถึงช่วยพัฒนาการอ่านจับใจความผ่านสื่อวรรณกรรมเรื่อง **สี่แผ่นดิน**

ข้อเสนอแนะ

1. ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่อง **สี่แผ่นดิน** สำหรับนักศึกษาชาวจีนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นชุดการสอนที่ต้องมีครูผู้สอน หากพัฒนารูปแบบการนำเสนอให้ละเอียดขึ้นสามารถสร้างเป็นแบบเรียนที่ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตัวเองได้

2. แนวคิดในการสร้างชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่อง **สี่แผ่นดิน** สำหรับนักศึกษาชาวจีนอาจนำไปสร้างสื่อการสอนประเภทอื่นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติได้

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2540). คู่มือการใช้ภาพประกอบการสอนวรรณกรรมสำหรับได้ระดับมัธยมศึกษา.
กรุงเทพฯ: อรุณสารลาดพร้าว.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2536). เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เอดิสัน เพรสโปรดักส์.
----- (2549). เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. (2534). สี่แผ่นดิน. กรุงเทพฯ: ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ จำกัด.
----- (2548). สี่แผ่นดิน. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- จักรกฤษณ์ ดวงพัตรา; และสายวรุณ น้อยนิมิตร. (2553). สี่แผ่นดิน: อมตนวนิยายไทย.
นวนิยาย: บทวิจารณ์นวนิยายสิบสามเรื่องของศิลปินแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: แพรวสำนักพิมพ์.
- เงิน เก็ม ตู. (2552). ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม เรื่อง “วันสำคัญของไทย”.
สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชนิดา หอวัฒนพิบูลย์. (2557). แบบเรียนภาษาไทยเชิงวัฒนธรรมเรื่อง โขน สำหรับนักเรียนระดับชั้น
เเยียร์ 6 โรงเรียนนานาชาติเซนต์แอนดรูว์สสาร. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะ
ภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชนินทร์ ยาระณะ. (2530). การผลิตชุดการสอนวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ผู้ไม่เคยเรียนภาษาอังกฤษมาก่อน. การค้นคว้าแบบอิสระ กศ.ม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา).
เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2521). นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษากับการสอนอนุบาล. กรุงเทพฯ:
ไทยวัฒนาพานิช.
----- (2523). นวัตกรรมทางการศึกษา. เอกสารประกอบชุดเทคโนโลยีและสื่อสาร
การศึกษา หน่วยที่ 11-15. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
----- (2530). หลักการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
----- (2556, มกราคม - มิถุนายน). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน.
วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย. ปีที่ 5(1): หน้า 7 - 20. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เชษฐวัช ชาวกาญจนกิจ. (2557). การพัฒนาชุดการสอนวิชาอังกฤษเรื่อง การอ่านจับใจความ
สำหรับช่วงชั้นที่ 4. สารนิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ไชยยศ เรื่องสุวรรณ. (2526). การบริหารสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

- จิตติมา งามโชคสมุทร. (2555). ชุดการสอนสนทนาภาษาไทยเบื้องต้นเพื่อการทำงานสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศในบริษัท อินโดรามา โพลีเอสเตอร์ จำกัด (มหาชน). สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ณัฐวดี สภาพรต. (2553). แบบเรียนภาษาไทยเรื่องวิถีชีวิตไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ดนยา วงศ์ชนะชัย. (2542). การอ่านเพื่อชีวิต. พิษณุโลก: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม
- ดวงคิด วงศ์ชนะชัย. (2539). การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาประถมศึกษา). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- ธนาพันธ์ ตรงดีและคณะ. (2551). วัฒนธรรมการใช้ภาษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. มหาสารคาม: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธวัช ปุณโณทก. (2527). แนวทางการศึกษาวรรณกรรมปัจจุบัน. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ธัญเทพ กองสุข. (2557). ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWLH PLUS ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (วิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธัญรัตน์ พูลสวัสดิ์. (2554). ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องภาษาและวัฒนธรรมไทยในการเล่นของเด็กไทยสำหรับชาวต่างชาติ. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นวลทิพย์ เพิ่มเกษร. (2552). การสอนทักษะฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาไทยแก่ผู้เรียนชาวต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: มิสเตอร์ก๊อปปี.
- นิตยา วิจารณ์ันท์. (2551). การสร้างแบบเรียนเรื่องการทำบุญสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บรรพต ศิริชัย. (2558). ประสบการณ์การสอนภาษาไทยที่สาธารณรัฐประชาชนจีน : มหาวิทยาลัยต้าหลี่ มณฑลยูนนาน. ใน เอกสารประกอบการประชุมวิชาการระดับชาติ “ภาษา วรรณคดีไทย และการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ: การเรียนรู้และสร้างสรรค์จากสังคมไทยสู่สังคมโลก” ครั้งที่ 2. หน้า 28-43. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญเกื้อ ควรวาเวช. (2530). นวัตกรรมการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ภาควิชาทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2541). *การพัฒนาการสอน*. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.
- บุญยฤทธิ์ คงคาเพ็ชร. (2526). *การผลิตสื่อการสอน*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เบญจรัตน์ ปิ่นเวหา. (2549). *การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบการสอน*. ปริญญาญานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- ประสาธน์ เนื่องเฉลิม. (2556). *วิจัยการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประสิทธิ์ชัย สำเภาทอง. (2555). *ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ*. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปัญญา รุ่งเรือง. (2551). *การศึกษาผลการเรียนรู้เรื่อง ภูมิศาสตร์ประเทศไทย โดยใช้วิธีสอนที่ใช้ชุดการเรียนรู้กับวิธีสอนแบบปกติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- พัชนี ภัคดี. (2545). *การศึกษาผลการใช้สื่อในชีวิตประจำวันประกอบการสอนอ่านภาษาอังกฤษที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- พิสนุ พงศ์ศรี. (2552). *การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย*. กรุงเทพฯ: ด่านสุทธาการพิมพ์.
- ไพริน วงษ์ชายะ. (2538). *การใช้ชุดการสอนเพื่อเตรียมความพร้อมทางภาษา สำหรับนักเรียนชั้นเด็กเล็กที่พูดภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาประถมศึกษา). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- ปาง จื่อหวี. (2552). *ชุดการสอนทักษะการพูดภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวและการโรงแรมสำหรับนักศึกษาจีน*. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ภัทรพร หิรัญภัทร์. (2548). *การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมกับการเรียนการสอนภาษาที่สอง. วารสารภาษาและวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- มีชัย คุณนาคูณ์. (2540). *สื่อการสอน*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มูรอด มูซอ. (2554). *แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความเบื้องต้นสำหรับชาวต่างชาติ*. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รินฤทัย สัจจพันธ์. (2549). *สุนทรียรสแห่งวรรณคดี*. กรุงเทพฯ: ณ เพชร.

- เล เจิ่น หมาก ชาย. (2553). การสร้างแบบเรียนความรู้ทางวัฒนธรรมไทยเรื่องศิลปะไทยสำหรับ
นักศึกษาชาวเวียดนาม. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วัชรพล วิบูลศรีน. (2556). นวัตกรรมและสื่อการเรียนการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วันวิสาข์ พิมจินดา. (2556). การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความเรื่องสั้น สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โครงการหลักสูตรภาคภาษาอังกฤษ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย
รามคำแหง (ฝ่ายประถม). สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วรรัตน์ ซอเซวี. (2556). แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความจากนิทานสุภาษิตสำหรับชาวต่างชาติ.
สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วาสนา ชาวหา. (2533). สื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วาสนา ทวีกุลทรัพย์. (2557). ชุดการสอน. เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- แววมยุรา เหมือนนิล. (2538). การอ่านจับใจความ. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ศรีวิไล พลมณี. (2545). พื้นฐานการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ:
ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมพงศ์ วิทยศักดิ์พันธุ์. (2548, พฤศจิกายน). การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ.
วารสารวรรณวิทัศน์. ปีที่ 5: หน้า 232-260. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์.
- สมหวัง แสงสุนานนท์. (2542). การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ
ระหว่างการใช้ชุดการสอนและการสอนปกติ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาต่อเนื่อง)
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุจारी มีแดนไผ่. (2547). การเปรียบเทียบผลการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษแก่เด็กที่มีแรงจูงใจ
ใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยวิธีสอนแบบ SQ3R และวิธีสอนตามคู่มือครู.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุนันท์ สังข์อ่อน. (2526). สื่อการสอนและนวัตกรรมทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2537). หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2533). การผลิตชุดการสอนและชุดการสอนภาษาไทยเรื่อง "มาตรา
ตัวสะกด". สุพรรณบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1.

- สุพรรณณี อ่อนจาก. (2548). *การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการสอนอ่านโดยใช้นิทานประกอบภาพ*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. (2532). *การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2553). *สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา*. แพร์: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร์ เขต 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- เสาวภา นิสโกมล. (2553). *การสร้างชุดการสอนคำศัพท์ภาษาไทยระดับต้นสำหรับนักเรียนชาวต่างประเทศ*. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- โสมาวดี โอภาโส. (2542). *การศึกษาผลการใช้ชุดการสอน วิชาภาษาอังกฤษเสริมทักษะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- หลิน ชิวเหมย. (2558). *การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ สาธารณรัฐประชาชนจีน: อดีต ปัจจุบัน อนาคต. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการระดับชาติ “ภาษาวรรณคดีไทย และการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ: การเรียนรู้และสร้างสรรค์จากสังคมไทยสู่สังคมโลก” ครั้งที่ 2*. หน้า 28-43. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อัญชลี ทำทอง. (2554). *ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานพื้นบ้านสำหรับนักเรียนต่างชาติเเยียร์ 11 (มัธยมศึกษาปีที่ 4) โรงเรียนนานาชาติเซนต์จอร์จตัน*. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อศพร แสงอรุณเลิศ. (2551). *การใช้ภาพยนตร์เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษและการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับก้าวหน้า*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษ). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- อศวิน มณีราษฎร์. (2551). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีผลการเรียนวิชาการอ่านภาษาอังกฤษต่ำกว่าเกณฑ์โดยใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์*. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อุมาพร ทศนุรักษ์. *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย และความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบ CIRC กับการสอนอ่านตามคู่มือครู*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- Chao Peng. (2557). การสร้างแบบเรียนภาษาไทยจากวรรณกรรมที่สะท้อนวัฒนธรรมไทยและวิถีชีวิตของคนไทยสำหรับผู้เรียนชาวจีน. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- Huang Tingting. (2555). การสร้างแบบเรียนคำศัพท์ภาษาไทยจากเพลงไทยในคอนเสิร์ตคุณพระช่วย สําแดงสดครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 สําหรับนักศึกษาจีนเอกภาษาไทยชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยชนชาติกวางสี. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- Lado, Robert. (1964). *Language Teaching A Scientific Approach*. New York: McGraw-Hill.
- Luo Yiyun. (2549, มกราคม - มีนาคม). บทบาทของวิชา “การอ่านวรรณกรรมไทยร่วมสมัย” การเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ. *วารสารสวนดุสิต*. ปีที่ 3(8): หน้า 78-82. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- Xiang Xiaoyan. (2556). ชุดการสอนอ่านหนังสือพิมพ์ภาษาไทยสำหรับนักศึกษาจีน. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- Zang Li. (2557). แบบเรียนภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับนักศึกษาชาวจีน วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยยูนนานนอร์มอล สาธารณรัฐประชาชนจีน. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สัมภาษณ์

- Fan Chunxia. (2558, 11 กรกฎาคม). สัมภาษณ์โดย สิริมาศ แก้วกันทา ที่ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Hu Yue. (2558, 17 ตุลาคม). สัมภาษณ์โดย สิริมาศ แก้วกันทา ที่ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Jiang Yu. (2558, 11 กรกฎาคม). สัมภาษณ์โดย สิริมาศ แก้วกันทา ที่ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Liu Yuyan. (2558, 11 ตุลาคม). สัมภาษณ์โดย สิริมาศ แก้วกันทา ทาง จดหมายอิเล็กทรอนิกส์.
- Lu Xiaochuan. (2558, 11 กรกฎาคม). สัมภาษณ์โดย สิริมาศ แก้วกันทา ทาง จดหมายอิเล็กทรอนิกส์.
- Su Jiayan. (2558, 11 ตุลาคม). สัมภาษณ์โดย สิริมาศ แก้วกันทา ทาง จดหมายอิเล็กทรอนิกส์.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญและแบบประเมินคุณภาพเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ศธ 0519.12/ 4337

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๒๑ กรกฎาคม 2559

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน รองศาสตราจารย์แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย

เนื่องด้วย นางสาวสิริมาศ แก้วกันทา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่อง สี่แผ่นดิน สำหรับนักศึกษาชาวจีน” โดยมี อาจารย์ ดร.นิธอร พรอำไพสกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบชุดการสอน 1 เล่ม แบบประเมินคุณภาพชุดการสอน 1 ชุด และ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 1 ชุด ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวสิริมาศ แก้วกันทา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรินทร์ ชัยวิสุทธิธาดา)

คณบดีคณะวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 089 269 6592

แบบประเมินคุณภาพชุดการสอนโดยผู้เชี่ยวชาญ
ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินสำหรับนักศึกษาชาวจีน

.....

คำชี้แจง: โปรดประเมินความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ของท่านโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน
 ช่องระดับความคิดเห็นตามระดับประมาณค่าชุดการสอนซึ่งกำหนดเกณฑ์ตัดสินเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	คุณภาพดีมาก
ระดับ 4	หมายถึง	คุณภาพดี
ระดับ 3	หมายถึง	คุณภาพพอใช้
ระดับ 2	หมายถึง	คุณภาพน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	ต้องปรับปรุง

ที่	รายการ	ระดับการประเมิน					หมายเหตุ
		5	4	3	2	1	
1	แผนการสอนสอดคล้องกับชุดการสอนในแต่ละบท		✓				
2	ส่วนประกอบของแผนการสอนครบถ้วนสัมพันธ์กัน		✓				
3	เนื้อหาครอบคลุมวัตถุประสงค์			✓			
4	ระดับความยากง่ายของเนื้อหาเหมาะสมกับผู้เรียน			✓			
5	ความถูกต้องและความเหมาะสมของเนื้อหา			✓			
6	แบบฝึกหัดสอดคล้องกับวัตถุประสงค์			✓			
7	ความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอน			✓			
8	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน		✓				
9	ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนจากนวนิยายไทย			✓			
10	ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายไทย		✓				
11	ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อหา			✓			
12	สะดวกต่อการนำไปใช้		✓				

ที่ ศธ 0519.12/ 4331

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๒๓ กรกฎาคม 2559

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรัช วงศ์ภักดิ์ วัฒนา

เนื่องด้วย นางสาวสิริมาศ แก้วกันทา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่อง สีแผ่นดิน สำหรับนักศึกษาชาวจีน” โดยมี อาจารย์ ดร.นิธอร พรอำไพสกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบชุดการสอน 1 เล่ม แบบประเมินคุณภาพชุดการสอน 1 ชุด และ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 1 ชุด ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวสิริมาศ แก้วกันทา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรินทร์ ชัยวิสุทธางกูร)

คณบดีคณะวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเลข : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อนี้สัปดาห์ โทรทัศน์ 089 269 6592

แบบประเมินคุณภาพชุดการสอนโดยผู้เชี่ยวชาญ
ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินสำหรับนักศึกษาชาวจีน

.....

คำชี้แจง: โปรดประเมินความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ของท่านโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน
 ช่องระดับความคิดเห็นตามระดับประมาณค่าชุดการสอนซึ่งกำหนดเกณฑ์ตัดสินเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	คุณภาพดีมาก
ระดับ 4	หมายถึง	คุณภาพดี
ระดับ 3	หมายถึง	คุณภาพพอใช้
ระดับ 2	หมายถึง	คุณภาพน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	ต้องปรับปรุง

ที่	รายการ	ระดับการประเมิน					หมายเหตุ
		5	4	3	2	1	
1	แผนการสอนสอดคล้องกับชุดการสอนในแต่ละบท			✓			
2	ส่วนประกอบของแผนการสอนครบถ้วนสัมพันธ์กัน		✓				
3	เนื้อหาครอบคลุมวัตถุประสงค์		✓				
4	ระดับความยากง่ายของเนื้อหาเหมาะสมกับผู้เรียน		✓				
5	ความถูกต้องและความเหมาะสมของเนื้อหา		✓				
6	แบบฝึกหัดสอดคล้องกับวัตถุประสงค์		✓				
7	ความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอน		✓				
8	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน			✓			
9	ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนจากนวนิยายไทย		✓				
10	ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายไทย		✓				
11	ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อหา			✓			
12	สะดวกต่อการนำไปใช้			✓			

ข้อเสนอแนะ

ให้แก้ไขแผนปฏิบัติการตามพิจารณาของคณะผู้ศึกษา
โครงการนี้ของโรงเรียน และขอความเห็นจากโรงเรียน
ว่าโรงเรียนมีแผนปฏิบัติการอย่างไร และแผนปฏิบัติการนั้น
จะใช้งบประมาณอย่างไร ซึ่งในข้อสังเกต ความสัมพันธ์
ข้อที่ ๓ ของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ และข้อที่ ๒ แห่ง
กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

ข้อ ๔ ตามข้อสังเกตความชัดเจน ของกรมส่งเสริมการค้า
ระหว่างประเทศ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ และใน
ข้อที่ ๓ ของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ (การดำเนินงาน
แผนในข้อ ๓ ของโรงเรียน)

ข้อ ๕ ที่ว่า การจัดทำแผนปฏิบัติการนั้น แผนของโรงเรียน
ไม่ชัดเจน คงใช้ข้อที่ ๓ ของกรมส่งเสริมการค้า
ระหว่างประเทศ มาดำเนินการต่อไป

ข้อ ๖ ที่ว่า การดำเนินงาน แผนส่งเสริมการค้า
ระหว่างประเทศ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน
(.....)
วันที่..... 6 59

ที่ ศธ 0519.12/ 4335

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๖๑ กรกฎาคม 2559

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หทัยรัตน์ ทับพร

เนื่องด้วย นางสาวสิริมาศ แก้วกันทา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่อง สีแผ่นดิน สำหรับนักศึกษาชาวจีน” โดยมี อาจารย์ ดร.นิธิอร พรอ่ำไพสกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจชุดการสอน 1 เล่ม แบบประเมินคุณภาพชุดการสอน 1 ชุด และ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 1 ชุด ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวสิริมาศ แก้วกันทา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปริญทร์ ชัยวิสุทธางกูร)

คณบดีคณะวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัทพ์ 089 269 6592

แบบประเมินคุณภาพชุดการสอนโดยผู้เชี่ยวชาญ
ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินสำหรับนักศึกษาชาวจีน

คำชี้แจง: โปรดประเมินความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ของท่านโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน
 ช่องระดับความคิดเห็นตามระดับประมาณค่าชุดการสอนซึ่งกำหนดเกณฑ์ตัดสินเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	คุณภาพดีมาก
ระดับ 4	หมายถึง	คุณภาพดี
ระดับ 3	หมายถึง	คุณภาพพอใช้
ระดับ 2	หมายถึง	คุณภาพน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	ต้องปรับปรุง

ที่	รายการ	ระดับการประเมิน					หมายเหตุ
		5	4	3	2	1	
1	แผนการสอนสอดคล้องกับชุดการสอนในแต่ละบท		✓				
2	ส่วนประกอบของแผนการสอนครบถ้วนสัมพันธ์กัน		✓				
3	เนื้อหาครอบคลุมวัตถุประสงค์		✓				
4	ระดับความยากง่ายของเนื้อหาเหมาะสมกับผู้เรียน		✓				
5	ความถูกต้องและความเหมาะสมของเนื้อหา		✓				
6	แบบฝึกหัดสอดคล้องกับวัตถุประสงค์		✓				
7	ความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอน		✓				
8	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน		✓				
9	ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนจากนวนิยายไทย		✓				
10	ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายไทย	✓					
11	ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อหา		✓				
12	สะดวกต่อการนำไปใช้		✓				

ข้อเสนอแนะ

โดยภาพรวม ชุดการสอนนี้เหมาะสมระดับดี มีประโยชน์ต่อทางการศึกษาจริง

ขอให้ผู้ปรับปรุงแก้ตามที่เสนอแนะให้ในเล่ม จะทำให้งานชุดการสอนพวกนี้น่าสนใจ

หมอบทญ ร้อยลพภคณสิทธิ์ อธิบดีกรม

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(พล.ต. นกอินทรี ทวีพร)
วันที่ 16 / 8.ค. / 59

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ ศธ 0519.12/ 440 จ

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

7 กันยายน 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

เนื่องด้วย นางสาวสิริมาศ แก้วกันทา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาานิพนธ์ เรื่อง "ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่อง สี่แผ่นดิน สำหรับนักศึกษาชาวจีน" โดยมี อาจารย์ ดร.นิธอร พรอำไพสกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์

ในกรณี นี้ขอสืบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยใช้แบบทดสอบ และชุดการสอน ภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่อง สี่แผ่นดิน สำหรับนักศึกษาชาวจีน กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 ภาคปกติ จำนวน 1 คน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย และขอใช้สถานที่ หอสมุดป๋วย อึ๊งภากรณ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ระหว่างเดือนกันยายน 2559 ถึงเดือนตุลาคม 2559 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน

ปฏิบัติหน้าที่แทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 089 269 6592

ที่ ศธ 0519.12/ 5719

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

21 ตุลาคม 2559

เรื่อง ขออนุมัติขอทราบข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณะบดีวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

เนื่องด้วย นางสาวสิริมาศ แก้วกันหา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่อง สี่แผ่นดิน สำหรับนักศึกษาชาวจีน” โดย อาจารย์ ดร.นิธิดา พรอำไพสกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ นิสิตขออนุมัติขอทราบข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยใช้ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่อง สี่แผ่นดิน สำหรับนักศึกษาชาวจีน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 จำนวน 3 คน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย และขอใช้สถานที่ห้องสมุด มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ระหว่างเดือนตุลาคม 2559 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 089 269 6592

ที่ ศธ 0519.12/ 5604

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๑ | ตุลาคม 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

เนื่องด้วย นางสาวสิริมาศ แก้วกันทา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่อง สี่แผ่นดิน สำหรับนักศึกษาชาวจีน” โดย อาจารย์ ดร.นิธอร พรอำไพสกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยใช้ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่อง สี่แผ่นดิน สำหรับนักศึกษาชาวจีน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแก่นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 จำนวน 15 คน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย และขอใช้สถานที่อาคารเรียนที่ 1 รัตนพิทยา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ระหว่างเดือนตุลาคม 2559 ถึงเดือนพฤศจิกายน 2559 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 089 269 6592

ภาคผนวก ค

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน

ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินสำหรับนักศึกษาชาวจีน

คำชี้แจง : ให้ผู้เรียน(×)เลือกตอบคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงคำตอบเดียว (ข้อละ 1 คะแนน)

.....

1. การนุ่งห่มในวันจันทร์ใช้สีอะไร

- ก. นุ่งเหลืองห่มน้ำเงินอ่อน
- ข. นุ่งน้ำเงินแก่ห่มเหลือง
- ค. นุ่งเขียวห่มแดง
- ง. นุ่งน้ำเงินนกกพิราบห่มจำปาแดง

2. การศึกษาการใช้คำเกี่ยวกับการทำอาหารไทยจะเกิดความเข้าใจในเรื่องใด

- ก. ประเพณีไทย
- ข. ภูมิปัญญาไทย
- ค. ศิลปกรรมไทย
- ง. ทัศนกรรมไทย

3. การโกนจุกวันที่สองมีพิธีกรรมอย่างไร

- ก. สวดมนต์และทำขวัญ
- ข. โกนจุกและทำขวัญ
- ค. สวดมนต์และโกนจุก
- ง. โกนจุกและพ้อนรำ

4. จงเติมคำศัพท์ลงในประโยคที่กำหนดไว้ให้ถูกต้อง

วิภาจัต_____กับข้าวไปถวายพระที่วัด

- ก. เมฆ
- ข. กับข้าว
- ค. สำรับ
- ง. อาหาร

5. การนึ่ง เป็นกรรมวิธีการปรุงอาหารที่รับมาจากประเทศใด

- ก. ประเทศจีน
- ข. ประเทศไทย
- ค. ประเทศญี่ปุ่น
- ง. ประเทศเวียดนาม

6. ข้อใดแสดงถึงการใช้คำเรียกเครือญาติกับบุคคลที่ไม่ใช่ญาติได้ถูกต้อง

- ก. คุณยายจะให้ผมพาไปโรงพยาบาลวันไหนครับ
- ข. คุณแม่คะเย็นนี้เราทำแกงจืดดีไหมคะ
- ค. คุณลุงมาจากจังหวัดอะไรครับ
- ง. คุณพ่อวันนี้ไปทำงานกี่โมงครับ

7. ถ้าชอบช่วยเหลือเพื่อนฝูงที่ได้รับความเดือดร้อนอยู่เสมอ จะหมายถึงลักษณะนิสัยแบบใด

- ก. มีน้ำใจ
- ข. มีน้ำหนัก
- ค. มีน้ำเสียง
- ง. มีน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

8. การกระทำโดยตรงกับสำนวนที่ว่า **น้ำหนึ่งใจเดียวกัน**

- ก. ทุกคนพยายามทำงานตามที่ตนเองสนใจ
- ข. ทุกคนยอมทำงานโดยไม่สนใจคนรอบข้าง
- ค. ทุกคนชอบทำหน้าที่ของคนอื่นมากกว่าของตนเอง
- ง. ทุกคนทำงานช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้วยความเต็มใจ

9.เป็นคำที่ใช้เรียกน้องของแม่ คำที่อยู่ในช่องว่างควรเติมคำใช้เรียกเครือญาติข้อใด

- ก. ป้า
- ข. อา
- ค. น้ำ
- ง. น้อง

10. **น้ำเสียง** มีความหมายว่าอย่างไร

- ก. คำพูดที่ใช้ปลอบโยนจิตใจ
- ข. คำพูดที่แสดงความรู้สึกในใจ
- ค. คำพูดที่ทำให้เกิดความหวังใจ
- ง. คำพูดที่แสดงความเห็นอกเห็นใจ

11. จงเรียงลำดับข้อความ 1 – 4 ให้ได้ใจความมากที่สุด

- (1) พิธีมงคลสมรส
 - (2) น้ำสังข์
 - (3) เพื่ออวยพรคู่บ่าวสาว
 - (4) เป็นน้ำที่ใช้ใน
- ก. 2 – 4 – 1 – 3
 - ข. 2 – 1 – 4 – 3
 - ค. 1 – 3 – 4 – 2
 - ง. 1 – 2 – 4 – 3

12. น้ำฟุ้งเรือเสื่อฟุ้งป่า เป็นสำนวนไทยที่ตรงกับความหมายใด

- ก. การยอมให้อีกหนึ่งฟุ้งพา
- ข. การฟุ้งพาอาศัยซึ่งกันและกัน
- ค. การมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
- ง. การฟุ้งพาตนเองไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนผู้อื่น

13. ข้อใดเป็นการแต่งการของชาววัง

- ก. นุ่งห่มเสื้อผ้าสีคล้ายกัน
- ข. นุ่งห่มเสื้อผ้าสีเดียวกัน
- ค. นุ่งห่มเสื้อผ้าสีตัดกัน
- ง. นุ่งห่มเสื้อผ้าแบบเดียวกัน

14. น้ำสังข์ ใช้ในพิธีกรรมใด

- ก. พิธีทางศาสนา
- ข. พิธีสู่ขวัญ
- ค. พิธีแต่งงาน
- ง. พิธีโกนจุก

15. คำพูดใดกล่าวถึงการเป็นที่รักของคนในที่ทำงาน

- ก. ขวัญใจ
- ข. ทำขวัญ
- ค. ลูกขวัญ
- ง. จอมขวัญ

16.เป็นคำที่ใช้เรียกน้องของพ่อ คำที่อยู่ในช่องว่างควรเติมคำใช้เรียกเครือญาติข้อใด

- ก. ป้า
- ข. อา
- ค. น้ำ
- ง. น้อง

17. เขา..... นำพริกหนุ่มไว้ทานกับแคบหมู ต้องใช้วิธีการทำอาหารแบบใด

- ก. ย่าง
- ข. ปิ้ง
- ค. ตำ
- ง. ยำ

18. กรรมวิธีการทำอาหารแบบใดที่ใช้ไม่เฝเป็นส่วนประกอบ

- ก. การยำ
- ข. การย่าง
- ค. การหลน
- ง. การหลาม

19. จงเรียงลำดับข้อความ 1 – 4 ที่กำหนดให้ได้ใจความมากที่สุด

- (1) การเน้นความสำคัญ
- (2) ทางสายเลือดและการแต่งงาน
- (3) มาจาก
- (4) คำเรียกเครือญาติ

- ก. 4 – 1 – 3 – 2
- ข. 4 – 3 – 1 – 2
- ค. 3 – 2 – 4 – 1
- ง. 3 – 4 – 1 – 2

20. การใช้คำเรียกสีของคนไทยช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจเรื่องใด

- ก. ความเชื่อของคนไทย
- ข. ความคิดสร้างสรรค์
- ค. วิถีชีวิตของคนไทย
- ง. ภูมิปัญญาไทย

21. จงเรียงลำดับข้อความ 1-4 ให้ได้ใจความ

- (1) แกะตำ
- (2) ที่มักจะใช้ในทางไม่ดี
- (3) เป็นสำนวนไทย
- (4) หมายถึง คนที่ประพฤติแตกต่างไปจากกลุ่มเพื่อนฝูง

- ก. 1 – 2 – 4 – 3
- ข. 1 – 4 – 3 – 2
- ค. 1 – 3 – 2 – 4
- ง. 1 – 4 – 2 – 3

22. ถ้าต้องการนำสีมาใช้ทำขนมควรใช้สีอะไร

- ก. สีอิฐ
- ข. สีดอกอัญชัญ
- ค. สีปีกแมลงทับ
- ง. สีเลือดหมู

23. ข้อใดเป็นคำเรียกสีที่มาจาก การเปรียบเทียบสีกับผลไม้

- ก. สีส้ม
- ข. สีทอง
- ค. สีไพล
- ง. สีบานเย็น

24. จงเรียงลำดับข้อความ 1 – 4 ให้ได้ใจความ

- (1) อาหารไทย
- (3) ที่หลากหลาย
- (2) การปรุง
- (4) มีกรรมวิธี

- ก. 1 – 3 – 4 – 2
- ข. 1 – 4 – 3 – 2
- ค. 1 – 4 – 2 – 3
- ง. 1 – 3 – 2 – 4

25. ทำไมต้องใช้คำเรียกเครือญาติกับบุคคลอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับสายเลือดและการแต่งงาน

- ก. เพื่อให้เกิดความสามัคคีกันในหมู่คณะ
- ข. เพื่อให้เห็นความสำคัญของครอบครัว
- ค. เพื่อให้คนไทยทุกคนที่เกิดมาจะต้องมีพรรคพวก
- ง. เพื่อให้ผู้ฟังเป็นมิตรและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

26. ข้อใดแสดงถึงการใช้คำเรียกเครือญาติแบบเห็นความสัมพันธ์ทางสายเลือดได้ถูกต้อง

- ก. คุณแม่คะ หนูขอไปตลาดด้วยคนคะ
- ข. ป้าคะ ห้างน้ำไปทางไหนคะ
- ค. ยายจ๊ะ ขนมถุงนี้ราคาก็บาทคะ
- ง. พี่ครับ เอกสารกล่องนี้วางไว้บนโต๊ะใต้ไหมครับ

27. การทำพิธีให้แก่แม่โพสพเรียกว่าการสู่ขวัญอะไร

- ก. สู่ขวัญควาย
- ข. สู่ขวัญเฮือน
- ค. สู่ขวัญคน
- ง. สู่ขวัญข้าว

28. ขวัญมีความสำคัญต่อคนในสังคมไทยอย่างไร

- ก. สะท้อนความเชื่อของคนไทย
- ข. สะท้อนสถานภาพของคนไทย
- ค. สะท้อนการดูแลตนเองของคนไทย
- ง. สะท้อนการหลักการดำเนินชีวิตของคนไทย

29. จงเติมคำศัพท์ลงในประโยคที่กำหนดไว้ให้ถูกต้อง

เขาทำพิธี_____เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน

- ก. ทำขวัญเดือน
- ข. ทำขวัญวัน
- ค. โทนมมไฟ
- ง. สู้ขวัญ

30. พิธีรดน้ำสังข์มีความสำคัญอย่างไร

- ก. เป็นการอวยพรพ่อแม่คู่บ่าวสาว
- ข. เป็นการอวยพรเพื่อเกิดความรู้สึกดีต่อชีวิต
- ค. เป็นการชะล้างสิ่งที่ไม่ดีออกจากตัวคู่บ่าวสาว
- ง. เป็นการอวยพรในพิธีแต่งงานของคู่บ่าวสาว

31. จงเรียงลำดับข้อความ 1 – 4 ให้ได้ใจความ

- (1) การโกนจุก
- (2) ที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลง
- (3) จากวัยเด็กสู่วัยผู้ใหญ่
- (4) เป็นพิธีกรรม

- ก. 1 – 3 – 4 - 2
- ข. 1 – 4 – 3 - 2
- ค. 1 – 4 – 2 - 3
- ง. 1 – 3 – 2 – 4

32. เขาใช้ถ้อยคำที่เรียกเกี่ยวกับพระสงฆ์ได้อย่างถูกต้อง คนลักษณะนี้เป็นอย่างไร

- ก. เป็นผู้มีทักษะสามารถใช้ถ้อยคำได้อย่างเหมาะสม
- ข. เป็นผู้มีทักษะการจดจำคำพูดได้อย่างเหมาะสม
- ค. เป็นผู้มีความสามารถพิเศษในการใช้คำ
- ง. เป็นผู้ทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา

33. การรับประทานอาหารของพระสงฆ์ใช้ถ้วยค้ำอย่างไร

- ก. ฉั้น
- ข. โยม
- ค. นิมนต์
- ง. ประเคน

34. จงเติมคำศัพท์ลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

ในช่วงวันเข้าพรรษา พระจะ_____อยู่ที่กุฏิไม่ออกไปไหน

- ก. อาสนะ
- ข. จำวัด
- ค. ลิขิต
- ง. ทำวัตร

35. จงเติมคำศัพท์ลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

คุณกิตติ_____พระสงฆ์ที่วัดเพื่อทำพิธีแต่งงานให้ลูกสาว

- ก. นมัสการ
- ข. จำวัด
- ค. นิมนต์
- ง. ประเคน

36. จงเรียงลำดับข้อความ 1 -4 ให้ได้ใจความที่ถูกต้อง

- (1) พิธีอุปสมบท
- (2) บุญคุณของพ่อแม่
- (3) เป็นการบวช
- (4) เพื่อทดแทน

- ก. 1 - 4 - 3 - 2
- ข. 1 - 4 - 2 - 3
- ค. 1 - 3 - 2 - 4
- ง. 1 - 3 - 4 - 2

37. จงเติมคำศัพท์ลงในประโยคที่กำหนดไว้ให้ถูกต้อง

ชายคนนั้นเป็นคนโศกดี มีภรรยาที่เป็น..... คอยดูแลสามีและลูกเป็นอย่างดี

- ก. ลูกขวัญ
- ข. ขวัญใจ
- ค. จอมขวัญ
- ง. เมียขวัญ

38.เงินใส่ปากศพ กล่าวถึงความเชื่อด้านใด

- ก. ภพภูมิ
- ข. การทำบุญ
- ค. การระลึกชาติ
- ง. การกลับชาติมาเกิด

39.ท่านเห็นด้วยกับการจัดพิธีรดน้ำสังข์หรือไม่

- ก. เห็นด้วยเพราะเป็นการอวยพรเพื่อความเป็นสิริมงคล
- ข. ไม่เห็นด้วยเพราะสังข์เป็นความเชื่อที่พิสูจน์ไม่ได้
- ค. ไม่เห็นด้วยเพราะน้ำไม่ได้ช่วยชำระล้างจิตใจ
- ง. เห็นด้วยเพราะสังข์เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์

40.สิ่งของใดบ้างที่ไม่ได้อยู่ในชั้นหมากแตงงาน

- ก. แหวน
- ข. กล้วยบัวตี่
- ค. ขนมนมกล
- ง. เมล็ดธัญญาพืช

41.จงเรียงลำดับข้อความ 1-4 ให้ได้ใจความ

- (1) การจดทะเบียนสมรส
- (2) ทางกฎหมาย
- (3) เพื่อการันตีว่าคุณแต่งงานจะได้รับสิทธิ์ตามข้อกำหนด
- (4) เป็นการจัดระบบ

- ก. 1 - 3 - 4 - 2
- ข. 1 - 4 - 3 - 2
- ค. 1 - 4 - 2 - 3
- ง. 1 - 3 - 2 - 4

42.พระอนุชา มีความหมายอย่างไร

- ก. พี่ชาย
- ข. น้องชาย
- ค. พี่สาว
- ง. น้องสาว

43.พิธีการใดแสดงถึงการหมั้นหมายว่าฝ่ายชายจะมาแต่งงานกับฝ่ายหญิง

- ก. พิธีหมั้น
- ข. พิธีแต่งงาน
- ค. พิธีปูที่นอน
- ง. พิธีกั้นประตูเงินประตูทอง

44.“การนุ่งผ้าศพ ครั้งแรกจะสวมเสื้อขาวกลับทางไว้ด้านหลัง แต่จึงสวมเสื้อผ้าที่นุ่งห่มปกติ”

จากข้อความดังกล่าวสะท้อนความสำคัญด้านใด

- ก. หน้าที่การงาน
- ข. ยศถาบรรดาศักดิ์
- ค. การเวียนว่ายตาย
- ง. การเดินทางสู่หนทางดับทุกข์

45.จงเรียงลำดับข้อความ 1 -4 ให้ได้ใจความที่ถูกต้อง

- (1) ความตาย
 - (2) ที่มีมนุษย์ทุกคน
 - (3) ต้องพบเจอ
 - (4) เป็นเรื่องธรรมชาติ
- ก. 1 - 4 - 3 -2
 - ข. 1 - 4 - 2 - 3
 - ค. 1 - 3 - 2 - 4
 - ง. 1 - 3 - 4 -2

46.ในพิธีศพมีการทำบุญครอบรอบอย่างไร

- ก. 7 วัน 15 วัน และ 150 วัน
- ข. 7 วัน 60 วัน และ 120 วัน
- ค. 7 วัน 15 วัน และ 100 วัน
- ง. 7 วัน 50 วัน และ 100 วัน

47.เป็นคำที่ใช้เรียกลูกชายของพระมหากษัตริย์

- ก. พระเชษฐา
- ข. พระอนุชา
- ค. พระมเหสี
- ง. พระโอรส

48. จงเรียงลำดับข้อความ 1 – 4 ที่กำหนดให้ได้ใจความมากที่สุด

- (1) ยกย่องเทิดทูล
- (2) พระมหากษัตริย์
- (3) ใช้เพื่อ
- (4) คำราชาศัพท์

- ก. 4 – 3 – 1 - 2
- ข. 3 – 4 – 1 - 2
- ค. 3 – 2 – 4 - 1
- ง. 4 – 1 – 3 – 2

49. จงเติมคำศัพท์ลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

ในหลวงเสด็จ _____ เมืองฝรั่งเศส

- ก. ประทับ
- ข. ประพาส
- ค. ทรงเครื่อง
- ง. พระราชดำเนิน

50. คำราชาศัพท์ มีลักษณะอย่างไร

- ก. คำศัพท์ที่ดัดแปลงเพื่อใช้ยกย่องพระมหากษัตริย์
- ข. คำศัพท์ที่ใช้กับพระมหากษัตริย์และราชวงศ์
- ค. คำศัพท์ที่ใช้เพื่อยกย่องพระมหากษัตริย์
- ง. คำศัพท์ที่พระมหากษัตริย์ทรงใช้

ภาคผนวก ง

แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการสอนชุดการสอนที่ 1

เรื่อง ครอบครัวไทย

วิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย

ชั้นปีที่ 3

ผู้สอน สิริมาศ แก้วกันทา

เวลาเรียน 2 คาบ (60 นาที/คาบ)

1.สาระสำคัญ

ครอบครัวไทยเป็นระบบความพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อการเข้าใจสังคมไทย การเรียนรู้เรื่องครอบครัวไทยจะทำให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ของคนในสังคม รวมถึงวิถีชีวิตของคนไทย นอกจากนี้ยังได้รับความรู้ด้านการใช้ภาษาเกี่ยวกับการใช้คำเรียกญาติของคนไทยซึ่งการเรียน เรื่องครอบครัวไทยจะช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาให้ผู้เรียนชาวต่างชาติ ทำให้เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างของสังคมไทยและสังคมของผู้เรียน ทำให้มีความรู้ความเข้าใจระบบความสัมพันธ์พื้นฐานในสังคมไทย และสามารถใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง

2.วัตถุประสงค์

- ผู้เรียนสามารถอ่านจับใจความและเขียนตอบคำถามจากบทอ่านนวนิยายสี่แผ่นดิน เรื่องครอบครัวไทยได้
- ผู้เรียนสามารถอ่านจับใจความและอธิบายความรู้เรื่องคำเรียกญาติของคนไทยได้

3.เนื้อหาสาระ

- ครอบครัวไทยจากนวนิยายสี่แผ่นดิน
- คำเรียกญาติของคนไทย

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นตอน การสอน	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	เวลา
4.1 ขั้นนำ	1.ผู้สอนกล่าวทักทายผู้เรียน พร้อมชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ ชุดการสอนที่ 1 เรื่อง ครอบครัวไทย 2.ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสนทนาและสอบถามจำนวน สมาชิกในบ้านของผู้เรียนและประกอบด้วยใครบ้าง โดยสุ่ม เลือกผู้เรียนในการตอบคำถามเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน	5 นาที
4.2 ขั้นสอน	<p>คาบเรียนที่ 1</p> <p>1.ผู้สอนอธิบายคำศัพท์และความหมายจากบทอ่านนวนิยาย สี่แผ่นดิน</p> <p>2.ผู้เรียนอ่านบทอ่านเรื่องครอบครัวไทยจากนวนิยายเรื่อง สี่แผ่นดิน</p> <p>3.ผู้สอนอธิบายเนื้อหาและคำศัพท์เพิ่มเติมเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจ บทอ่านมากขึ้น</p> <p>4.ผู้เรียนทำใบกิจกรรมทักษะการอ่านโดยการเขียนตอบ คำถามจากบทอ่าน</p> <p>5.ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันเฉลยใบกิจกรรมทักษะการอ่าน</p>	100 นาที 50 นาที
	<p>คาบเรียนที่ 2</p> <p>1.ผู้เรียนดูแผนผังโครงสร้างครอบครัวแล้วร่วมกันสนทนา</p> <p>2.ผู้สอนอธิบายแผนผังโครงสร้างครอบครัวไทยให้แก่ผู้เรียน</p> <p>3.ผู้เรียนอ่านและทำความเข้าใจบทความเรื่อง คำเรียกญาติ ของคนไทย</p> <p>4.ผู้เรียนทำใบกิจกรรมเสริมทักษะการอ่านจับใจความเรื่อง คำเรียกญาติของคนไทย</p> <p>5.ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันสรุป เรื่องคำเรียกญาติของคนไทย</p>	50 นาที
4.3 ขั้นสรุป	1.ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้ชุดการสอนที่ 1 เรื่องครอบครัวไทย 2.ผู้เรียนทำแบบทดสอบชุดการสอนที่ 1 เรื่อง ครอบครัวไทย จำนวน 10 ข้อ 3.ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันเฉลยแบบทดสอบ	15 นาที

5. สื่อการเรียนการสอน

- 5.1 บทอ่านจากนวนิยายสี่แผ่นดิน เรื่อง ครอบครัวไทย
- 5.2 ใบกิจกรรมทักษะการอ่าน เรื่อง ครอบครัวไทย
- 5.3 แผนผังโครงสร้างครอบครัวไทย
- 5.4 ใบความรู้ เรื่อง คำเรียกญาติของคนไทย
- 5.5 ใบกิจกรรมเสริมทักษะการอ่าน เรื่อง คำเรียกญาติของคนไทย
- 5.6 แบบทดสอบชุดการสอนที่ 1 เรื่อง ครอบครัวไทย

6. การวัดและประเมินผล

- 6.1 การสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
- 6.2 คะแนนจากการทำแบบทดสอบ

แผนการสอนชุดการสอนที่ 2

เรื่อง น้ำกับวิถีชีวิตไทย

วิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย

ชั้นปีที่ 3

ผู้สอน สิริมาศ แก้วกันทา

เวลาเรียน 2 คาบ (60 นาที/คาบ)

1.สาระสำคัญ

น้ำมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของคนไทยมาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน คนไทยมีวิถีชีวิตผูกพันกับสายน้ำ นิยมตั้งบ้านเรือนอยู่ริมน้ำ ใช้น้ำในการเพาะปลูก อุปโภคบริโภค และการคมนาคม น้ำจึงมีความสำคัญกับคนไทย การเรียนรู้เรื่องน้ำกับวิถีชีวิตไทยจะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของคนไทยกับสายน้ำ รวมถึงเรียนรู้การใช้คำว่า “น้ำ” ในบริบทต่างๆ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ

2.วัตถุประสงค์

2.1 ผู้เรียนสามารถอ่านจับใจความและเขียนตอบคำถามจากบทอ่านนวนิยายสี่แผ่นดินเรื่องน้ำกับวิถีชีวิตไทยได้

2.2 ผู้เรียนสามารถอ่านจับใจความและเขียนอธิบายการใช้คำว่า “น้ำ” ได้

3.เนื้อหาสาระ

3.1 น้ำกับวิถีชีวิตไทยจากนวนิยายสี่แผ่นดิน

3.2 การใช้คำว่า “น้ำ”

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นตอน การสอน	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	เวลา
4.1 ขั้นนำ	1.ผู้สอนกล่าวทักทายผู้เรียน พร้อมชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ ชุดการสอนที่ 2 เรื่อง น้ำกับวิถีชีวิตไทย 2.ผู้สอนให้ผู้เรียนร่วมกันสนทนาเรื่องประโยชน์ของน้ำเพื่อ เกริ่นเข้าสู่บทเรียน	5 นาที
4.2 ขั้นสอน	<u>คาบเรียนที่ 1</u> 1.ผู้สอนอธิบายคำศัพท์และความหมายจากบทอ่านนวนิยาย สี่แผ่นดิน 2.ผู้เรียนอ่านบทอ่านจากนวนิยายสี่แผ่นดิน เรื่องน้ำกับวิถีชีวิตไทย 3.ผู้สอนอธิบายเนื้อหาและคำศัพท์เพิ่มเติมเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจ บทอ่านมากขึ้น 4.ผู้เรียนทำใบกิจกรรมทักษะการอ่านโดยเขียนตอบคำถามจาก การอ่านบทอ่านนวนิยายสี่แผ่นดิน เรื่อง น้ำกับวิถีชีวิตไทย 5.ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันเฉลยใบกิจกรรมทักษะการอ่าน	100 นาที 50 นาที
	<u>คาบเรียนที่ 2</u> 1.ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันอ่านและทำความเข้าใจใบความรู้ เรื่อง การใช้คำว่า “น้ำ” 2.แบ่งกลุ่มผู้เรียนจำนวน 3 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน 3.ให้แต่ละกลุ่มศึกษาการใช้คำว่า “น้ำ” แล้วอธิบายเรื่อง “น้ำกับชีวิต” ได้ 4.ส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน	50 นาที
4.3 ขั้นสรุป	1.ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปความรู้จากการเรียน ชุดการสอนที่ 2 เรื่องน้ำกับวิถีชีวิตไทย 2.ผู้เรียนทำแบบทดสอบ ชุดการสอนที่ 2 เรื่องน้ำกับวิถีชีวิตไทย จำนวน 10 ข้อ 3.ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันเฉลยแบบทดสอบชุดการสอน	15 นาที

5. สื่อการเรียนรู้การสอน

- 5.1 บทอ่านจากนวนิยายสี่แผ่นดิน เรื่อง น้ำกับวิถีชีวิตไทย
- 5.2 ใบกิจกรรมทักษะการอ่าน เรื่อง น้ำกับวิถีชีวิตไทย
- 5.3 ใบความรู้ เรื่อง การใช้คำว่า “น้ำ”
- 5.4 ใบกิจกรรมเสริมทักษะการอ่าน เรื่อง การใช้คำว่า “น้ำ”
- 5.5 แบบทดสอบชุดการสอนที่ 2 เรื่อง น้ำกับวิถีชีวิตไทย

6. การวัดและประเมินผล

- 6.1 การสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคลและกลุ่ม
- 6.2 คะแนนจากการทำแบบทดสอบ

แผนการสอนชุดการสอนที่ 3

เรื่อง อาหารการกินของคนไทย

วิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย

ชั้นปีที่ 3

ผู้สอน สิริมาศ แก้วกันทา

เวลาเรียน 2 คาบ (60 นาที/คาบ)

1.สาระสำคัญ

อาหารไทยเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งของคนไทย แสดงถึงวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของคนไทย คนไทยรับประทานข้าวเป็นอาหารหลัก พร้อมกับกับข้าว การศึกษาเรื่องอาหารการกินของคนไทยจะทำให้ผู้เรียน รู้จักอาหารไทย วิธีการรับประทานอาหารของคนไทย รวมถึงการใช้คำเกี่ยวกับการทำอาหารไทย แสดงถึงภูมิปัญญาของคนไทย อีกทั้งช่วยพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำหรับผู้เรียนด้วย

2.วัตถุประสงค์

2.1 ผู้เรียนสามารถอ่านจับใจความและเขียนตอบคำถามจากบทอ่านนวนิยายสี่แผ่นดิน เรื่อง อาหารการกินของคนไทยได้

2.2 ผู้เรียนสามารถอ่านจับใจความ เรื่อง การใช้คำเกี่ยวกับการทำอาหารไทย พร้อมทั้งเขียนเรื่องจากภาพที่กำหนดให้

3.เนื้อหาสาระ

3.1 อาหารการกินของคนไทยจากนวนิยายสี่แผ่นดิน

3.2 การใช้คำเกี่ยวกับการทำอาหารไทย

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นตอน การสอน	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	เวลา
4.1 ขั้นนำ	1. ผู้สอนกล่าวทักทายผู้เรียน พร้อมชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ ชุดการสอนที่ 3 เรื่อง อาหารการกินของคนไทย 2. ให้ผู้เรียนดูรูปภาพสำหรับอาหารไทยพร้อมกับสนทนาร่วมกัน เพื่อนำเข้าสู่บทเรียน	5 นาที
4.2 ขั้นสอน	<p>คาบเรียนที่ 1</p> <p>1. ผู้สอนอธิบายคำศัพท์และความหมายจากการอ่านนวนิยาย สี่แผ่นดิน</p> <p>2. ผู้เรียนอ่านบทอ่านเรื่องอาหารการกินของไทยจากนวนิยาย สี่แผ่นดิน</p> <p>3. ผู้สอนอธิบายเนื้อหาและคำศัพท์เพิ่มเติมเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจบทอ่าน มากขึ้น</p> <p>4. ผู้เรียนทำใบกิจกรรมทักษะการอ่านโดยนำคำศัพท์ที่กำหนดให้เติม ลงในช่องว่างให้ถูกต้อง</p> <p>5. ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันเฉลยใบกิจกรรมทักษะการอ่าน</p> <p>คาบเรียนที่ 2</p> <p>1. ผู้เรียนอ่านใบความรู้ เรื่อง การใช้คำเกี่ยวกับการทำอาหารไทย</p> <p>2. ผู้เรียนแบ่งกลุ่มจำนวน 3 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คนเพื่อร่วมกันทำ ใบกิจกรรมเสริมทักษะการอ่านโดยเขียนเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ จากภาพที่กำหนดให้</p> <p>3. ส่งตัวแทนกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียน</p>	100 นาที 50 นาที
4.3 ขั้นสรุป	1. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้ ชุดการสอนที่ 3 เรื่อง อาหาร การกินของคนไทย 2. ผู้เรียนทำแบบทดสอบ ชุดการสอนที่ 3 เรื่อง อาหารการกินของคนไทย จำนวน 10 ข้อ 3. ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันเฉลยแบบทดสอบชุดการสอน	15 นาที

5. สื่อการเรียนการสอน

- 5.1 บทอ่านจากนวนิยายสี่แผ่นดิน เรื่อง อาหารการกินของคนไทย
- 5.2 ใบกิจกรรมทักษะการอ่าน เรื่อง อาหารการกินของคนไทย
- 5.3 ใบความรู้ เรื่อง การใช้คำเกี่ยวกับการทำอาหาร
- 5.4 ใบกิจกรรมเสริมทักษะการอ่าน เรื่อง การใช้คำเกี่ยวกับการทำอาหาร
- 5.5 แบบทดสอบชุดการสอนที่ 3 เรื่อง อาหารการกินของคนไทย
- 5.6 รูปภาพสำหรับอาหารไทย

6. การวัดและประเมินผล

- 6.1 สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคลและกลุ่ม
- 6.2 คะแนนจากการทำแบบทดสอบชุดการสอน

แผนการสอนชุดการสอนที่ 4

เรื่อง สื่อกับการแต่งกายของคนไทย

วิชา	ภาษาและวัฒนธรรมไทย	ชั้นปีที่ 3
ผู้สอน	สิริมาศ แก้วกันทา	เวลาเรียน 2 คาบเรียน (60 นาที/คาบ)

1.สาระสำคัญ

การเรียนรู้เรื่องสื่อกับการแต่งกายของคนไทยทำให้ผู้เรียนความเชื่อเรื่องสีของคนไทย รวมถึงการแต่งกายของคนไทยในอดีต นอกจากนี้ยังได้รู้จักคำเรียกสีของคนไทยที่แตกต่างไปจากวัฒนธรรมของผู้เรียน การศึกษาเรื่องสื่อกับการแต่งกายของคนไทยจึงทำให้ผู้เรียนได้รู้จักและเข้าใจคนไทย รวมถึงพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของผู้เรียนอีกด้วย

2.วัตถุประสงค์

2.1 ผู้เรียนสามารถอ่านจับใจความและเขียนคำศัพท์จากบทอ่านในนวนิยายสี่แผ่นดินเรื่อง สื่อกับการแต่งกายของคนไทยได้

2.2 ผู้เรียนสามารถอ่านจับใจความและเขียนเรื่องตามประสบการณ์จากเรื่องการใช้คำเรียกสีของคนไทยได้

3.เนื้อหาสาระ

3.1 เรื่อง สื่อกับการแต่งกายของคนไทย

3.2 เรื่อง การใช้คำเรียกสีของคนไทย

4.กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นตอน การสอน	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	เวลา
4.1 ขั้นนำ	1.ผู้สอนกล่าวทักทายผู้เรียน พร้อมชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ ชุดการสอนที่ 4 เรื่อง สื่อกับการแต่งกายของคนไทย 2.ผู้สอนเปิดเพลง “7 วัน 7 สี” เพื่อเกริ่นเข้าสู่บทเรียน	5 นาที
4.2 ขั้นสอน	<p>คาบเรียนที่ 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.ผู้สอนอธิบายคำศัพท์และความหมายจากบทอ่านนวนิยายเรื่อง สี่แผ่นดิน 2.ผู้เรียนอ่านบทอ่านและทำความเข้าใจบทอ่านในนวนิยาย 3.ผู้สอนอธิบายเนื้อหาและคำศัพท์เพิ่มเติมเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจ บทอ่านมากขึ้น 4.ผู้เรียนทำใบกิจกรรมทักษะการอ่านโดยนำคำศัพท์ที่กำหนดให้เติม ลงในช่องว่างให้ถูกต้อง 5.ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันเฉลยใบกิจกรรมทักษะการอ่าน <p>คาบเรียนที่ 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันอ่านและทำความเข้าใจใบความรู้ เรื่อง การใช้คำเรียกสีของคนไทย 2.ให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน แล้วนำคำเรียกสีที่กำหนดให้แต่ง เรื่องให้ได้ใจความ 3.ส่งตัวแทนกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียน 	100 นาที 50 นาที
4.3 ขั้นสรุป	<ol style="list-style-type: none"> 1.ให้ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้ ชุดการสอนที่ 4 เรื่อง สื่อกับการแต่งกายของคนไทย 2.ผู้เรียนทำแบบทดสอบ ชุดการสอนที่ 4 เรื่อง สื่อกับการแต่งกายของ คนไทย จำนวน 10 ข้อ 3.ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันเฉลยแบบทดสอบชุดการสอน 	15 นาที

5. สื่อการเรียนการสอน

- 5.1 บทอ่านจากนวนิยายสี่แผ่นดิน เรื่อง สักกับการแต่งกายของคนไทย
- 5.2 ใบกิจกรรมทักษะการอ่านเรื่อง สักกับการแต่งกายของคนไทย
- 5.3 ใบความรู้ เรื่อง การใช้คำเรียกสีของคนไทย
- 5.4 ใบกิจกรรมเสริมทักษะการอ่าน เรื่อง การใช้คำเรียกสีของคนไทย
- 5.5 แบบทดสอบชุดการสอนที่ 4 เรื่อง สักกับการแต่งกายของคนไทย
- 5.6 เพลง “7 วัน 7 สี”

6. การวัดและประเมินผล

- 6.1 สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคลและกลุ่ม
- 6.2 คะแนนจากการทำแบบทดสอบชุดการสอน

แผนการสอนชุดการสอนที่ 5

เรื่อง การโกนจุกแบบไทย

วิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย

ชั้นปีที่ 3

ผู้สอน สิริมาศ แก้วกันทา

เวลาเรียน 2 คาบเรียน (60 นาที/คาบ)

1.สาระสำคัญ

การศึกษาประเพณีเกี่ยวกับชีวิตของคนไทยในช่วงวัยเด็ก จะสะท้อนความคิด ความเชื่อเกี่ยวกับขวัญ รวมถึงการไว้ทรงผมของเด็กไทยในอดีตที่จะนิยมไว้ ผมโก๊ะ แกละ จุก และเปีย สอดคล้องกับการโกนจุกซึ่งเป็นพิธีกรรมที่สะท้อนการเปลี่ยนแปลงในช่วงวัยเด็กไปสู่วัยผู้ใหญ่ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจวิถีชีวิต ความคิด ความเชื่อของคนไทย

2.วัตถุประสงค์

2.1 ผู้เรียนสามารถอ่านจับใจความและเขียนตอบคำถามจากบทอ่านในนวนิยายสี่แผ่นดินเรื่อง การโกนจุกแบบไทยได้

2.2 ผู้เรียนสามารถอ่านจับใจความและเขียนบันทึกการอ่านจาก เรื่อง การใช้คำว่า “ขวัญ” ได้

3.เนื้อหาสาระ

3.1 การโกนจุกแบบไทยจากนวนิยายสี่แผ่นดิน

3.2 การใช้คำว่า “ขวัญ”

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นตอน การสอน	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	เวลา
4.1 ขั้นนำ	<ol style="list-style-type: none"> 1.ผู้สอนชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ชุดการสอนที่ 5 เรื่อง การโกนจุกแบบไทย 2.ผู้สอนนำรูปภาพทรงผมของเด็กไทย ได้แก่ ผมจุก แกละ โกะ และเปียให้ผู้เรียนดูแล้วเริ่มสนทนาเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน 	5 นาที
4.2 ขั้นสอน	<p>คาบเรียนที่ 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้สอนอธิบายคำศัพท์และความหมายจากบทอ่านนวนิยายสี่แผ่นดิน 2. ผู้เรียนอ่านบทอ่านจากนวนิยาย เรื่อง การโกนจุกแบบไทย 3. ผู้สอนอธิบายเนื้อหาและคำศัพท์เพิ่มเติมเพื่อความเข้าใจบทอ่านมากขึ้น 4. ผู้เรียนทำใบกิจกรรมทักษะการอ่านโดยตอบคำถามจากบทอ่าน 5. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันเฉลยใบกิจกรรมทักษะการอ่าน 	100 นาที 50 นาที
	<p>คาบเรียนที่ 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เรียนอ่านใบความรู้ เรื่อง การใช้คำว่าขวัญ 2. ผู้เรียนทำใบกิจกรรมเสริมทักษะการอ่านโดยเขียนบันทึกความรู้เกี่ยวกับ เรื่อง การใช้คำว่าขวัญ 3 ผู้เรียนและผู้สอนร่วมสรุป เรื่อง การใช้คำว่า ขวัญ 	50 นาที
4.3 ขั้นสรุป	<ol style="list-style-type: none"> 1.ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสนทนา ซักถาม และสรุปจากการเรียนรู้ชุดการสอนที่ 5 เรื่อง การโกนจุกแบบไทย 2.ผู้เรียนทำแบบทดสอบ ชุดการสอนที่ 5 เรื่อง การโกนจุกแบบไทย จำนวน 10 ข้อ 	15 นาที

5. สื่อการเรียนรู้การสอน

ชุดการสอนที่ 5 เรื่อง การโกนจุกแบบไทย ในชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจาก
นวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินสำหรับนักศึกษาชาวจีน ประกอบด้วย

- 5.1 บทอ่านจากนวนิยายสี่แผ่นดิน เรื่อง การโกนจุกแบบไทย
- 5.2 ใบกิจกรรมทักษะการอ่านเรื่อง การโกนจุกแบบไทย
- 5.3 รูปภาพทรงผมของเด็กไทย
- 5.4 ใบความรู้ เรื่อง การใช้คำว่า “ขวัญ”
- 5.5 ใบกิจกรรมเสริมทักษะการอ่าน เรื่อง การใช้คำว่า “ขวัญ”
- 5.6 แบบทดสอบชุดการสอนที่ 5 เรื่อง การโกนจุกแบบไทย

6. การวัดและประเมินผล

- 6.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
- 6.2 คะแนนจากการทำแบบทดสอบชุดการสอน

แผนการสอนชุดการสอนที่ 6

เรื่อง การอุปสมบท

วิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย

ชั้นปีที่ 3

ผู้สอน สิริมาศ แก้วกันทา

เวลาเรียน 2 คาบเรียน (60 นาที/คาบ)

1.สาระสำคัญ

การอุปสมบทหรือการบวชพระภิกษุเป็นประเพณีเกี่ยวกับชีวิตของคนไทย เนื่องจากคนไทยส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ การอุปสมบทเป็นพิธีกรรมหนึ่งที่สะท้อนความคิด ความเชื่อของคนไทย โดยเชื่อว่าการบวชเป็นการทำหน้าที่ของลูกผู้ชายเพื่อตอบแทนพระคุณพ่อแม่ และเชื่อว่าจะได้บุญกุศลมาก นอกจากนี้การเรียนรู้เรื่องคำที่ใช้กับพระสงฆ์จะทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษา รวมถึงพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความอีกด้วย

2.วัตถุประสงค์

2.1 ผู้เรียนสามารถอ่านจับใจความและเขียนคำศัพท์จากบทอ่านนวนิยายสี่แผ่นดินเรื่อง การอุปสมบทได้

2.2 ผู้เรียนสามารถอ่านจับใจความและใช้คำที่ใช้กับพระภิกษุสงฆ์เขียนเรื่องจากภาพที่กำหนดให้ได้

3.เนื้อหาสาระ

3.1 การอุปสมบทจากนวนิยายสี่แผ่นดิน

3.2 คำที่ใช้กับพระสงฆ์

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นตอน การสอน	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	เวลา
4.1 ขั้นนำ	1. ผู้สอนชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ชุดการสอนที่ 6 เรื่อง การอุปสมบท 2. ผู้เรียนดูภาพการอุปสมบท แล้วร่วมกันสนทนาเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน	5 นาที
4.2 ขั้นสอน	คาบเรียนที่ 1 1. ผู้สอนอธิบายคำศัพท์และความหมายจากบทอ่านนวนิยาย 2. ผู้เรียนอ่านบทอ่านเรื่อง การอุปสมบท จากนวนิยายสี่แผ่นดิน 3. ผู้สอนอธิบายเนื้อหาและคำศัพท์เพิ่มเติมเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจบทอ่านมากยิ่งขึ้น 4. ผู้เรียนทำใบกิจกรรมทักษะการอ่านโดยนำคำศัพท์ที่กำหนดให้เติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง	100 นาที 50 นาที
	คาบเรียนที่ 2 1. ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันอ่านใบความรู้ เรื่อง คำที่ใช้กับพระสงฆ์ 2. ผู้เรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คนแล้วทำใบกิจกรรมเสริมทักษะการอ่านโดยร่วมกันเขียนสรุปใบความรู้ เรื่อง คำที่ใช้กับพระสงฆ์ 3. ส่งตัวแทนกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียน	50 นาที
4.3 ขั้นสรุป	1. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปชุดการสอนที่ 6 เรื่อง การอุปสมบท 2. ผู้เรียนทำแบบทดสอบ ชุดการสอนที่ 6 เรื่องการอุปสมบท จำนวน 10 ข้อ	15 นาที

5. สื่อการเรียนการสอน

- 5.1 บทอ่านจากนวนิยายสี่แผ่นดิน เรื่อง การอุปสมบท
- 5.2 ใบกิจกรรมทักษะการอ่านเรื่อง การอุปสมบท
- 5.3 ใบความรู้ เรื่อง คำที่ใช้กับพระภิกษุสงฆ์
- 5.4 ใบกิจกรรมเสริมทักษะการอ่าน เรื่อง คำที่ใช้กับพระภิกษุสงฆ์
- 5.5 แบบทดสอบชุดการสอนที่ 6 เรื่อง การอุปสมบท
- 5.7 รูปภาพการอุปสมบท

6. การวัดและประเมินผล

- 6.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคลและกลุ่ม
- 6.2 คะแนนจากการทำแบบทดสอบชุดการสอน

แผนการสอนชุดการสอนที่ 7

เรื่อง การรุดน้ำสังข์

วิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย

ชั้นปีที่ 3

ผู้สอน สิริมาศ แก้วกันทา

เวลาเรียน 2 คาบ (60 นาที/คาบ)

1.สาระสำคัญ

การรุดน้ำสังข์เป็นส่วนหนึ่งในพิธีแต่งงานของไทย อันเป็นประเพณีเกี่ยวกับชีวิตแสดงถึงการข้ามผ่านช่วงวัยที่พร้อมจะสร้างครอบครัว การรุดน้ำสังข์เป็นประเพณีไทยที่จะมีแขกผู้มีเกียรติญาติผู้ใหญ่มาร่วมงานและรุดน้ำอวยพรให้แก่คู่บ่าวสาวเพื่อความเป็นสิริมงคลต่อชีวิต การศึกษาเรื่องการรุดน้ำสังข์จะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ความคิด ความเชื่อของคนไทยเกี่ยวกับการแต่งงาน

2.วัตถุประสงค์

- 2.1 ผู้เรียนสามารถอ่านจับใจความบทความนวนิยายสี่แผ่นดินเรื่องการรุดน้ำสังข์ แล้วเขียนคำศัพท์ลงในช่องว่างได้
- 2.2 ผู้เรียนสามารถอ่านและเขียนคำอวยพร เรื่อง การใช้คำในพิธีแต่งงานของไทย

3.เนื้อหาสาระ

- 3.1 การรุดน้ำสังข์จากนวนิยายสี่แผ่นดิน
- 3.2 การใช้คำในพิธีแต่งงานของไทย

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นตอน การสอน	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	เวลา
4.1 ขั้นนำ	1. ผู้สอนชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ชุดการสอนที่ 7 เรื่อง พิธีรดน้ำสังข์ 2. นำภาพพิธีแต่งงานให้ผู้เรียนชมแล้วร่วมกันสนทนาเพื่อ เกริ่นนำเข้าสู่บทเรียน	5 นาที
4.2 ขั้นสอน	คาบเรียนที่ 1 1. ผู้สอนอธิบายคำศัพท์และความหมายจากบทอ่านนวนิยาย 2. ผู้เรียนอ่านบทอ่านเรื่องพิธีรดน้ำสังข์จากนวนิยายสี่แผ่นดิน 3. ผู้สอนอธิบายเนื้อหาและคำศัพท์เพิ่มเติมเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจ บทอ่านมากยิ่งขึ้น 4. ผู้เรียนทำใบกิจกรรมทักษะการอ่านโดยนำคำศัพท์ที่ กำหนดให้แต่งเรื่องให้ได้ใจความ	100 นาที 50 นาที
	คาบเรียนที่ 2 1. ผู้เรียนอ่านใบความรู้ เรื่อง การใช้คำในพิธีแต่งงาน แบบไทย 2. ผู้เรียนทำใบกิจกรรมเสริมทักษะการอ่านโดยการเขียน อวยพรในพิธีแต่งงาน 3. ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันเฉลยแบบฝึกหัด	50 นาที
4.3 ขั้นสรุป	1. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสนทนา ชักถาม และสรุปจาก การเรียนรู้ชุดการสอนที่ 7 เรื่อง พิธีรดน้ำสังข์ 2. ผู้เรียนทำแบบทดสอบ ชุดการสอนที่ 7 เรื่อง พิธีรดน้ำสังข์ จำนวน 10 ข้อ	15 นาที

5. สื่อการเรียนการสอน

- 5.1 บทอ่านจากนวนิยายสี่แผ่นดิน เรื่อง พิธีรดน้ำสังข์
- 5.2 ใบกิจกรรมทักษะการอ่านเรื่อง พิธีรดน้ำสังข์
- 5.3 ใบความรู้ เรื่อง การใช้คำในพิธีแต่งงานแบบไทย
- 5.4 ใบกิจกรรมเสริมทักษะการอ่าน เรื่อง การใช้คำในพิธีแต่งงานแบบไทย
- 5.5 แบบทดสอบชุดการสอนที่ 7 เรื่อง พิธีรดน้ำสังข์
- 5.6 รูปภาพสังข์ในพิธีแต่งงาน

6. การวัดและประเมินผล

- 6.1 การสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
- 6.2 คะแนนจากแบบทดสอบชุดการสอน

แผนการสอนชุดการสอนที่ 8

เรื่อง การทำบุญงานศพ

วิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย

ชั้นปีที่ 3

ผู้สอน สิริมาศ แก้วกันทา

เวลาเรียน 2 คาบ (60 นาที/คาบ)

1.สาระสำคัญ

การทำบุญงานศพเป็นส่วนหนึ่งในพิธีศพของไทยซึ่งเป็นประเพณีในช่วงวาระสุดท้ายของชีวิตที่สะท้อนความคิดความเชื่อของคนไทย การเรียนรู้เรื่องการทำบุญงานศพจะทำให้ผู้เรียนได้เข้าใจวิถีคิดของคนไทยที่สะท้อนผ่านพิธีกรรมและความเชื่อในสังคมไทย

2.วัตถุประสงค์

- 2.1 ผู้เรียนสามารถอ่านจับใจความและเขียนคำศัพท์จากบทอ่านนวนิยายสี่แผ่นดินเรื่องการทำบุญงานศพได้
- 2.2 ผู้เรียนสามารถอ่านสรุปความและเขียนบันทึกเรื่องการใช้คำเกี่ยวกับพิธีศพของไทยได้

3.เนื้อหาสาระ

- 3.1 การทำบุญงานศพจากนวนิยายสี่แผ่นดิน
- 3.2 การใช้คำเกี่ยวกับพิธีศพของไทย

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นตอน การสอน	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	เวลา
4.1 ขั้นนำ	ผู้สอนกล่าวทักทายผู้เรียน พร้อมชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ ชุดการสอนที่ 8 เรื่อง การทำบุญงานศพ	5 นาที
4.2 ขั้นสอน	<p>คาบเรียนที่ 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.ผู้สอนอธิบายคำศัพท์และความหมายจากบทอ่านนวนิยาย 2. ผู้เรียนอ่านบทอ่านและทำความเข้าใจบทอ่าน เรื่อง การทำบุญงานศพ จากนวนิยายสี่แผ่นดิน 3. ผู้เรียนทำใบกิจกรรมทักษะการอ่าน เรื่อง การทำบุญงานศพ 4. ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันเฉลยแบบฝึกหัด 	100 นาที 50 นาที
	<p>คาบเรียนที่ 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.ให้ผู้เรียนอ่านใบความรู้ เรื่อง การใช้คำเกี่ยวกับพิธีศพของไทย 2.ให้ผู้เรียนทำใบกิจกรรมเสริมทักษะการอ่านโดยเขียนบันทึกเรื่อง การใช้คำเกี่ยวกับพิธีศพของไทย 	50 นาที
4.3 ขั้นสรุป	<ol style="list-style-type: none"> 1.ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปการเรียนรู้ชุดการสอนที่ 8 เรื่อง การทำบุญงานศพ 2.ผู้เรียนทำแบบทดสอบชุดการสอนที่ 8 เรื่อง การทำบุญงานศพ จำนวน 10 ข้อ 3.ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันเฉลย 	15 นาที

5. สื่อการเรียนการสอน

- 5.1 บทอ่านจากนวนิยายสี่แผ่นดิน เรื่อง การทำบุญงานศพ
- 5.2 ใบกิจกรรมทักษะการอ่านเรื่อง การทำบุญงานศพ
- 5.3 ใบความรู้ เรื่อง การใช้คำเกี่ยวกับพิธีศพของไทย
- 5.4 ใบกิจกรรมเสริมทักษะการอ่าน เรื่อง การใช้คำเกี่ยวกับพิธีศพของไทย
- 5.5 แบบทดสอบชุดการสอนที่ 8 เรื่อง การทำบุญงานศพ

6. การวัดและประเมินผล

- 6.1 การสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
- 6.2 คะแนนจากแบบทดสอบชุดการสอน

แผนการสอนชุดการสอนที่ 9

เรื่อง ในหลวงกับประชาชนชาวไทย

วิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย

ชั้นปีที่ 3

ผู้สอน สิริมาศ แก้วกันทา

เวลาเรียน 2 คาบ (60 นาที/คาบ)

1.สาระสำคัญ

พระมหากษัตริย์เป็นศูนย์รวมจิตใจของคนไทย การศึกษาเรื่องพระมหากษัตริย์ของไทยจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจสังคมไทย การเมืองการปกครอง รวมถึงเรียนรู้วิธีการใช้คำราชาศัพท์ เพื่อผู้เรียนจะได้เกิดการเรียนรู้ อีกทั้งยังช่วยพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วย

2.วัตถุประสงค์

2.1 ผู้เรียนสามารถอ่านสรุปความและเขียนแต่งเรื่องจากบทอ่านในนวนิยายสี่แผ่นดินเรื่องในหลวงกับประชาชนชาวไทยได้

2.2 ผู้เรียนสามารถอ่านจับใจความและเขียนสรุปความ เรื่อง การใช้คำราชาศัพท์ได้

3.เนื้อหาสาระ

3.1 ในหลวงกับประชาชนชาวไทยจากนวนิยายสี่แผ่นดิน

3.2 การใช้คำราชาศัพท์

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นตอน การสอน	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	เวลา
4.1 ขั้นนำ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้สอนกล่าวทักทายผู้เรียน ชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ ชุดการสอนที่ 9 เรื่อง ในหลวงกับประชาชนชาวไทย 2. นำภาพพระมหากษัตริย์ในธนบัตร 1,000 100 และ 20 บาทให้ผู้เรียนดูพร้อมกับร่วมกันสนทนาเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน 	5 นาที
4.2 ขั้นสอน	<p>คาบเรียนที่ 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้สอนอธิบายคำศัพท์และความหมายจากบทอ่านนวนิยาย 2. แบ่งกลุ่มผู้เรียนจำนวน 4 กลุ่ม แล้วให้แต่ละกลุ่มอ่านบทอ่านเรื่องในหลวงกับประชาชนชาวไทยจากนวนิยายสี่แผ่นดินในแต่ละรัชกาล 3. ผู้สอนอธิบายคำศัพท์และบทอ่านเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจมากขึ้น 4. ทำใบกิจกรรมทักษะการอ่านโดยนำคำศัพท์ที่กำหนดให้เติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง 	100 นาที 50 นาที
	<p>คาบเรียนที่ 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เรียนอ่านใบความรู้ เรื่อง การใช้คำราชาศัพท์ 2. ผู้เรียนทำใบกิจกรรมเสริมทักษะการอ่านและเขียนสรุปความจากใบความรู้ เรื่อง การใช้คำราชาศัพท์ 3. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปใบความรู้ เรื่อง การใช้คำราชาศัพท์ 	50 นาที
4.3 ขั้นสรุป	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสนทนา ชักถาม และสรุปจากการเรียนรู้ ชุดการสอนที่ 9 เรื่อง ในหลวงกับประชาชนชาวไทย 2. ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน ชุดการสอนที่ 9 เรื่อง ในหลวงกับประชาชนชาวไทย จำนวน 10 ข้อ 	15 นาที

5. สื่อการเรียนการสอน

- 5.1 บทอ่านจากนวนิยายสี่แผ่นดิน เรื่อง ในหลวงกับประชาชนชาวไทย
- 5.2 ใบกิจกรรมทักษะการอ่าน เรื่อง ในหลวงกับประชาชนชาวไทย
- 5.3 ใบความรู้ เรื่อง การใช้คำราชาศัพท์
- 5.4 ใบกิจกรรมเสริมทักษะการอ่าน เรื่อง การใช้คำราชาศัพท์
- 5.5 แบบทดสอบชุดการสอนที่ 9 เรื่อง ในหลวงกับประชาชนชาวไทย
- 5.6 ธนบัตรไทย ใบละ 1,000 100 และ 20 บาท

6. การวัดและประเมินผล

- 6.1 การสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคลและกลุ่ม
- 6.2 คะแนนจากการทำแบบทดสอบชุดการสอน

ภาคผนวก จ

ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินสำหรับนักศึกษาชาวจีน

ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยาย
เรื่อง สีแผ่นดินสำหรับนักศึกษาชาวจีน

นางสาวสิริมาศ แก้วกันทา

1.1 ส่วนหน้า

คำชี้แจงการใช้ชุดการสอน

ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินสำหรับนักศึกษาชาวจีนมีส่วนประกอบของชุดการสอน ดังนี้

1.1 ส่วนนำ ประกอบด้วย

- คำชี้แจงการใช้ชุดการสอน
- คำชี้แจงสำหรับผู้สอน
- บทบาทสำหรับผู้สอน
- บทบาทสำหรับผู้เรียน

1.2 ชุดการสอนแต่ละบท ประกอบด้วย

- แผนการสอน
- บทอ่านจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน
- ใบกิจกรรมทักษะการอ่าน
- ใบความรู้
- ใบกิจกรรมเสริมทักษะการอ่าน
- แบบทดสอบท้ายบท
- แบบเฉลย

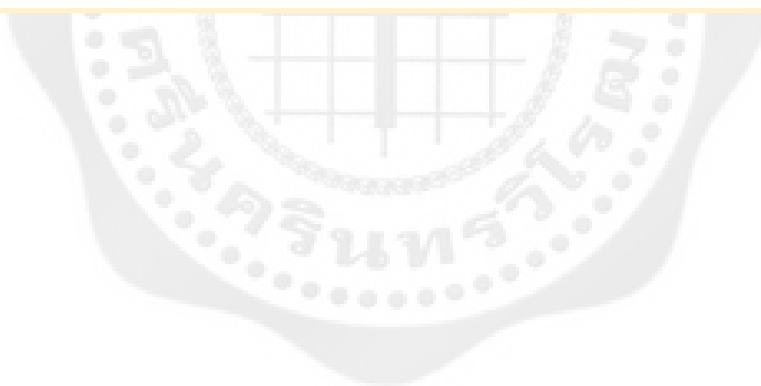
1.3 แบบวัดและประเมินผล

- แบบสังเกต
- แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คำชี้แจงสำหรับผู้สอน

ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายสี่แผ่นดินสำหรับนักศึกษาชาวจีนจะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทยเกี่ยวกับวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ความคิดและความเชื่อของคนไทยที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน ซึ่งมีรายละเอียดสำหรับผู้สอน ดังนี้

1. ผู้สอนต้องศึกษาแผนการสอนและทำความเข้าใจเรื่องราวที่จะสอนอย่างละเอียด
2. ผู้สอนจัดเตรียมสื่อการเรียน อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการสอน
3. ผู้สอนให้ผู้เรียนอ่านบทอ่านนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน
4. จัดเตรียมใบความรู้ ใบกิจกรรม และแบบทดสอบสำหรับผู้เรียนให้ครบตามจำนวนคน
5. ผู้สอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมในชั้นเรียน
6. ผู้สอนให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบเพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจเนื้อหาที่เรียนในชุดการสอน

บทบาทสำหรับผู้สอน

- 1.ศึกษารายละเอียดของชุดการสอน ทำความเข้าใจคำชี้แจงต่างๆ ก่อนดำเนินการสอนโดยละเอียด
- 2.จัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอกับกิจกรรมและจำนวนผู้เรียน
- 3.ผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้ให้คำแนะนำแก่ผู้เรียน สร้างบรรยากาศในชั้นเรียน รวมถึงควบคุมเวลาในการทำกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพ
- 4.ผู้สอนตรวจสอบรายงานส่วนประกอบของชุดการสอนให้ครบถ้วน ซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 สำหรับผู้สอน ได้แก่ คู่มือการใช้ชุดการสอน แผนการสอน แบบเฉลยชุดการสอน แบบเฉลยแบบทดสอบ และแบบสังเกต

ส่วนที่ 2 สำหรับผู้เรียน ได้แก่ บทอ่านจากนวนิยายสี่แผ่นดิน ใบความรู้ ใบคำศัพท์ ใบกิจกรรมทักษะการอ่าน ใบกิจกรรมเสริมทักษะการอ่าน และแบบทดสอบชุดการสอน จำนวน 10 ข้อ

บทบาทสำหรับผู้เรียน

1. ผู้เรียนศึกษาคำสั่ง บทอ่าน ไบความรู้ และไบกิจกรรม ให้เข้าใจอย่างละเอียด
2. ผู้เรียนต้องมีความรับผิดชอบ ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเคร่งครัด
3. ผู้เรียนต้องร่วมมือทำกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยความตั้งใจ
4. ผู้เรียนไม่ก่อกวนเพื่อนร่วมชั้น หากมีคำถาม หรือข้อสงสัยให้สอบถามผู้สอน
5. ผู้เรียนต้องมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ไม่ลอกงานเพื่อน

1.2 ชุดการสอนแต่ละบท

ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินสำหรับนักศึกษาชาวจีน

ชุดการสอนที่ 1

ครอบครัวไทย

คำศัพท์

คำศัพท์เกี่ยวกับครอบครัว¹

ชวด อ่านว่า ชวด
หมายถึง
(ภาษาปาก) น. พ่อหรือแม่ของ ปู่ ย่า
ตา ยาย หรือเรียกว่า “ทวด”

นอกจากนี้

ยังมีคำว่า “ชวด” ในความหมายอื่นๆ เช่น
ชวด น. ชื่อปีนักษัตร มีหนูเป็นเครื่องหมาย
ชวด ก. ผิดหวัง, ไม่ได้ดังหวัง
ชวด น. ลำน้ำสายเล็ก ที่ใช้เป็นทางสัญจร

อัฐิ อ่านว่า อัด - ติ
หมายถึง
น. กระดูกคนที่ตายไปแล้ว

ใส่ไว้ใน

ยังมีคำว่า “โกศ” ที่อ่านออกเสียง
เหมือนกัน แต่ให้ความหมายอื่น หมายถึง
น. ฝัก, กระพุ่ม; ดอกไม้ตูม

นอกจากนี้

โกศ อ่านว่า โกด
หมายถึง
น. สิ่งใส่พระบรมอัฐิ พระอัฐิ
หรือ อัฐิ มีฝาครอบเป็นยอด
ราชาศัพท์ใช้คำว่า พระโกศ

โกศ

พี่ชายร่วมมารดา อ่านว่า
พี่ - ชาย - ร่วม - มาน - ดา
หมายถึง
น. พี่ที่เป็นเพศชายเกิดจากแม่คนเดียว

¹ ความหมายคำศัพท์จาก ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

ศัพท์เพิ่มเติม²

หมวดคำศัพท์เกี่ยวกับสิ่งก่อสร้าง

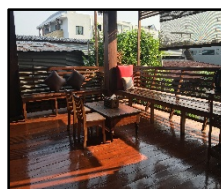
อิฐ	อ่านว่า	อิ๊ด	หมายถึง	น. ดินเผาทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้าใช้ก่อตึกและกำแพง	
รั้ว	อ่านว่า	รั้ว	หมายถึง	น. ที่ล้อมกันเป็นเขตของบ้าน	
กระได	อ่านว่า	กระ - ได	หมายถึง	น. สิ่งที่ทำเป็นขั้นๆ สำหรับก้าวขึ้นลง หรือเรียกว่า บันได	
ฉาบ	อ่านว่า	ฉาบ	หมายถึง	ก. ทา หรือเคลือบแต่ผิว ๆ เช่น ฉาบปูน ฉาบกล้วย	
ปูนขาว	อ่านว่า	ปูน - ขาว	หมายถึง	น. ปูนที่ใช้ผสมปูนซีเมนต์ ทราย และน้ำสำหรับฉาบฝาผนัง	
กระเบื้อง	อ่านว่า	กระ - เบื้อง	หมายถึง	น. วัสดุที่ใช้มุงหลังคา ทำด้วยดินเผาหรือปูนซีเมนต์เป็นแผ่นสี่เหลี่ยม	
ลูกฟูก	อ่านว่า	ลูก - ฟูก	หมายถึง	น. สิ่งที่มีลอนสูงต่ำอย่างลูกคลื่น ใช้เรียกกระเบื้อง สังกะสี หรือกระดาด เป็นต้น	
ชาน	อ่านว่า	ชา - ลา	หมายถึง	น. ชานเรือน, พื้นเรือนนอกชายคา	
เฉลียง	อ่านว่า	ฉะ - เหลียง	หมายถึง	น. ระเบียง หรือ ส่วนของเรือนที่ต่อออกมาด้านหัวและท้ายเรือน สำหรับนั่งเล่น	
ลูกกรง	อ่านว่า	ลูก - กรง	หมายถึง	น. สิ่งซึ่งเรียงกันเป็นซี่ ๆ หรือ สิ่งที่เป็นลูกตั้งสำหรับราวบันไดและสะพาน	
ลูกมะหวด	อ่านว่า	ลูก - มะ - หวด	หมายถึง	น. ลูกตั้งทำด้วยหินหรือไม้ มีทรงกลมๆ ป้อมๆ คล้ายผลมะหวดเรียงกันเป็นลูกกรงใช้แทนหน้าต่าง เช่น ลูกมะหวดที่ปราสาทหิน	

กระเบื้อง

ชาน

เฉลียง

ลูกมะหวด

² ความหมายคำศัพท์จาก ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

พระพุทธเจ้าหลวงมหาราช

อ่านว่า

พระ - พุด - ทะ - เจ้า - หลวง - มะ - หา - ราว
หมายถึง น.พระมหากษัตริย์ไทย รัชกาลที่ 5

ถนัดถนี่

อ่านว่า ถะ - หนด - ถะ - หนี
หมายถึง ว.ชัดเจน, เต็มที่

บ่าว

อ่านว่า บ่าว
หมายถึง น.คนรับใช้

พระยา

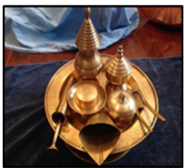
อ่านว่า พระ - ยา
หมายถึง
น.ตำแหน่งข้าราชการผู้ใหญ่

คุณหญิง

อ่านว่า คุณ - หญิง
หมายถึง น.คำนำหน้าของหญิงที่
เป็นภรรยาของพระยา

พรม

เขียนหมาก

หมวดคำศัพท์เกี่ยวกับข้าวของเครื่องใช้

พรม	อ่านว่า	พรม	หมายถึง	น.ของที่ใช้ปูลาดกับพื้นเพื่อนั่งหรือเดิน
เขียนหมาก	อ่านว่า	เขียน - หมาก	หมายถึง	น.ภาชนะสำหรับใส่เครื่องหมากพลู
ขันน้ำ	อ่านว่า	ขันน้ำ	หมายถึง	น.ภาชนะสำหรับตักหรือใส่น้ำ
กระโถน	อ่านว่า	กระ - โถน	หมายถึง	น.ภาชนะสำหรับบ้วนหรือทิ้งของที่ไม่ต้องการ
หีบบุหรี	อ่านว่า	หีบ - บุ - หรี	หมายถึง	น.ภาชนะสำหรับใส่บุหรี

ลอยชาย อ่านว่า ลอย - ชาย

หมายถึง ว. ปล่อยชายผ้านุ่ง (ไม่โจงกระเบน) ในคำว่า นุ่งผ้าลอยชาย

ลอยชาย

สีจันทน์ อ่านว่า สี - จัน

หมายถึง น. สีของพรรณไม้ชนิดหนึ่งที่มีเนื้อไม้ ดอกหรือผลหอม ใช้ทำยาและปรุงเครื่องหอม

สีจันทน์

คลาน อ่านว่า คลาน

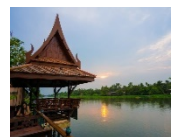
หมายถึง ก. การเคลื่อนไหวที่ใช้มือและเท้าไปข้างหน้า

คลาน

ศาลา อ่านว่า สา - ลา

หมายถึง น.อาคารทรงไทย ไม่มีฝากั้น ใช้เป็นที่พักหรือประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง

ศาลา

บทอ่านจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน

เรื่อง ครอบครัวไทย³

บ้านพลอยอยู่ในคลองบางหลวง เรียกได้ว่าเป็นบ้านใหญ่มีกำแพงอิฐเสริมรั้วเหล็กกันตลอดริมน้ำ ที่ทำน้ำมีศาลาหลังใหญ่ทำด้วยไม้ ขึ้นจากกระไดทำน้ำ เดินผ่านลานกว้างก็ถึงตัวตึกเป็นที่อยู่ของเจ้าคุณพ่อ ตึกนั้นจะพูดไปก็เป็นตึกทันสมัยสำหรับระยะเวลาระหว่าง พ.ศ. 2425 ถึง พ.ศ. 2435 อันเป็นเวลาในรัชสมัยของสมเด็จพระพุทธเจ้าหลวงมหาราช ในกรุงรัตนโกสินทร์นี้ ตึกนั้นเป็นตึกก่ออิฐ ฉาบด้วยปูนขาว หลังคามุงกระเบื้องจีนเป็นลูกฟูก หน้าตึกเป็นบันไดขึ้นสองข้างมาบรรจบกันตรงกลางเป็นชாலาย่อม ๆ แล้วจากนั้นมีบันไดขึ้นตรงไปชั้นบนของตึก บนตึกมีเฉลียงเดินได้รอบลูกทรง มีลูกมะหวดกระเบื้อง สีเขียวแก่ พ้นจากเฉลียงเข้าไปก็มีห้องใหญ่ ๆ สามห้อง เป็นที่อยู่เจ้าคุณพ่อ มีห้องเล็ก ๆ อีกห้องหนึ่ง สำหรับเจ้าคุณพ่อไหว้พระและอัฐิเจ้าคุณปู่และคุณชวดทั้งหลาย เมื่อพลอยยังเด็ก ๆ อายุ 6-7 ขวบ เคยขึ้นไปบนตึกตอนบ่ายเพื่อไปหาเจ้าคุณพ่อ พลอยเคยรู้สึกกลัวห้องนี้เป็นพิเศษ เพราะเป็นห้องที่ปิดไว้เงียบ ปีหนึ่งจะเปิดครั้งเดียวเวลาเจ้าคุณพ่อทำบุญ และในเวลาที่เปิดพลอยเคยเห็นโกศอัฐิตั้งอยู่บนม้านุ้เป็นแถว พลอยเคยถูกเรียกตัวให้เข้าไปจุดธูปเทียน กราบเจ้าคุณปู่ คุณย่า และเจ้าคุณชวดอีกหลายคน ตั้งแต่นั้นมาก็ให้เกรงกลัวห้องนี้เป็นพิเศษ เฉลียงหลังตึกนั้นเป็นที่สำราญของเจ้าคุณพ่อ เวลาท่านอยู่บ้านก็มักจะอยู่ที่เฉลียงหลังนั้นเอง รับประทานข้าวก็ที่นี่ พักผ่อนก็ที่นี่ ถ้าใครคุ้นเคยมาหาที่รับที่นั่น ตึกชั้นบนปูด้วยกระดานแผ่นโต ๆ อาศัยแรงคนเช็ดถูกันมาหลายสิบปีดูขึ้นเงาเป็นมัน เจ้าคุณพ่อท่านปูพรมเล็ก ๆ หนึ่งอยู่ที่เฉลียงหลัง รอบ ๆ ตัวก็มีเชี่ยนหมาก กาน้ำ ชันน้ำ กระโถน หีบบุหรี และพานใส่ชุดจุดบุหรีตั้งไว้

³ คีตกฤษดิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. (2534). *สี่แผ่นดิน เล่มที่ 1*. กรุงเทพฯ: ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ จำกัด. หน้า 2-3.

เมื่อวันทีพลอยจะออกจากบ้านก็ขึ้นไปลาท่านที่นั่น โดยที่แม่ปล่อยให้ขึ้นไปคนเดียว เวลานั้นพลอยมีอายุ 10 ขวบ พอจะมีความสังเกตสิ่งต่างๆได้ถนัดถี่ ต่อมาอีกหลายสิบปี พลอยนึกถึงเจ้าคุณพ่อขึ้นมาครั้งใดก็ยังเห็นภาพท่านนั่งขัดสมาธิอยู่บนพรม เจ้าคุณพ่อหนุ่ม ผ่าลายสีจันทน์ ปล่อยลอยชายตามสบาย เมื่อพลอยขึ้นไปกราบลาขังนึกจำได้ว่าท่าน มองดูหน้าลูกสาวคนเล็กของท่านอย่างพินิจพิเคราะห์คล้ายกับว่าจะดูไว้ให้จำได้แม่นยำแต่ ท่านก็มิได้ปริปากพูดจาทักทายหรือห้ามปราม คงมองแต่หน้าพลอยจนพลอยคลานกลับ ลงมา

เมื่อ พ.ศ. 2435 พลอยมีอายุได้สิบขวบถ้าใครไปถามพลอยในขณะนั้นว่าใครเป็น บิดา พลอยก็จะตอบว่าชื่อพระยาพิพิธฯ มารดาชื่อแฉ่ม เป็นเอกภรรยาของพระยาพิพิธฯ แต่มีใช้ในฐานะคุณหญิง เพราะคุณหญิงท่านชื่อเอื้อม เป็นคนอัมพา ไม่ได้อยู่กับ เจ้าคุณพ่อ แต่กลับไปอยู่บ้านเดิมของท่านเสียตั้งแต่ก่อนพลอยเกิด คงเหลืออยู่แต่บุตรของคุณหญิงอยู่ในบ้านสามคน คือคุณอ่อน พี่สาวใหญ่ อายุสิบเก้าปี คุณชิต พี่ชายคนรอง อายุ สิบหกปี คุณเชย พี่สาวคนเล็กแก่กว่าพลอยสองปี พลอยมีพี่ชายร่วมมารดาอีก คนหนึ่ง อายุแก่กว่าพลอยปีเศษ ชื่อพ่อเพิ่ม และมีน้องสาวคนละมารดาเกิดจากแม่แฉ่ว ภรรยาเจ้าคุณพ่อคนรองแม่ลงไป ชื่อหวาน อ่อนกว่าพลอยสองปี

ใบกิจกรรมทักษะการอ่าน

เรื่อง ครอบครัวไทย

☞ ให้ผู้เรียนอ่านบทอ่านจากนวนิยายสี่แผ่นดินเรื่อง “ครอบครัวไทย”
แล้วเขียนตอบคำถามจากเรื่องที่กำหนดให้ ☞

1. บ้านของพลอยตั้งอยู่ที่ไหน

.....

.....

2. สมาชิกในบ้านของพลอยมีกี่คน ประกอบด้วยใครบ้าง

.....

.....

3. บ้านของพลอยมีลักษณะแบบใด

.....

.....

4. เจ้าคุณพ่อของพลอยต้อนรับแขกที่ส่วนใดของบ้าน

.....

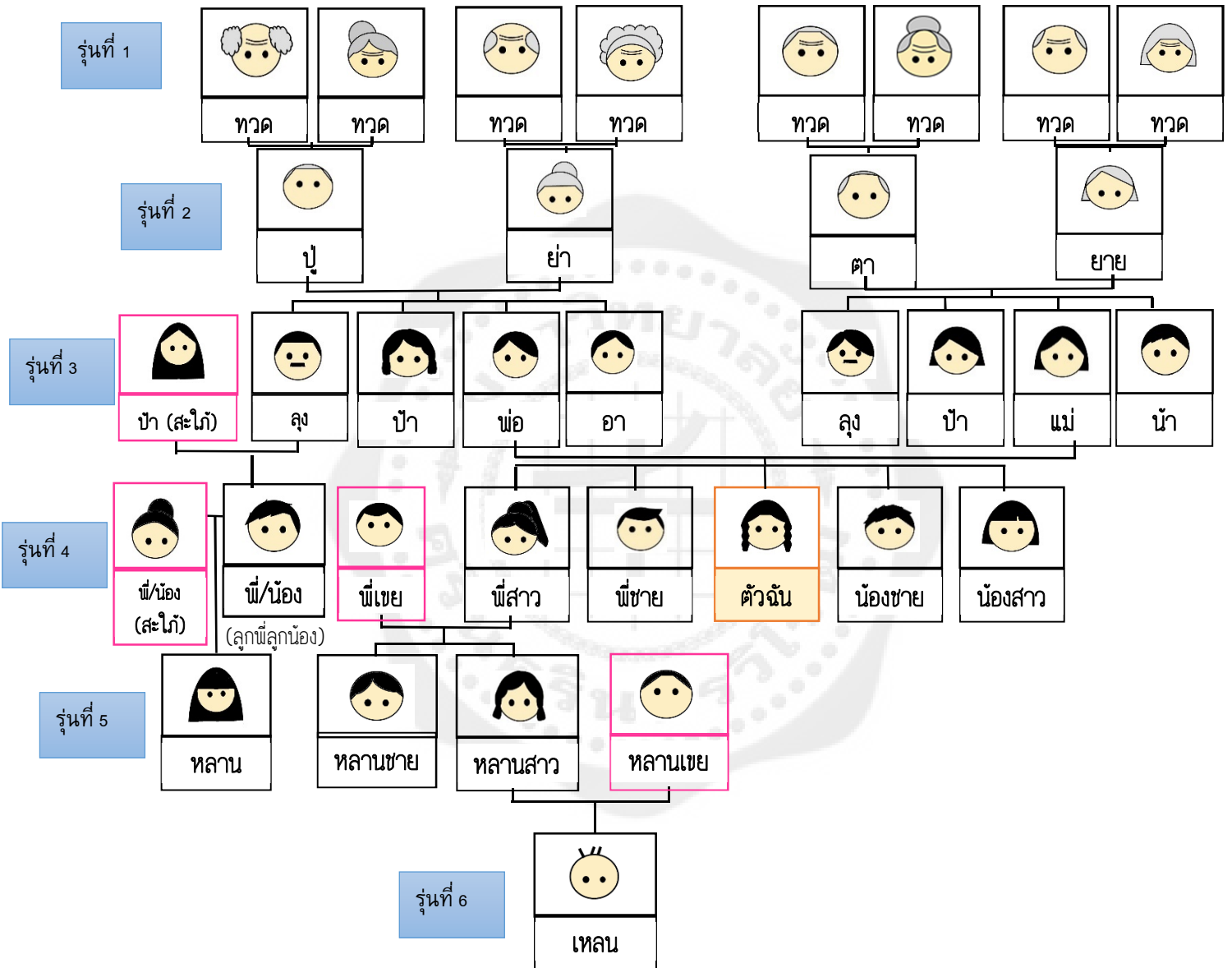
.....

5. เวลาอยู่บ้าน เจ้าคุณพ่อของพลอยแต่งตัวอย่างไร

.....

.....

แผนผังโครงสร้างครอบครัว
(สาแหรกตระกูล - family tree)

ใบความรู้

เรื่อง คำเรียกญาติของคนไทย⁴

คำเรียกญาติเป็นคำที่บ่งบอกถึงสถานภาพ หน้าที่ และความรับผิดชอบของบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางสายเลือดและการแต่งงาน ในสังคมไทยใช้คำเรียกเครือญาติจะแยกแตกต่างกันแต่ละรุ่น โดยคำหนึ่งถึงเรื่องอาวุโสเป็นสิ่งแรก จากนั้นเป็นเรื่องเพศ เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย จะใช้เรียกคนรุ่นก่อนพ่อแม่ของเรา ดังนี้

ฝ่ายพ่อ พ่อของพ่อ = ปู่	แม่ของพ่อ = ย่า
ฝ่ายแม่ พ่อของแม่ = ตา	แม่ของแม่ = ยาย

ทั้งนี้คำเรียกญาติยังกำหนดสถานภาพและบทบาทหน้าที่ของคนในสังคมไทย เช่น เด็กหญิงแก้ว เรียกนางช่อนกลิ้งว่า แม่ หมายถึงเด็กหญิงแก้วมีสถานภาพเป็นลูก มีหน้าที่เคารพเชื่อฟังแม่และคอยดูแลแม่ในยามที่แม่แก่เฒ่า

อีกทั้งยังมีการใช้คำเรียกญาติกับคนที่ไม่ได้มีความสัมพันธ์ทางสายเลือดและการแต่งงานด้วย เช่น เรียกเพื่อนร่วมงานว่า พี่หรือน้อง หรือเมื่อมีการซื้อขายจะเรียกผู้ชายว่า ลุง ป้า น้า พี่ หรือแม่แต่ ยาย ซึ่งการใช้คำเรียกญาติกับบุคคลอื่นถือเป็นการสร้างความสัมพันธ์เหมือนญาติให้ความรู้สึกสนิทสนม ใกล้ชิดกัน สร้างความรู้สึกเป็นกันเองระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง

การใช้คำเรียกญาติในสังคมจึงช่วยสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเครือญาติระหว่างบุคคลสองฝ่าย ทั้งกับบุคคลที่เป็นญาติกันทางสายเลือดและการแต่งงาน และกับบุคคลที่ไม่ใช่ญาติเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่เอื้อประโยชน์ต่อกัน

⁴ปรับปรุงจาก กำธน สินธวานนท์ และคนอื่นๆ. (2540). สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เล่ม 22. กรุงเทพฯ: หอรัษฎากรพิพัฒน์ในพระบรมมหาราชวัง. หน้า 200 – 213.

ใบกิจกรรมเสริมทักษะการอ่าน

เรื่อง คำเรียกญาติของคนไทย

 ให้ผู้เรียนวาดโครงสร้างครอบครัวของตนเองพร้อมกับเขียนบรรยายเรื่อง "ครอบครัวของฉัน"

เรื่อง.....

แบบทดสอบชุดการสอนที่ 1

เรื่องครอบครัวไทย

ชื่อ - สกุล.....ชั้นปี.....เลขที่.....

ให้ผู้เรียน (*) เลือกตอบคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงคำตอบเดียว (ข้อละ 1 คะแนน)

1. บ้านของพลอยตั้งอยู่ที่ไหน
 - ก. บ้านคลองพ้อม
 - ข. บ้านคลองลัดมะยม
 - ค. บ้านคลองบางหลวง
 - ง. บ้านคลองบางกอกน้อย
2.เป็นคำที่ใช้เรียกน้องของพ่อ คำที่อยู่ในช่องว่างควรเติมคำใช้เรียกเครือญาติข้อใด
 - ก. ป้า
 - ข. อา
 - ค. หน้า
 - ง. น้อง
3. ตึกที่เจ้าคุณพ่ออาศัยอยู่สร้างขึ้นในสมัยใด
 - ก. สมัยรัชกาลที่ 4
 - ข. สมัยรัชกาลที่ 5
 - ค. สมัยรัชกาลที่ 6
 - ง. สมัยรัชกาลที่ 7
4. ทำไมต้องใช้คำเรียกเครือญาติกับบุคคลอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับสายเลือดและการแต่งงาน
 - ก. เพื่อให้เกิดความสามัคคีกันในหมู่คณะ
 - ข. เพื่อให้เห็นความสำคัญของครอบครัว
 - ค. เพื่อให้คนไทยทุกคนที่เกิดมาจะต้องมีพรรคพวก
 - ง. เพื่อให้ผู้ฟังเป็นมิตรและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

5. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการใช้คำเรียกญาติกับคนที่ไม่มีความสัมพันธ์ทางสายเลือดและการแต่งงาน
- ไม่เห็นด้วย เพราะ เป็นการล้อเลียนเรื่องอายุ
 - เห็นด้วย เพราะ จะได้เรียกคนที่ไม่รู้จักได้ง่ายขึ้น
 - ไม่เห็นด้วย เพราะ แสดงถึงความเป็นกันเองมากเกินไป
 - เห็นด้วย เพราะ ทำให้คนพึงรู้สึกถึงความเป็นมิตรไมตรี
6. ข้อใดแสดงถึงการใช้คำเรียกเครือญาติแบบเน้นความสัมพันธ์ทางสายเลือดได้ถูกต้อง
- คุณแม่คะ หนูขอไปตลาดด้วยคนคะ
 - ป้าคะ ห้องน้ำไปทางไหนคะ
 - ยายจ๊ะ ขนมงูนี้ราคาก็บาทคะ
 - พี่ครับ เอกสารกล่องนี้วางไว้บนโต๊ะใต้โหลครับ
7. ข้อใดแสดงถึงการใช้คำเรียกเครือญาติกับบุคคลที่ไม่ใช่ญาติได้ถูกต้อง
- คุณยายจะให้ผมพาไปโรงพยาบาลวันไหนครับ
 - คุณแม่คะเย็นนี้เราทำแกงจืดดีไหมคะ
 - คุณลุงมาจากจังหวัดอะไรครับ
 - คุณพ่อไปทำงานกี่โมงครับ
8. จงเรียงลำดับข้อความ 1 – 4 ที่กำหนดให้ได้ใจความมากที่สุด
- การเน้นความสำคัญ
 - ทางสายเลือดและการแต่งงาน
 - มาจาก
 - คำเรียกเครือญาติ
- 4 – 1 – 3 – 2
 - 4 – 3 – 1 – 2
 - 3 – 2 – 4 – 1
 - 3 – 4 – 1 – 2
9. สมาชิกในบ้านของพลอยมีกี่คน
- 9 คน
 - 10 คน
 - 12 คน
 - 15 คน
10. พ่อของพลอยมีอาชีพอะไร
- อาชีพทหาร
 - อาชีพค้าขาย
 - อาชีพเกษตรกร
 - อาชีพรับราชการ

แบบเฉลย

ใบกิจกรรมทักษะการอ่าน

เรื่อง ครอบครัวไทย

1. บ้านของพลอยตั้งอยู่ที่ไหน

บ้านคลองบางหลวง

2. สมาชิกในบ้านของพลอยมีกี่คน ประกอบด้วยใครบ้าง

9 คน ได้แก่ เจ้าคุณพ่อ แม่แหม่ม คุณอ่อน คุณชิต คุณเชย พ่อเพิ่ม พลอย แม่แหว

และหวาน

3. บ้านของพลอยมีลักษณะแบบใด

บ้านใหญ่ มีกำแพงอิฐเสริมรั้ว ตั้งอยู่ริมน้ำ เป็นตึกที่ทันสมัยในช่วงพศ. 2425 – 2435

หลังคามุงด้วยกระเบื้องลูกฟูก หน้าตึกมีบันไดสองข้างมาบรรจบกัน

4. เจ้าคุณพ่อของพลอยมักรับแขกที่ส่วนใดของบ้าน

เฉลียงหลังตึก

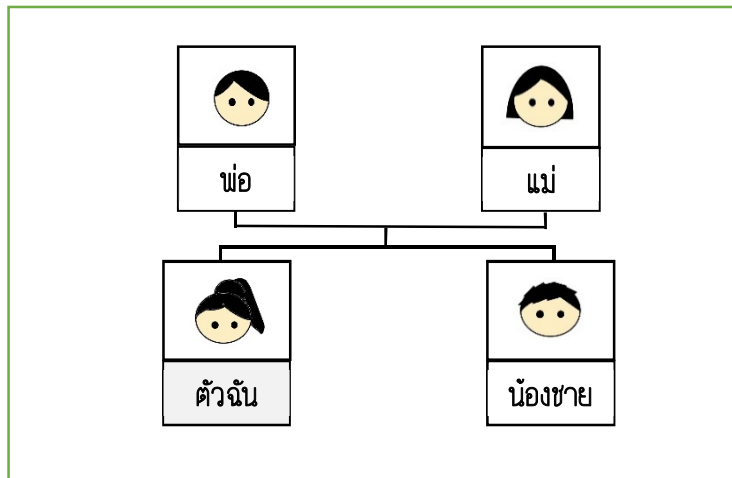
5. เวลาอยู่บ้าน เจ้าคุณพ่อของพลอยแต่งตัวอย่างไร

เจ้าคุณพ่อชอบนุ่งผ้าลายสีจันทน์ปล่อยลอยชาย

แบบเฉลย

ใบกิจกรรมเสริมทักษะการอ่าน

เรื่อง คำเรียกญาติของคนไทย

เรื่อง ครอบครัวของฉัน

ครอบครัวของฉันมีสมาชิกทั้งหมด 4 คน ประกอบด้วย พ่อ แม่ ตัวฉัน และน้องชาย ในวันหยุดสมาชิกทุกคนตื่นแต่เช้าช่วยกันทำงานบ้าน พ่อกับน้องช่วยกัน รดน้ำต้นไม้ ส่วนแม่และฉันช่วยกันกวาดบ้าน ถูบ้าน และล้างจาน ทุกคนในบ้านต่างช่วยกันทำงานด้วยรักและความสามัคคี ครอบครัวของฉันมีความสุขมาก

เฉลยแบบทดสอบชุดการสอนที่ 1
เรื่องครอบครัวไทย

1. ค
2. ข
3. ข
4. ง
5. ง
6. ก
7. ค
8. ข
9. ก
10. ง

บรรณานุกรม

- กำธน สินธวานนท์ และคนอื่นๆ. (2540). สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนโดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เล่ม 22. กรุงเทพฯ: หอรัษฎากรพิพัฒน์ในพระบรมมหาราชวัง.
- คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. (2534). สี่แผ่นดิน. กรุงเทพฯ: ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ จำกัด.
- นียบพรรณ (ผลวัฒน์) วรรณศิริ. (2550). มานุษยวิทยาสังคมและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

สารบัญภาพประกอบ

คำศัพท์	หน้า	ที่มาของรูปภาพ
หน้าปก	142	ถ่ายภาพโดยผู้วิจัยนางสาวสิริมาศ แก้วกันทา ถ่ายเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2559
โกศ	143	http://img-89.uamulet.com/uauctions/AU383/2013/3/19/6349932278008700001.JPG
อัฐิ	144	http://media.yellowpages.co.th/yellowpages/products/th/3719526/9928065_005.jpg
กระเบื้อง	144	http://media.yellowpages.co.th/yellowpages/products/th/3719526/9928065_005.jpg
ชालา	144	http://data.foodtravel.tv/datastore/travel/354/travel354_19_normal.jpg
เจดีย์	144	ถ่ายภาพโดยผู้วิจัยนางสาวสิริมาศ แก้วกันทา ถ่ายเมื่อวันที่ 12 เมษายน 2559
ลูกมะหวด	144	http://www.oknation.net/blog/home/blog_data/120/47120/images/travel/pimai/tublung/P9100033.JPG
พระพุทธรเจ้า หลวง	145	ภาพโดยผู้วิจัยนางสาวสิริมาศ แก้วกันทา เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2559
พรม	145	http://3.bp.blogspot.com/-MO60qfaQe8g/UGyG1bO_5il/AAAAAAAAO9Q/2-Z1DVkp5Y/s400/%25E0%25B8%259E%25E0%25B8%25A3%25E0%25B8%25A1.JPG
เขียนหมาก	145	http://www.thaiscooter.com/newforum/filedata/fetch?id=17207080&d=1358255757
ลอยชาย	145	http://www.daradaily.com/module/ckfinder/userfiles/images/5D3_8601.jpg
สีจันทน์	145	ภาพโดยผู้วิจัยนางสาวสิริมาศ แก้วกันทา เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2559
คลาน	145	http://www.kalyanamitra.org/culture/images_%20culture/page_59.jpg
ศาลา	145	http://static.panoramio.com/photos/large/105785154.jpg

ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินสำหรับนักศึกษาชาวจีน

ชุดการสอนที่ 2

น้ำกับวิถีชีวิตไทย

คำศัพท์

คำศัพท์น้ำกับวิถีชีวิตไทย⁵

คลอง อ่านว่า คลอง

หมายถึง น.ทางน้ำหรือลำน้ำที่เกิดขึ้นเองหรือขุดเชื่อมกับแม่น้ำหรือทะเล

คลอง

ตลิ่ง อ่านว่า ตะ - หลิ่ง

หมายถึง น.ฝั่งของริม

แม่น้ำลำคลอง

ศาลา อ่านว่า สา - ลา

หมายถึง น.อาคารทรงไทย ปล่อยโถง ไม่มีฝาผนัง ใช้เป็นที่พักผ่อน

ทำน้ำ อ่านว่า ทำ - น้ำ

หมายถึง น.ฝักริมน้ำสำหรับขึ้นลงหรือจอดเรือ

ดินทำ อ่านว่า ดิน - ทำ

หมายถึง ส่วนล่างของทำน้ำ

เรือเก๋ง อ่านว่า เรือ - เก๋ง

หมายถึง

น. เรือที่มีเครื่องบัง มีฝาและ

หลังคาแบน เพื่อกันแดด

กันฝน

เรือเก๋ง

เรือเร่ อ่านว่า เรือ - เร่

หมายถึง น. เรือที่ตระเวนขายของต่างๆ ไปตาม

แม่น้ำลำคลอง

เรือเร่

แจว อ่านว่า แจว

หมายถึง

ก. การการเอาแจวพุน้ำทำให้เรือเคลื่อนที่

น. เครื่องมือที่ทำให้เรือเคลื่อนที่ ลักษณะคล้ายพาย

แต่ด้ามยาวเรียว

แจว

⁵ ความหมายคำศัพท์จาก ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

คำศัพท์เพิ่มเติม⁶

คำศัพท์เกี่ยวกับความรู้สึก

สะทกสะท้าน อ่านว่า สะ - ทก - สะ - ท้าน

หมายถึง

ก. รู้สึกเกรงกลัว, รู้สึกเกรงกลัวจนตัวสั่น

วิตกกังวล อ่านว่า วิ - ตก - กัง - วณ

หมายถึง

ก. เป็นทุกข์, ร้อนใจ, กังวล

บริบูรณ์ อ่านว่า บอ - ริ - บูน

หมายถึง

ก. ครบถ้วน, เต็มที่, เต็มเปี่ยม

ทรุดโทรม อ่านว่า ชุด - โชม

หมายถึง

ว. เสื่อมไป ร่วงโรย

นานโซ อ่านว่า นาน - โซ

หมายถึง

เป็นภาษาปาก ว. เวลานานมาก
(คำว่า โซ แปลว่า มาก กร่อนมาจาก อักโซ ซึ่ง
ตัดมาจาก อักโซภินิ)

ข้าวเม่าทอด อ่านว่า ข้าว - เม่า - ทอด

หมายถึง

น. ชื่อขนมชนิดหนึ่ง ทำมาจากข้าวเม่าคั่วบดผสมน้ำตาล
และมะพร้าว ใส่มะพร้าวขูด จากนั้นจึงนำไปพอกกล้วย
ไข่ ชุบแป้งแล้วนำไปทอด

หวน อ่านว่า หวน

หมายถึง

ก. เวียนกลับ เช่น ลมหวน

ข้าวเม่าทอด

⁶ ความหมายคำศัพท์จาก ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

บทอ่านจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน เรื่อง น้ำกับวิถีชีวิตไทย⁷

พลอยหนึ่งเรือกลับไปเยี่ยมบ้านพร้อมด้วยคุณชายและนางพิศ มีความรู้สึกในใจมากมายหลายอย่างสุดที่จะประมาณได้ถูก ใจหนึ่งนั้นก็ดีใจและตื่นเต้นที่ได้กลับบ้านเดิม หลังจากที่ได้ไปอยู่วังเสียหลายปี ใจหนึ่งนั้นก็ดีใจที่จะได้อยู่ใกล้ชิดเจ้าคุณพ่อครั้งแรกในฐานะที่เป็นผู้ใหญ่ มิใช่เด็กอย่างแต่ก่อน ดีใจที่ได้กลับไปอยู่ในหมู่ญาติพี่น้องอันสนิทในบ้านที่เคยอยู่กันมาแต่บรรพบุรุษ แต่อีกใจหนึ่งก็สะทกสะท้าน วิตกกังวล เพราะพลอยรู้ว่ายังมีคนหนึ่งที่คอยตั้งข้อรังเกียจตจนอยู่อย่างรุนแรง และถึงคนคนนั้นจะมีเจ้าของบ้านโดยแท้ ก็ยังอยู่ในฐานะเป็นแม่บ้าน มีอำนาจสั่งกิจการงานบ้านทั่วไป อาจก่อเหตุให้เป็นเรื่องราวที่จะทำให้ไม่สบายใจขึ้นมาเมื่อไรก็ได้ นอกจากนั้นก็ยังมีความเป็นห่วงเสียดจคิดถึงคุณสายและซ้อย ซึ่งกินนอนอยู่ห้องเดียวกันมาตลอดห้าหกปี และมีความเป็นห่วงคิดถึงพี่น้องเป็นอย่างยิ่ง เพราะถ้าหากพี่น้องส่งข่าวหรือส่งของมาให้ระหว่างที่พลอยไม่อยู่ ใครจะเป็นผู้รับ? ความจริงพลอยได้ทูลเสียดใจไว้ว่าจะไปอยู่บ้านราวๆ 10 วัน แต่เวลา 10 วัน ก็เป็นเวลานานโขอยู่ ถ้าหากว่ามีข่าวหรือมีของจากพี่น้องมารออยู่เปล่าๆ

เรือเก๋งสี่แจวของที่บ้านที่คุณชายนั่งมารับพลอยนั้น แจวเลียบตลิ่งเข้าคลองบางหลวง เช้าวันนั้นน้ำขึ้นเต็มคลอง เรือที่พายเรือขายของต่างๆ เช่น ผลไม้จากสวน ผักสด พริก มะเขือ นานาชนิด จนถึงเรือขนมจิ้น เรือข้าวเม่าทอดพายผ่านไปใกล้ๆ ส่งกลิ่นเข้าจมูกพลอย ทำให้หวนระลึกถึงบรรยากาศเดิมเมื่อครั้งยังเป็นเด็กเล็กๆ อยู่ที่บ้านกับแม่ และเคยตามแม่มาซื้อของเรือที่ตีนท่า พลอยนึกถึงแม่ก็ใจหายแม่ตายไปนานแล้วเต็มที จนบัดนี้จะนึกถึงหน้าแม่ก็พอจะเห็นรางๆ มิได้แจ่มใสชัดเจนเหมือนเมื่อก่อน ยังคงเหลือที่เต็มบริบูรณ์เหมือนเก่าก็แต่ความรักที่พลอยมีต่อแม่ และความรักของแม่ที่มีต่อพลอย ไม่ว่าแม่จะตายแล้วไปอยู่ที่ไหนก็ตาม พลอยก็ยังรู้สึกว่าคุณแม่ที่นั้นติดตามตนอยู่ใกล้ๆ คราวนี้เป็นคราวแรกที่พลอยจะได้กลับบ้านไปอยู่บ้านแต่คนเดียว ไม่มีแม่อยู่ด้วยเหมือนเมื่อก่อน

เมื่อเรือเข้าจอดที่หน้าท่า พลอยก้าวขึ้นบันไดทำน้ำด้วยใจเต็มผิตปกติ แต่ที่ทำน้ำไม่มีใครมาคอยรับ พี่น้องซึ่งเมื่อก่อนเป็นเด็กเคยเล่นที่นี้ บัดนี้ก็เติบโตเป็นผู้ใหญ่ไปแล้วทุกคน ตัวศาลาทำน้ำนั้นเองก็ดูเก่าแก่ทรุดโทรมไปด้วยอายุ พลอยหยุดยืนหนึ่งมองเข้าไปในบริเวณบ้านครุหนึ่ง ขณะที่นางพิศและบ่าวของคุณชายกำลังช่วยกันขนของขึ้นจากเรือ

⁷ คีกรุทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. (2534). นวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน เล่มที่ 1. กรุงเทพฯ: ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ จำกัด. หน้า 229-230

ใบกิจกรรมทักษะการอ่าน เรื่อง น้ํากับวิถีชีวิตไทย

☞ ให้ผู้เรียนอ่านบทอ่านจากนวนิยายสี่แผ่นดินเรื่อง “น้ํากับวิถีชีวิตไทย”
แล้วเขียนตอบคำถามจากเรื่องที่กำหนดให้ ☞

1. พลอยกลับบ้านด้วยวิธีใด

.....

.....

2. ความรู้สึกของพลอยที่ได้กลับบ้านเป็นอย่างไร

.....

.....

3. พลอยกลับมาอยู่ที่บ้านเป็นเวลากี่วัน

.....

.....

4. แม้พลอยจะกลับบ้านแต่ยังห่วงและคิดถึงใคร

.....

.....

5. พลอยกลับบ้านพร้อมกับใคร

.....

.....

6.ความรู้สึกของพลอยที่มีต่อแม่เป็นอย่างไร

7.เพราะเหตุใดพลอยจึงเกิดความกังวลเมื่อได้กลับบ้าน

8.เหตุใดพลอยจึงคิดถึงแม่ที่เสียชีวิตไปแล้ว

9.บ้านของพลอยตอนที่กลับไปเยี่ยมบ้านเป็นอย่างไร

10.จงบอกลักษณะวิถีชีวิตไทยที่ปรากฏในเรื่อง

ใบความรู้

เรื่อง การใช้คำว่า “น้ำ”⁸

วิถีชีวิตของคนไทยผูกพันกับน้ำ เราใช้น้ำในการอุปโภค บริโภค เกษตรกรรม การคมนาคม รวมถึงประเพณีต่างๆ จึงมีการใช้คำว่า “น้ำ” ปรากฏอยู่ในภาษาไทยอย่าง หลากหลาย ทั้งในรูปของคำประสม สำนวนไทย รวมถึงในงานพิธีกรรมต่างๆ แสดงให้เห็นว่าน้ำมีความสำคัญต่อชีวิตของคนไทย

น้ำที่ปรากฏในรูปแบบของคำประสม เป็นการใช้คำว่า “น้ำ” ประสมกับคำอื่น เพื่อให้เกิดความหมายใหม่ อาจมีเค้าความหมายเดิม หรือความหมายเปลี่ยนไปก็ได้ เช่น

น้ำใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด ความจริงใจ ความเอื้ออาทร

น้ำมัน หมายถึง ของเหลวที่ไหลลื่น สกัดมาจากพืช สัตว์ หรือ แร่บางชนิด

น้ำหนัก หมายถึง ความหนักของสิ่งของต่างๆ

น้ำปลา หมายถึง น้ำสำหรับปรุงอาหารมีรสเค็มทำจากปลาหมักกับเกลือ

น้ำเสียง หมายถึง คำพูดที่แสดงให้เห็นความรู้สึกในใจ

น้ำยังปรากฏอยู่ในงานประเพณี พิธีกรรมต่างๆ เช่น น้ำในงานแต่งงาน เรียกว่า **น้ำสังข์** ใช้ในพิธีรดน้ำสังข์ ส่วนน้ำในพิธีกรรมทางศาสนาใช้รดเป็นสิริมงคลต่อชีวิต เรียกว่า **น้ำมนต์** นอกจากนี้ยังมีน้ำที่ใช้ในพระราชพิธีโบราณ เรียกว่า **น้ำพระพิพัฒน์สัตยา** เป็นน้ำที่มีความศักดิ์สิทธิ์ใช้ดื่มเพื่อถวายคำสัตย์ต่อพระมหากษัตริย์

น้ำยังปรากฏในสำนวนไทย เช่น **น้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่า** หมายถึง การพึ่งพาอาศัยกัน **น้ำหนึ่งใจเดียวกัน** หมายถึง ความคิดเห็นอันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน **น้ำมาปลาภิรมด** **น้ำลดมดกินปลา** กล่าวถึง โอกาสของใครคนนั้นก็จะได้เปรียบกว่าอีกฝ่าย แต่เมื่อถึงโอกาสของอีกฝ่าย ฝ่ายนั้นก็จะได้เปรียบบ้างเช่นกัน **น้ำลดตอผุด** หมายถึง เมื่อหมดอำนาจความชั่วที่เคยทำก็ปรากฏ และ**น้ำขึ้นในรีบตัก** มีโอกาสควรรีบทำ

จากข้างต้นจะเห็นคำว่า “น้ำ” ปรากฏอยู่ในคำไทยอย่างหลากหลาย แสดงให้เห็นถึงคนไทยให้ความสำคัญกับน้ำ และมีวิถีชีวิตไทยที่ผูกพันกับน้ำมายาวนาน

ใบกิจกรรมเสริมทักษะการอ่าน

เรื่อง การใช้คำว่า “น้ำ”

 ให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน เขียนอธิบาย เรื่อง “น้ำกับชีวิต”

เรื่อง น้ำกับชีวิต

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

รายชื่อกลุ่มที่.....

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

6.....

แบบทดสอบชุดการสอนที่ 2

เรื่องน้ำกับวิถีชีวิตไทย

ชื่อ - สกุล.....ชั้นปี.....เลขที่.....

ให้ผู้เรียน (X) เลือกตอบคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว (ข้อละ 1 คะแนน)

1. น้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่า เป็นสำนวนไทยที่ตรงกับความหมายใด

- ก. การยอมให้ผู้อื่นพึ่งพาตน
- ข. การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน
- ค. การมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
- ง. การพึ่งพาตนเองโดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

2. น้ำเสียง มีความหมายว่าอย่างไร

- ก. คำพูดที่ใช้ปลอบโยนจิตใจ
- ข. คำพูดที่แสดงความรู้สึกในใจ
- ค. คำพูดที่ทำให้เกิดความหวังใจ
- ง. คำพูดที่แสดงความเห็นอกเห็นใจ

3. สถานการณ์ใดที่ทำให้พลอยคิดถึงแม่ ครั้งที่ตนยังอยู่บ้านกับแม่

- ก. การไปซื้อของ
- ข. การนั่งเรือข้ามฝาก
- ค. การขนสินค้าบนเรือ
- ง. การไปพบเจ้าคุณพ่อ

4. ถ้าชอบช่วยเหลือเพื่อนฝูงที่ได้รับความเดือดร้อนอยู่เสมอ จะหมายถึงลักษณะนิสัยแบบใด

- ก. มีน้ำใจ
- ข. มีน้ำหนัก
- ค. มีน้ำเสียง
- ง. มีน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

5. ใครคือคนที่พลอยไม่สบายใจเมื่อต้องกลับบ้านคลองบางหลวง

- ก. แม่แ้ว
- ข. แม่แซม
- ค. คุณชาย
- ง. คุณอุ่น

6. จงเรียงลำดับข้อความ 1 – 4 ให้ได้ใจความมากที่สุด

- (1) พิธีมงคลสมรส
- (2) น้ำสังข์
- (3) เพื่ออวยพรคู่บ่าวสาว
- (4) เป็นหน้าที่ใช้ใน

- ก. 2 – 4 – 1 – 3
- ข. 2 – 1 – 4 – 3
- ค. 1 – 3 – 4 – 2
- ง. 1 – 2 – 4 – 3

7. การกระทำใดตรงกับสำนวนที่ว่า **น้ำขึ้นให้รีบตัก**

- ก. ปีนยอมให้น้องสาวนำแมวมาเลี้ยงในคอนโด
- ข. น้ำหวานรีบวิ่งเข้าห้างสรรพสินค้าก่อนที่ฝนจะตก
- ค. พี่ไสยอมพลาดโอกาสในการแข่งวิ่งเนื่องจากขาเจ็บ
- ง. น้องหนารีบวิ่งไปซื้อของลดราคา ก่อนที่สินค้าจะหมด

8. พลอยมีความรู้สึกอย่างไรเมื่อได้กลับบ้านที่คลองบางหลวง

- ก. ดีใจ เป็นห่วง และคิดถึง
- ข. ดีใจ เป็นห่วง และหนักใจ
- ค. ดีใจ ตื่นเต้น และวิตกกังวล
- ง. ดีใจ ตื่นเต้น และโกรธเคือง

9. การกระทำใดตรงกับสำนวนที่ว่า **น้ำหนึ่งใจเดียวกัน**

- ก. ทุกคนพยายามทำงานตามที่ตนเองสนใจ
- ข. ทุกคนยอมทำงานโดยไม่สนใจคนรอบข้าง
- ค. ทุกคนชอบทำหน้าที่ของคนอื่นมากกว่าของตนเอง
- ง. ทุกคนร่วมมือร่วมใจกันทำงานอย่างสุดความสามารถ

10. พลอยไม่ได้กลับบ้านเป็นเวลากี่ปี

- ก. 6 ปี
- ข. 8 ปี
- ค. 10 ปี
- ง. 12 ปี

แบบเฉลย

ใบกิจกรรมทักษะการอ่าน

เรื่อง น้ำกับวิถีชีวิตไทย

1. พलयกกลับบ้านด้วยวิธีใด

พलयกกลับบ้านทางน้ำโดยใช้เรือ.....

2. ความรู้สึกของพलयที่ได้กลับบ้านเป็นอย่างไร

พलयกกลับบ้านด้วยหลากหลายอารมณ์ความรู้สึกทั้งดีใจ ตื่นเต้น วิตกกังวล.....

3. พलयกกลับมาอยู่ที่บ้านเป็นเวลากี่วัน

...10 วัน.....

4. แม้พलयจะกลับบ้านแต่ยังห่วงและคิดถึงใครบ้าง

เป็นห่วงเสด็จที่อยู่ในวัง คิดถึงช้อยและคุณสาย และคิดถึงพี่เนืองมากที่สุด.....

5. พलयกกลับบ้านพร้อมกับใคร

คุณชาย และนางพิศ.....

6. ความรู้สึกของพलयที่มีต่อแม่เป็นอย่างไร

คิดถึงและรักแม่เหมือนเดิม แม้ว่าแม่จะไม่ได้อยู่กับพलयแล้วก็ตาม.....

7. เพราะเหตุใดพลอยจึงมีความกังวลเมื่อได้กลับบ้าน

เพราะพลอยรู้ว่ามีคนหนึ่งคนที่มีอำนาจทำหน้าที่เป็นแม่บ้านที่บ้านคลองบางหลวง.....
คอยตั้งข้อรังเกียจตนเองอยู่.....

8. เหตุใดพลอยจึงคิดถึงแม่ที่เสียชีวิตไปแล้ว

เมื่อพลอยกลับบ้านแล้วได้เห็นบรรยากาศเดิมๆที่เคยอยู่กับแม่ตั้งแต่เล็ก เห็นการซื้อขาย.....
ของที่ท่าเรือหลากหลายชนิด ทั้ง ผัก ผลไม้ ขนมจีน และข้าวเม่าทอด.....

9. บ้านของพลอยตอนกลับมาเยี่ยมบ้านเป็นอย่างไร

บ้านของพลอยอยู่ริมน้ำ มีศาลาทำน้ำแลดูเก่าทรุดโทรมไปตามกาลเวลา.....
.....

10. จงบอกลักษณะวิถีชีวิตไทยที่ปรากฏในเรื่อง

คนไทยมีวิถีชีวิตที่ผูกพันกับสายน้ำ มีการปลูกบ้านอยู่ริมน้ำ มีการคมนาคมทางน้ำโดยใช้.....
เรือ และมีการติดต่อค้าขายสินค้าด้วยเรือพายเร่ขายของ.....

แบบเฉลย

ใบกิจกรรมเสริมทักษะการอ่าน

เรื่อง การใช้คำว่า “น้ำ”

เรื่อง น้ำกับชีวิต

น้ำมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ทั้งนำมาใช้ดื่ม กิน และใช้ประโยชน์ต่างๆ ทั้งด้านการคมนาคมมีการใช้น้ำเป็นเส้นทางในการเดินทาง โดยมีเรือเป็นพาหนะ พาผู้คนจากสถานที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง ทำให้ผู้คนริมน้ำเกิดการเรียนรู้แลกเปลี่ยนวัฒนธรรม รวมถึงวิถีความเป็นอยู่ นำพาความเจริญแก่คนในสังคม นอกจากนี้น้ำยังช่วยให้เกษตรกรที่ทำการเพาะปลูก มีผลผลิตที่อุดมสมบูรณ์ สร้างรายได้ให้แก่ผู้คนในชุมชน ดังนั้นน้ำจึงเสมือนเส้นเลือดหล่อเลี้ยงชีวิตของมนุษย์ ผู้คนควรจะช่วยกันเห็นความสำคัญของน้ำ ไม่ทิ้งขยะลงในแม่น้ำลำคลอง รวมถึงช่วยกันประหยัดน้ำเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของทุกคน

เฉลยแบบทดสอบชุดการสอนที่ 2
เรื่องน้ำกับวิถีชีวิตไทย

1. ข
2. ข
3. ก
4. ก
5. ง
6. ก
7. ง
8. ค
9. ง
10. ก

บรรณานุกรม

- คีกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. (2534). *สี่แผ่นดิน*. กรุงเทพฯ: ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ จำกัด.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2550). *น้ำคือชีวิต ใน วารสารราชบัณฑิตยสถาน ฉบับเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสที่ทรงเจริญพระชนมายุ 80 พรรษา*. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- ส.พลายน้อย. (2538). *เกิดในเรือ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สารคดี.

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า	ที่มาของรูปภาพ
หน้าปก	159	ภาพโดยผู้วิจัยนางสาวสิริมาศ แก้วกันทา ถ่ายเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2559
ดิ่ง	160	ภาพโดยผู้วิจัยนางสาวสิริมาศ แก้วกันทา ถ่ายเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2559
เรือแก่ง	160	ภาพโดยผู้วิจัยนางสาวสิริมาศ แก้วกันทา ถ่ายเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2559
เรือเร่	160	ภาพโดยผู้วิจัยนางสาวสิริมาศ แก้วกันทา ถ่ายเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2559
พาย	160	ภาพโดยผู้วิจัยนางสาวสิริมาศ แก้วกันทา ถ่ายเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2559
แจว	160	ภาพโดยผู้วิจัยนางสาวสิริมาศ แก้วกันทา ถ่ายเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2559
ข้าวเม่าทอด	161	http://www.oknation.net/blog/home/user_data/file_data/201309/23/5109439a5.jpg

ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินสำหรับนักศึกษาชาวจีน

ชุดการสอนที่ 3 อาหารการกินของคนไทย

คำศัพท์

คำศัพท์เกี่ยวกับอาหารการกินของคนไทย⁹

หมวดคำศัพท์เกี่ยวกับชื่ออาหารไทย

ข้าวตัง	อ่านว่า	ข้าว - ตัง	หมายถึง	น.ข้าวสุกที่ติดเป็นแผ่นเกรียมอยู่กันหม้อหรือกระทะ นำมาทอดกรอบทำเป็นของว่าง
น้ำพริกเผา	อ่านว่า	น้ำ - พริก - เผา	หมายถึง	น.น้ำพริกชนิดหนึ่ง ทำด้วยพริกชี้ฟ้าหอม กระเทียม กุ้งแห้ง เป็นต้นเผาหรือทอด แล้วตำให้ละเอียดปรุงรสด้วยน้ำปลา น้ำตาล ส้มมะขาม ใช้คลุกข้าวหรือทาขนมปัง
หมูหยอง	อ่านว่า	หมู - หยอง	หมายถึง	น.ของกินทำด้วยหมูเนื้อแดงปรุงรสต้มเคี่ยวให้เปื่อยจนงวดนำไปผัดจนแห้งขยี้ให้เป็นฝอย
มะขามฉาบ	อ่านว่า	มะ - ขาม - ฉาบ	หมายถึง	น.การนำมะขามมาเกลือหรือเคลือบผิวด้านนอกด้วยน้ำตาล
พริกกะเกลือ	อ่านว่า	พริก - กะ - เกลือ	หมายถึง	น.กับข้าวชนิดหนึ่งเอามะพร้าวตำจนมีน้ำมันออกมา ใส่เกลือกับน้ำตาลมีรสหวานเค็ม

ข้าวตัง

น้ำพริกเผา

พริกกะเกลือ

หมูหยอง

⁹ ความหมายคำศัพท์จาก ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

หมวดคำศัพท์เกี่ยวกับชื่ออาหารไทย (ต่อ)

ฝอยทองกรอบ	อ่านว่า	ฝอย - ทอง - กรอบ	หมายถึง	น. ชื่อขนมไทยชนิดหนึ่ง ทำด้วยไข่แดงผสม ไข่ น้ำคั่งเล็กน้อย ใส่กรวยโรยเป็นเส้นเล็กๆ ในน้ำเชื่อมเดือดๆ แล้วจับเป็นแพ แล้วนำไป ตากให้แห้ง หรืออบด้วยระบบลมร้อน
ขนมอะลัว	อ่านว่า	อะ - หนม - อะ - ลัว	หมายถึง	น. ชื่อขนมชนิดหนึ่ง ใช้แป้งสาลีตั้งไฟกวนกับ กะทิ และน้ำตาลทรายจนสุกหยอดเป็นก้อน เล็กๆ แล้วผึ่งแดดให้ภายนอกแห้ง แต่ภายใน เยิ้ม ปัจจุบันเรียก ขนมอะลัว
แกงคั่ว	อ่านว่า	แกง - คั่ว	หมายถึง	น. แกงกะทิชนิดหนึ่ง คล้ายแกงเผ็ดแต่มี รสออกเปรี้ยว เช่น แกงคั่วผักบุ้ง แกงคั่ว มะระ
แกงบอน	อ่านว่า	แกง - บอน	หมายถึง	น. อาหารที่ใช้โคนอ่อนและก้านอ่อนของบอน นำมาประกอบอาหาร โดยนำบอนมาลอก ปอกเปลือก แล้วหั่นเป็นชิ้นๆ จากนั้นต้มน้ำ ให้เดือดนำบอนที่หั่นใส่ลงไป ต้มจนบอนสุกนุ่ม แล้วจึงสะเด็ดน้ำออก แล้วใช้มือบีบคั้นน้ำออก ให้หมดจึงจะนำมาแกงกับหมูย่างหรือปลาย่าง
ผัดถั่วฝักยาว	อ่านว่า	ผัด - ถั่ว - ฝัก - ยาว	หมายถึง	น. อาหารที่นำถั่วฝักยาวหั่นเป็นท่อนมา ประกอบอาหารโดยการผัด เติมน้ำ หรือ เนื้อสัตว์ปรุงรสตามใจชอบ
ยำไข่ปลาตุก	อ่านว่า	ยำ - ไข่ - ปลา - ตุก	หมายถึง	น. การนำไข่ปลาตุกห่อใบตองไปย่างไฟแล้ว นำมาคลุกเคล้าด้วยน้ำยำและเครื่องยำ ให้เข้ากัน

ขนมอะลัว

แกงคั่ว

แกงบอน

หมวดคำศัพท์เกี่ยวกับการจัดสำรับ

สำรับ อ่านว่า *สำ - รับ*

หมายถึง น.ภาชนะเช่นถาดเป็นต้นใส่ถ้วยชาม
พร้อมบรรจุน้ำอาหารคาวหรือหวานเป็นชุด เช่น
สำรับคาว สำรับหวาน

สำรับ

ชามฝา อ่านว่า *ชาม - ฝา*

หมายถึง น.ถ้วยชามปากบาน ลีกลี
ประมาณ 2-3 นิ้ว มีฝาปิด

ชามฝา

แมงดา อ่านว่า *แมง - ดา*

หมายถึง ชื่อสัตว์ทะเลชนิดหนึ่ง
มีรูปร่างคล้ายจันคว่า หางยาว

แข็งและแหลม

แมงดา

กุ้งตะเข็บ อ่านว่า *กุ้ง - ตะ - เข็บ*

หมายถึง น.ชื่อกุ้งขนาดเล็กชนิดหนึ่ง
เปลือก ลำตัว หัว ของกุ้งตะเข็บ
ค่อนข้างบาง

กุ้งตะเข็บ

เชื่อม อ่านว่า *เชื่อม*

หมายถึง ก.ท่าของหวานอย่างหนึ่งโดย
เอาน้ำตาลใส่น้ำตั้งไฟเคี่ยวให้ละลาย
แล้วใส่สิ่งที่ต้องการเคี่ยวจนได้ที่

แช่อิ่ม อ่านว่า *แช่ - อิ่ม*

หมายถึง ก.การแช่ผลไม้หรืออาหารที่
ต้องการลงในน้ำเชื่อมเข้มข้น จนอืด
น้ำตาล

หมวดคำศัพท์เกี่ยวกับการทานอาหารแบบ “เปิบข้าว”

กระโถน อ่านว่า *กระ - โถน*

หมายถึง

น.ภาชนะสำหรับบ้วนหรือทิ้งของ
ต่างๆที่ไม่ต้องการ

กระโถน

ขันน้ำ อ่านว่า *ขัน - น้ำ*

หมายถึง

น.ภาชนะสำหรับใส่น้ำไว้
สำหรับล้างมือ

ขันน้ำ

ผ้าเช็ดมือ อ่านว่า *ผ้า - เช็ด - มือ*

หมายถึง

น.ผ้าสำหรับเช็ดมือหรือเช็ดปาก

ผ้าเช็ดมือ

คำศัพท์เพิ่มเติม¹⁰

จิปาณะ	อ่านว่า	จิ - ปา - ณะ	หมายถึง	ว.ทุกสิ่งทุกอย่าง
ขวดโหล	อ่านว่า	ขวด - โหล	หมายถึง	น.ขวดปากกว้าง มีฝา
หวานแสบไส้	อ่านว่า	หวาน - แสบ - ไส้	หมายถึง	ว.มีรสจัด

ขวดโหล

¹⁰ ความหมายคำศัพท์จาก ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

บทอ่านจากนวนิยายสี่แผ่นดิน เรื่อง อาหารการกินของคนไทย¹¹

ระหว่งนั้นพลอยก็ได้แต่สังเกตดูของต่างๆภายในห้องของคุณสาย ทางฝาด้านหนึ่งที่เป็นฝาทึบ คุณสายตั้งตู้ไว้สองสามใบเก็บข้าวของจิปาละ อีกด้านหนึ่งที่มีหน้าต่าง คุณสายก็วางหีบอีกหลายใบ และโถหลายครามใบใหญ่ๆ ลายดอกไม้และผีเสื้อสำหรับใส่ผ้าห่มที่จีบแล้ว อีกหลายใบอยู่เหมือนกัน ทางฝาด้านใกล้ประตู พลอยมองไปเห็นก็ใจเต้น เพราะเช้าวันนั้น พลอยเพิ่งรู้ว่ายังไม่ได้กินข้าว ท้องกำลังจะเริ่มร้องเมื่อเดินทางมาถึงที่หมาย สิ่งที่เตือนให้พลอยรู้ว่ายังไม่ได้กินข้าว ก็คือชั้นเตี้ยๆที่วางอยู่ชิดฝาด้านข้าง ประตู บนชั้นนั้นมีขวดโหลวางเรียงรายอยู่เป็นแถว ในขวดโหลนั้นใส่ข้าวตังกะทิบ้าง น้ำพริกเผาบ้าง หมูหยอง มะขามฉาบ ปลาแห้งผัด พริกทะเลือ ฝอยทองกรอบ ขนมอะลัว และของอื่นๆ ที่น่าสนใจ สำหรับเด็กอายุ 10 ขวบขนาดพลอยเป็นอันมาก

คุณสายกำลังนั่งคุยกับแม่อยู่อย่างสนใจ แต่นานๆ ก็ไม่วายเหลือบมามองดูพลอยสักครั้งหนึ่ง ครั้นเห็นพลอยนั่งพิศดูชั้นที่ตั้งของกินอย่างเพลิดเพลิน คุณสายก็ได้คิดถามออกมาดังๆว่า

“นี่กินข้าวกันมาแล้วหรือยัง ?”

แม่ได้ยืนดิ่งนั้นก็ยกมือทาบอก ร้องขึ้นว่า

“โถ ! พลอยลูกแม่ตั้งแต่เช้ามายังไม่ได้กินข้าวเลย นี่ก็สายจนปานนี้แล้ว !”

“พุทโธ แม่แหม่ม” คุณสายพูด “มัวแต่ทะเลาะกับผัวเสียจนลูกเต้าอดข้าว นี่มิหิวแยแล้วหรือ?” ว่าแล้วคุณสายก็กวักมือเรียกพลอยให้เข้าไปใกล้ๆ พอพลอยคลานเข้าไปเกือบถึงที่คุณสายนั่งอยู่ คุณสายก็เลื่อนซามฝาดที่วางอยู่สองใบใกล้ๆตัวมาให้ แล้วพูดว่า

“กินนี่เล่นไปก่อนนะพลอย บ้าจะให้เขาไปจัดสำหรับมาให้เดี๋ยวนี้” ว่าแล้วคุณสายก็จับผ้าแถบห่มให้รัดกุมแล้วเดินเบาๆออกไปข้างนอก ฝ่ายแม่ก็บอกกับพลอยว่า

“กินอะไรกันก่อนเถิดพลอย แม่ก็หิวเหมือนกัน อยู่ที่นี่ไม่ต้องกลัวใครเขามาดูถูกตอก ต้องถือเสียว่าที่นี่เป็นบ้านของแม่ดีกว่าบ้านฟากข้างโน้นเป็นไหน ๆ” แล้วแม่ก็เปิดซามฝาสองใบนั้นขึ้นดู “แหม ! ดีจริง ไม่ได้กินมาเสียนาน”

พลอยมองดูของกินที่อยู่ในซามนั้นแล้วก็ตกตะลึง ด้วยไม่เคยเห็นมาแต่ก่อน และไม่เห็นว่าจะเป็นไปได้ ซามใบหนึ่งนั้นใส่ไข่แมงดาทะเล ซึ่งพลอยเห็นแต่เขาแกงคั่วกับสับปะรดและอีกซามใบหนึ่งนั้นใส่กุ้งตะเข็บ ซึ่งพลอยเคยเห็นเขาทำกุ้งเค็มหรือไข่ผัดไข่แกง

¹¹ คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. (2534). นวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน เล่มที่ 1. กรุงเทพฯ: ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ จำกัด. หน้า 26-28.

แต่ไข่มวงดาทะเล และกุ้งที่เห็นในวังวันนี้ กลายเป็นของใหม่สำหรับพลอย เพราะทั้งสองอย่างนั้นเชื่อม น้ำตาลมีน้ำตาลจับจนแข็ง พลอยเหลียวไปดูแม่เพื่อจะหาความรู้ก็เห็นแม่กำลังหยิบกุ้งเชื่อม หรือถ้าจะเรียกให้ถูกก็ต้องเรียกว่ากุ้งแช่อิ่มนั้นขึ้นใส่ปากเคี้ยวกินอย่างเอร็ดอร่อย

"แม่" พลอยกระซิบพลางเขยิบตัวเข้าไปใกล้ "ฉันกินไม่เป็นหรอก อะไรก็ไม่รู้"

แม่หัวเราะแล้วหยิบไข่มวงดาใส่ปากพลอย ปากก็บอกว่า "ลองกินดูสิพลอยอร่อยดีนะ"

พลอยลองเคี้ยวดูแล้วก็ต้องรีบกลืนให้หมด เพราะหวานแสนใส่ แต่แล้วก็ต้องนั่ง ไม่ถามแม่ว่า กระจไรต่อ เพราะกลัวแม่จะบื้อของที่ไม่เคยกินเข้าไปอีก

อีกสักครู่ คุณสายก็เดินกลับเข้ามาในห้อง มีคนยกสำรับตามเข้ามา พร้อมด้วยขนมข้าวอีกสองใบ เอมาวางลงตรงหน้าพลอยกับแม่ เด็กอีกคนหนึ่งยกกระโถน ชัน้ำ และผ้าเช็ดมือเข้ามาตั้ง เสียงคุณสายสั่งคนยกสำรับซึ่งเธอเรียกชื่อเฉยๆว่า ผาด ให้แบ่งผัดปลาแห้งที่ใส่ขวดโหลไว้มาเติม ฝ่ายพลอยนั้นใจคอไม่ค่อยจะดีเลย เพราะเตาไม่ถูกว่าในซามต่างๆ ในสำรับนั้นจะมีกับข้าวชาววัง ที่แปลกประหลาดพิสดารอย่างไรอีกบ้าง แต่พอผาดเปิดฝาซามออกพลอยก็ค่อยคลายใจ เพราะพบกับข้าวที่รู้จักแล้วทั้งนั้น เป็นต้นว่า แกงบอน ผัดถั่วฝักยาว ยำไข่ปลาตุก

ใบกิจกรรมทักษะการอ่าน

เรื่อง อาหารการกินของคนไทย

☞ ให้ผู้เรียนอ่านบทอ่านจากนวนิยายสี่แผ่นดินเรื่อง “อาหารการกินของคนไทย”
แล้วเขียนตอบคำถามจากเรื่องที่กำหนดให้ ☞

1. แม่พาพลอยไปที่ไหนในวังหลวง

.....

.....

2. ห้องคุณสายเป็นอย่างไร

.....

.....

3. ขวดโหลในห้องคุณสายมีของกินอะไรบ้าง

.....

.....

4. มีอาหารชนิดใดบ้างที่พลอยเพิ่งเคยเห็นเป็นครั้งแรก

.....

.....

5. แม่ให้พลอยลองชิมอาหารอะไร

.....

.....

6. เมื่อพลอยลองชิมไข่แมงดาเชื่อมแล้ว รู้สึกอย่างไร

7. อาหารในสำหรับกับข้าวชาววังประกอบด้วยอะไรบ้าง

8. คุณสายให้ผัดนำอาหารชนิดใดออกมาจากขวดโหลให้พลอยและแม่

9. การรับประทานอาหารของคนไทยในอดีตเป็นอย่างไร

10. การรับประทานอาหารของคนไทยแตกต่างจากการรับประทานอาหารในประเทศของผู้เรียนหรือไม่ อย่างไร

ใบความรู้

เรื่อง การใช้คำเกี่ยวกับการทำอาหารไทย¹²

อาหารไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติไทย ที่สั่งสม ถ่ายทอด และสืบทอดวิธีปรุงและการรับประทานมาตั้งแต่อดีตจนปัจจุบัน ถือได้ว่าอาหารไทยเป็นวัฒนธรรม ประจำชาติที่มีความสำคัญของไทย การปรุงอาหารไทยแสดงถึงภูมิปัญญาที่สะท้อนผ่านกรรมวิธีการปรุงที่สามารถคงรสชาติวัตถุดิบดั้งเดิมไว้ได้ และที่สำคัญคือคุณค่าทางโภชนาการของอาหารที่ครบถ้วน อาหารไทยมีคำเรียกที่ใช้ในการปรุงอาหารที่หลากหลาย ดังนี้

1. **ต้ม** เป็นการนำอาหารใส่หม้อกับน้ำ ตั้งไฟให้เดือดจนกว่าจะสุก ใช้เวลาตามชนิดของอาหารนั้นๆ เช่น การต้มไข่ ต้มผัก ต้มเนื้อสัตว์

2. **ยำ** เป็นการนำผักชนิดต่างๆ เนื้อสัตว์ และน้ำปรุงรส คลุกเคล้าให้เข้ากันได้รสชาติยำของไทย มีรสหลักอยู่ 3 รส คือ เปรี้ยว เผ็ด หวาน

3. **แกง** เป็นการนำเครื่องแกงผสมลงในน้ำ มีเนื้อสัตว์และผักเป็นส่วนประกอบ อาจใส่กะทิหรือไม่ใส่ก็ได้แกง ลักษณะนี้เรียกว่าแกงเผ็ด ส่วนแกงจืดจะไม่ใส่เครื่องแกง มีน้ำมากกว่าแกงเผ็ด นิยมทานร้อนๆ

4. **ตำ** เป็นการนำอาหารอย่างหนึ่งอย่างใด หรือหลายๆ อย่างมารวมกัน แล้วตำเข้าด้วยกัน เพื่อนำไปประกอบอาหาร หรือเพื่อเป็นอาหาร เช่น ปลาป่น น้ำพริก พริกกับเกลือ ส้มตำ เป็นต้น

5. **เผา** เป็นการวางของที่ต้องการเผาไว้บนไฟ การเผาทำให้วัตถุดิบมีกลิ่นหอม และรสชาติดีขึ้น เช่น เผาพริก หอม กระเทียม เป็นต้น

6. **ปิ้ง** การทำอาหารให้สุกโดยวางของสิ่งนั้นไว้เหนือเตาถ่านไฟอ่อน ใช้ตะแกรงวางบนเตาไฟ โดยต้องปิ้งให้ผิวสุกเกรียมหรือกรอบ เช่น ก๋วยเตี๋ยวปิ้ง ข้าวเหนียวปิ้ง

7. **ย่าง** ใช้เตาถ่านและตะแกรงวางอาหารซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเนื้อสัตว์ ทำให้สุกโดยเริ่มแรกจะใช้ไฟแรงแล้วค่อยใช้ไฟอ่อนเพื่อให้เนื้อสุกนอกนุ่มใน หรือแห้งกรอบซึ่งต้องใช้เวลาานพอสมควร

8. **ทอด** เป็นการทำให้อาหารสุกหรือกรอบด้วยน้ำมัน การทอดถ้าเป็นเนื้อสัตว์จะต้องรอให้น้ำมันร้อนก่อนจึงใส่อาหารลงไป ส่วนอาหารที่ชุบแป้งทอดและไข่ทอด ไม่ควรรอให้ร้อนจัดเนื่องจากจะทำให้ไหม้ก่อนสุก

¹² ปรับปรุงจาก ส.พลาายน้อย. (2558). *ครัวไทย*. กรุงเทพฯ: พิมพ์คำ.

9. **จี** เป็นการทำให้สุกด้วยน้ำมันแต่ใช้น้ำมันน้อย หรือเผาด้วยการวางของที่จะจับบนถ่านไฟโดยตรง เช่น การทำขนมแป้งจี๋ ขนมบ้าบิ่น เป็นต้น

10. **หลน** เป็นการเคี้ยวของบางอย่างให้ละลายและงวดขึ้น ส่วนใหญ่เป็นอาหารประเภทเครื่องจิ้ม เช่น หลนเต้าเจี้ยว หลนปลาร้า หลนเต้าหู้ยี้ ฯลฯ

11. **กวน** เป็นการผสมอาหารที่จะกวนเข้ากับน้ำตาลแล้วคนไปในทิศทางเดียวกัน จนน้ำงวดส่วนมากใช้กับของหวาน เช่น กาละแม่ม ขนมนมเปียกปูน ตะโก้ ถั่วกวน ฯลฯ

12. **หลาม** เป็นการนำกระบอกไม้ไผ่ตัดให้มีข้อติดอยู่ข้างหนึ่ง แล้วบรรจุอาหารลงไป แล้วใช้กาบมะพร้าวห่อใบตองอุดปากกระบอกไว้ แล้วนำไปเผาจนสุก เช่น การหลามข้าวหลาม

นอกจากการปรุงอาหารแบบวัฒนธรรมไทยแล้ว คนไทยยังรับวัฒนธรรมการปรุงอาหารจากชาติต่างๆ เช่น ประเทศจีน รับวิธีการผัด การนึ่ง การตุ๋น และกรรมวิธีการอบอาหารจากยุโรป เป็นต้น จะเห็นได้ว่าการปรุงอาหารไทยนั้นแต่ละกรรมวิธีจะเรียกแตกต่างกันออกไปตามวิธีการปรุง อันแสดงให้เห็นถึงความพิถีพิถัน ความใส่ใจในการทำอาหารไทย จนทำให้ได้รับการยอมรับว่ามีรสชาติดีและมีเอกลักษณ์ที่น่าสนใจจากนานาประเทศ การปรุงอาหารไทยนั้นถือเป็นเอกลักษณ์ของชนชาติไทยอันแสดงให้เห็นถึงแหล่งวัตถุดิบที่หลากหลายและอุดมสมบูรณ์

ใบกิจกรรมเสริมทักษะการอ่าน

เรื่อง การใช้คำเกี่ยวกับการทำอาหารไทย

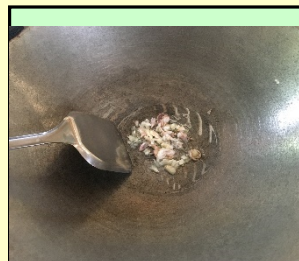
✎ ให้เขียนเรื่องจากภาพตามลำดับเหตุการณ์โดยใช้คำศัพท์ที่กำหนดให้ พร้อมกับตั้งชื่อเรื่อง ✎

1

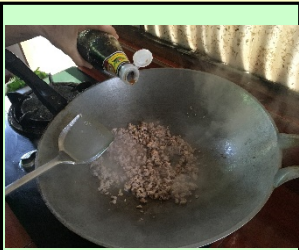
2

3

4

5

6

7

8

กะเพรา	เนื้อหมู	กระเทียม	พริก
ซีอิ้วขาว	น้ำปลา	กระทะ	ตะหลิว

เรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

รายชื่อกลุ่มที่.....

1.....	2.....
3.....	4.....
5.....	6.....

แบบทดสอบชุดการสอนที่ 3

เรื่องอาหารการกินของคนไทย

ชื่อ – สกุล.....ชั้นปี.....เลขที่.....

ให้ผู้เรียน (X) เลือกตอบคำถามที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว (ข้อละ 1 คะแนน)

1.ใครเป็นคนจัดสำรับอาหารมาให้พลอยกับแม่

- ก. คุณชาย
- ข. คุณสาย
- ค. คุณเปรม
- ง. คุณอ่อน

2.การศึกษาการใช้คำเกี่ยวกับการปรุงอาหารไทยทำให้เกิดความเข้าใจในเรื่องใด

- ก. ภูมิปัญญาไทย
- ข. ประเพณีไทย
- ค. ศิลปกรรมไทย
- ง. วัฒนธรรมของไทย

3.เขา..... น้ำพริกหนุ่มไว้ทานกับแคบหมู ต้องใช้กรรมวิธีใดในการทำอาหาร

- ก. น้ำขิง
- ข. การบั้ง
- ค. การตำ
- ง. การยำ

4.กรรมวิธีการทำอาหารแบบใดที่ใช้ไม้ไผ่เป็นส่วนประกอบ

- ก. การยำ
- ข. การย่าง
- ค. การหลน
- ง. การหลาม

5.รสชาติอาหารประเภทยำของไทยเป็นอย่างไร

- ก. เปรี้ยว เค็ม หวาน
- ข. เปรี้ยว เผ็ด หวาน
- ค. เผ็ด เปรี้ยว เค็ม
- ง. เผ็ด หวาน เค็ม

6. จงเรียงลำดับข้อความ 1 – 4 ให้ได้ใจความ

- (1) อาหารไทย
 - (2) ที่หลากหลาย
 - (3) การปรุง
 - (4) มีกรรมวิธี
- ก. 1 – 3 – 4 – 2
 ข. 2 – 1 – 4 – 3
 ค. 1 – 4 – 3 – 2
 ง. 2 – 3 – 1 – 4

7. การนึ่ง เป็นกรรมวิธีการปรุงอาหารที่รับมาจากประเทศใด

- ก. ประเทศจีน
- ข. ประเทศไทย
- ค. ประเทศญี่ปุ่น
- ง. ประเทศเวียดนาม

8. การกวน เป็นกรรมวิธีการปรุงอาหารที่ให้ประโยชน์อย่างไร

- ก. ส่งเสริมสุขภาพ
- ข. ใช้วัตถุดิบไม่แพง
- ค. ช่วยในการถนอมอาหาร
- ง. ทำให้อาหารรสชาติดีขึ้น

9. จงเติมคำศัพท์ลงในประโยคที่กำหนดไว้ให้ถูกต้อง

- วิภาจัด_____กับข้าวไปถวายพระที่วัด
- ก. ปิ่นโต
 - ข. กับข้าว
 - ค. สำรับ
 - ง. ไม่มีข้อใดถูก

10. สำรับอาหารที่พลอยและแม่ทานมีอะไรบ้าง

- ก. แกงบอน ผัดผักรวม ยำไข่แมงดา
- ข. แกงบอน ผัดผักรวม ยำไข่แมงดา
- ค. แกงบอน ผัดผักบั้ง ยำไข่ปลาตุก
- ง. แกงบอน ผัดถั่วฝักยาว ยำไข่ปลาตุก

แบบเฉลย

ใบกิจกรรมทักษะการอ่าน

เรื่อง อาหารการกินของคนไทย

1.แม่พาพลอยไปที่ไหนในวังหลวง

ห้องคุณสาย

2.ห้องคุณสายเป็นอย่างไร

ฝาด้านหนึ่งเป็นฝาทึบ มีตุ้เก็บข้าวของสองสามใบ อีกด้านเป็นหน้าต่างมีหีบหลายใบ โถลายคราม และผีเสื้อสำหรับใส่ผ้าผ้าห่มที่จับแล้ว รวมถึงชั้นที่มีโหลของกินหลากหลาย

3.ขวดโหลในห้องคุณสายมีของกินอะไรบ้าง

ข้าวตังกะทิ น้ำพริกเผา หมูหยอง มะขามฉาบ ปลาแห้งผัด พริกกะเกลือ

ฝอยทองกรอบ ขนมอั่ว

4.มีอาหารชนิดใดบ้างที่พลอยเพิ่งเคยเห็นเป็นครั้งแรก

ไข่แมงดาเชื่อม และกุ้งเชื่อม

5.แม่ให้พลอยลองชิมอาหารอะไร

ไข่แมงดาเชื่อมน้ำตาลจนจับแข็ง

6. เมื่อพลอยชิมไข่แมงดาเชื่อมแล้ว รู้สึกอย่างไร

หวานแสบไส้

7. อาหารในสำหรับกับข้าวชาววังประกอบด้วยอะไรบ้าง

เป็นกับข้าวที่รู้จักทั่วไป เช่น แกงบอน ผัดถั่วฝักยาว ยำไข่ปลาตุก

8. คุณสายให้ผัดนำอาหารชนิดใดออกมาจากขวดโหลให้พลอยและแม่

ผัดปลาแห้ง

9. การรับประทานอาหารของคนไทยในอดีตเป็นอย่างไร

รับประทานอาหารแบบเปิบมือ

10. การรับประทานอาหารของคนไทยแตกต่างจากการรับประทานอาหารในประเทศของผู้เรียนหรือไม่ อย่างไร

ประเทศไทยใช้ช้อนส้อมในการรับประทานอาหาร ส่วนประเทศจีนจะใช้ตะเกียบในการรับประทานอาหาร

แบบเฉลย**ใบกิจกรรมเสริมทักษะการอ่าน****เรื่อง การใช้คำเกี่ยวกับการปรุงอาหารไทย****เรื่อง ผัดกะเพราแสนอร่อย**

วัตถุดิบในการปรุง ได้แก่ ใบกะเพรา เนื้อหมูสับ กระเทียม และพริก
วิธีทำ

1. เตรียมวัตถุดิบและเครื่องปรุงให้พร้อม
2. ตั้งกระทะใส่น้ำมัน รอจนน้ำมันร้อนปานกลาง
3. ตำพริกกับกระเทียมแล้วนำลงไปเจียวให้หอม
4. ใส่เนื้อหมูสับไปในกระทะ
5. ปรุงรสด้วยซีอิ้วขาว
6. จากนั้นปรุงรสด้วยน้ำปลา
7. ใส่ใบกะเพราลงไปในกระทะผัดให้เข้ากัน
8. ตักใส่จาน ได้ผัดกะเพราหมูแสนอร่อย

เฉลยแบบทดสอบชุดการสอนที่ 3
เรื่องอาหารการกินของคนไทย

1. ข
2. ก
3. ค
4. ง
5. ข
6. ค
7. ก
8. ค
9. ค
10. ง

บรรณานุกรม

- คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. (2534). *สี่แผ่นดิน*. กรุงเทพฯ: ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ จำกัด.
ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
ส.พลายน้อย. (2558). *ครัวไทย*. กรุงเทพฯ: พิมพ์คำ.
สำนักเลขาธิการคณะกรรมการอาหารแห่งชาติ. (2556). *วัฒนธรรมอาหารไทยจากอดีตสู่ปัจจุบัน*.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า	ที่มาของรูปภาพ
หน้าปก	175	ถ่ายภาพโดยผู้วิจัยนางสาวสิริมาศ แก้วกันทา เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2559
ข้าวตัง	176	http://www.pim.in.th/images/all-thai-dessert/rice-crackers-with-minced-shrimp-and-pork-dip/rice-crackers-with-minced-shrimp-and-pork-dip-10.JPG
น้ำพริกเผา	176	https://i.ytimg.com/vi/LRu8SEneHGs/hqdefault.jpg
พริกกะเกลือ	176	http://www.dooasia.com/goodfood/f004/pic/f004c004-p001.jpg
หมูหยอง	176	http://www.thaiarcheep.com/wp-content/uploads/2014/12/016.jpg
ขนมมะลั่ว	177	https://dalestansel.files.wordpress.com/2011/12/e0b8ade0b8b2e0b8a5e0b8b1e0b8a7.jpg
แกงคั่ว	177	http://www.pstip.com/images/article-pstip/Food/klang-food/klang-food-211258-2.jpg
แกงบอน	177	https://www.thai-thaifood.com/bilder/2278c.jpg
ส้ารับ	178	http://4.bp.blogspot.com/-70ZrjyC5aIU/U9pJSE2WbVI/AAAAAAAAAA2o/Zb3B_23zt-o/s1600/%E0%B8%AD%E0%B8%B2%E0%B8%AB%E0%B8%B2%E0%B8%A31.jpg
ซามผา	178	https://benkarong53.files.wordpress.com/2013/02/dscf9934.jpg
แมงดา	178	ถ่ายภาพโดยผู้วิจัยนางสาวสิริมาศ แก้วกันทา เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2559
กุ้งตะเข็บ	178	http://2.bp.blogspot.com/_alSmJngghis/TS0kG5F3i5I/AAAAAAAAAFUo/3v20i7ciw6A/s1600/IMG_1574.jpg
กระโถน	178	http://www.chinatownyaowarach.com/catalog/p_1691179.jpg
ขันน้ำ	178	http://img.tarad.com/shop/s/suesengkk/img-lib/spd_20140107232540_b.jpg
ผ้าเช็ดมือ	178	http://g02.a.alicdn.com/kf/HTB14OciHpXXXXXWapXXq6xXFXXL/10-pieces-2015-Whitest-100-cotton-plain-male-women-s-handkerchief-baby-kids-White-handkerchiefs.jpg
ขวดโหล	178	http://ki2.cdscdn.com/pdt2/Q/S/K/1/700x700/MB000004QSK.jpg
ผัดกะเพรา	186	ถ่ายภาพโดยผู้วิจัยนางสาวสิริมาศ แก้วกันทา เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2559

1.3 แบบวัดและประเมินผล

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

ชื่อ-สกุล..... ชั้นปี..... รหัสนิสิต.....

คำชี้แจง: ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	ตั้งใจเรียน ให้ความร่วมมือในชั้นเรียน				
2	การแสดงความคิดเห็น การตอบคำถามของผู้เรียนขณะที่เรียนชุดการสอน				
3	การทำกิจกรรมในชั้นเรียนตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย				
4	การใช้ความรู้ทักษะการอ่านจับใจความในการทำกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน				
5	การส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนด				
รวม					

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 4 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
18 - 20	ดีมาก
14 - 17	ดี
10 - 13	พอใช้
ต่ำกว่า 10	ปรับปรุง

ประวัตย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวสิริมาศ แก้วกันทา
วันเดือนปีเกิด	15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2533
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	148 หมู่5 ตำบลสันทะ อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน 55150
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2556	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชาภาษาไทย จากมหาวิทยาลัยนเรศวร
พ.ศ.2560	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) สาขาวิชาภาษาไทย แขนงการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

